

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๗๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จิระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ครูชำนาญการพิเศษ (โรงเรียนพนมรุ้ง)

ด้วย นางอรทัย ไรจน์สุกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิค ซินเนคติกส์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี รองศาสตราจารย์มาลินี จุโฑปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย ที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางอรทัย ไรจน์สุกิจ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๒๑๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๗๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสมมิตร วงศ์เฉลิมมั่ง

ด้วย นางอรทัย โรจนสุกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิค ซินเนคติกส์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดีจึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๗๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ครูชำนาญการพิเศษ (โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก)

ด้วย นางอรทัย โรจน์สุกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิค ซินเนคติกส์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย ที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางอรทัย โรจน์สุกิจ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๓๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสารภี ราชรักษ์

ด้วย นางอรทัย โรจน์สุกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิค ซินเนคติกส์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการ ในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ตะอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๓๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบขออนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย
เรียน ครูชำนาญการพิเศษ (โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก)

ด้วย นางอรทัย ไรจน์สุกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิค ซินเนคติกส์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย ที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางอรทัย ไรจน์สุกิจ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

กณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๗๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณบุญเรือง อัมพาพัฒน์นันท

ด้วย นางอรทัย โรจน์สุกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิค ซินเนคติกส์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการ ในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจินเนดิกส์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท31102

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การเขียนเชิงสร้างสรรค์

จำนวน 12 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเลือกใช้คำ

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน นางอรทัย โรจน์สุกิจ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 1 เขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล และสาระสำคัญชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 8 มีมารยาทในการเขียน

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 2 ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคได้ตามวัตถุประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกใช้คำให้ถูกต้องตรงความหมาย (K)
2. เลือกใช้คำเขียนข้อความ โดยใช้หลักการเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคู่ขัดแย้งได้ถูกต้องเหมาะสม (P)
3. มีมารยาทในการเขียน (A)

สาระสำคัญ

การเขียนและการพูดให้เกิดประสิทธิผล ผู้สื่อสารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกใช้คำ เข้าใจความหมายของคำและความ ทั้งความหมายโดยตรง ความหมายโดยนัยหรือความหมายแฝง เลือกใช้คำได้กระชับมีความชัดเจนและสละสลวย รู้จักใช้คำเปรียบเทียบ ลักษณะต่าง ๆ ทั้งการเปรียบเทียบแบบตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง ซึ่งผู้ส่งสารจะต้องรู้จักเลือกใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การสื่อสารนั้น ๆ ประสบความสำเร็จ

สาระการเรียนรู้

1. การเลือกใช้คำและกลุ่มคำ
2. การเปรียบเทียบ

ทักษะ/กระบวนการการเรียนรู้

1. ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน
2. ทักษะกระบวนการคิด ได้แก่ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้แผนการเรียนรู้ 1 เรื่อง การเลือกใช้คำ
  2. นักเรียนทุกคนช่วยกันอ่านเนื้อเพลง “ขอนไม้กับเรือ” ของ บ่าววี ให้ชัดเจนได้คำ ดังนี้ ขอนไม้ ใจจะพัง ไขว่คว้า ฟันดิน เรือ ผุพัง ฟังพา แล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และ
- ตอบคำถามว่าเป็นคำที่มีความหมายโดยตรง ความหมายโดยนัย

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคซินแนคติกส์

ขั้นที่ 1 บรรยายสถานการณ์

3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่องการเลือกใช้คำ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังมีข้อสงสัย
4. นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์ ให้นักเรียนแต่งเพลงอาจเลือกใช้คำ จากเพลง “ขอนไม้กับเรือ” หรือจากประสบการณ์ของนักเรียนก็ได้
5. นักเรียนศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบจากใบความรู้ที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในการคิด เปรียบเทียบขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

6. ให้นักเรียนเปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่งที่ไม่น่าจะเปรียบเทียบกันได้หรือไม่ น่าจะเข้ากันได้ เช่น ขอนไม้ เหมือน เรือ ศาลาริมทาง วัด
7. นักเรียนเลือกคำข้อ 6 มาหนึ่งคู่คำ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบอย่างละเอียดว่ามีอะไรบ้างที่เหมือนกัน เช่น

ขอนไม้ กับ เรือ	-	ลอยน้ำได้เหมือนกัน
	-	ใช้เป็นพาหนะได้เหมือนกัน เป็นต้น

ครูสังเกตการณ์การเปรียบเทียบอย่างละเอียดของแต่ละกลุ่ม แนะนำ ชี้แนะ ข้อสงสัย จนผลงานเสร็จ แล้วบันทึกผลลงในกิจกรรมที่ 1 เปรียบเทียบแบบตรง

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

8. นักเรียนเลือกคำจากการเปรียบเทียบครั้งสุดท้ายในขั้นที่ 2 เปรียบเทียบทางตรงที่ชอบมา 1 คู่คำหรือกลุ่มคำ แล้วเปรียบเทียบโดยสมมติตนเองว่าหากเป็นเป็นเช่นนั้น และอยู่ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันจะรู้สึกอย่างไร จากนั้นให้เขียนบรรยายความรู้สึกในขณะที่เป็นเช่นนั้น เช่น โดดเดี่ยว เจ็บเหงา อีสาระความสุข เป็นต้น ในการเขียนแสดงความรู้สึกอาจเพิ่มคำเชื่อมเพื่อให้สำนวนที่สร้างใหม่สละสลวย เข้าใจง่ายด้วยก็ได้ ดังนี้

ถ้าหากว่าฉันเป็นขอนไม้ที่ลอยน้ำ ฉันจะมีอีสาระ

ถ้าหากว่าฉันเป็นขอนไม้ที่ถูกแกะสลัก ฉันจะเจ็บปวดทุกข์ทรมาน เป็นต้น

ในระหว่างนี้ครูต้องคอยให้คำปรึกษาแนะนำ และสังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรมโดยตลอด เพื่อให้ให้นักเรียนได้เสนอแนวคิด แสดงความรู้สึกที่หลากหลายและแปลกออกไป จากนั้นนักเรียนทำกิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

ขั้นที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

9. นักเรียนแต่ละกลุ่มกลับไปดูคู่คำที่สร้างจากกิจกรรมขั้นที่ 2 และ 3 ที่มีความหมายขัดแย้งแต่ไม่ตรงกันข้าม มาสร้างเป็นกลุ่มคำหรือวลีใหม่อาจเพื่อการเชื่อมคำด้วยก็ได้ เช่น

เรือขอนไม้ – เรือขอนไม้ที่จมน้ำ

ความสุขสบาย – ความสุขสบายที่เจ็บเหงา

ในขั้นตอนนี้มีความสำคัญมากในการสร้างคำหรือสำนวนที่แปลกใหม่และมีความหมายแฝงที่ดี ครูต้องคอยให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดโดยไม่ตัดสินว่าผิดหรือถูก เพียงแต่สังเกตการใช้เหตุผล ในสร้างสำนวนนั้น ๆ จากนั้นนักเรียนทำกิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งเพื่อนำไปใช้ในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2

10. นักเรียนเลือกคำคู่ขัดแย้งที่ชอบ 5 คู่ จากขั้นที่ 4 มาคิดเชื่อมโยงเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในชีวิตประจำวัน เพื่อฝึกให้เกิดความคิดใหม่และการแสดงความคิดอย่างมีเหตุผล เช่น

ความสุขสบายที่เจ็บเหงา เปรียบได้กับชีวิตของคนวัยเกษียณ

เรือขอนไม้ที่จมน้ำ เปรียบได้กับชีวิตที่ต้องเผชิญกับอุปสรรคเพียงลำพัง

ขั้นที่ 6 ตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

11. นักเรียนนำเรื่องเดิมจากกิจกรรมที่ 1 มาทบทวนและเขียนใหม่อีกครั้งในกิจกรรมที่ 6 เลือกสรรมาเป็นเพลง โดยให้นักเรียนเลือกคำคู่ขัดแย้งจากขั้นที่ 4 จะเลือกกี่คำก็ได้

ขั้นสรุป

12. ครูสรุปความรู้เรื่องการใช้คำ

13. ครูทบทวนการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตั้งแต่ต้นจนจบ นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบกิจกรรมและส่งไปกิจกรรม

14. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การใช้คำ

สื่อการเรียนการสอน

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 1 การใช้คำ

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การใช้คำ
2. ใบความรู้ที่ 2 เพลงขอนไม้กับเรือ
3. ใบความรู้ที่ 3 การเปรียบเทียบ
4. กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์
5. กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง
6. กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง
7. กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง
8. กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2
9. กิจกรรมที่ 6 เลือกสรรมาเป็นเพลง
10. แบบทดสอบเรื่อง การใช้คำ

กระบวนการวัดผลประเมินผล

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. ตรวจสอบผลงาน 1.1 กิจกรรมที่ 1-6	กิจกรรมที่ 1 และ 6 กิจกรรมที่ 2-5	- ใช้เกณฑ์ประเมินรูปริคส์ - นักเรียนทำกิจกรรมผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป - นักเรียนทำคะแนนได้ 8 คะแนนขึ้นไป
1.2 ตรวจสอบแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	- นักเรียนทำคะแนนแบบทดสอบได้ 8 ข้อขึ้นไป
2. ประเมินกิจกรรมกลุ่ม	แบบประเมินการการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
3. ประเมินพฤติกรรม การเรียนรู้รายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรม การเรียนรู้รายบุคคล	นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ รายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้น ไป

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิด คิดคำอย่างหลากหลายโดยไม่ต้องกังวลว่าถูกหรือผิด

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสรายุทธ เสตารักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

ครู โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

วันที่.....เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	ชุดที่ 1 เรื่อง การเลือกใช้คำ

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ชื่อกลุ่ม.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ความร่วมมือ			การแสดงความคิดเห็น			การรับฟังความคิดเห็น			ความตั้งใจในการทำงาน			รวม
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1														
2														
3														
4														
5														

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 3 หมายถึง ดี

เกณฑ์การผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 1-6 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 9-10 คะแนน หมายถึง ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 11-12 คะแนน หมายถึง ดี

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	ชุดที่ 1 เรื่อง การเลือกใช้คำ

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ที่	ชื่อ - สกุล	ความสนใจ			ความร่วมมือ			การแสดง ความคิดเห็น			การตอบ คำถาม			รวม
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท31102

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การเขียนเชิงสร้างสรรค์

จำนวน 12 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง บรรยายขยายความ

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน นางอรทัย โรจน์สุกิจ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ ท.2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 1 เขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล และสาระสำคัญชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 4 ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ

ตัวชี้วัดที่ 8 มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนบรรยาย (K)
2. ใช้กลวิธีในการเขียนบรรยาย เขียนบรรยายโดยใช้การเปรียบเทียบแบบตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งได้ (P)
3. ใช้ภาษาในการเขียนบรรยายอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน (A)

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายเป็นการใช้สำนวนโวหารในการเขียนที่ให้ความรู้ เล่าเรื่องราว หรือ เหตุการณ์ โดยลำดับความเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ ลักษณะการเขียนบรรยายจะชี้ให้เห็นสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุ สภาพแวดล้อม บุคคล ตลอดจนผลของเหตุการณ์นั้น

สาระการเรียนรู้

1. การเขียนบรรยาย
  - 1.1 ความหมายของการเขียนบรรยาย
  - 1.2 วิธีการเขียนบรรยายอย่างสร้างสรรค์
  - 1.3 กลวิธีการเขียนบรรยาย

ทักษะ/กระบวนการการเรียนรู้

1. ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน
2. ทักษะกระบวนการคิด ได้แก่ คิววิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 บรรยายขยายความ

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคซินเนคติกส์

ขั้นที่ 1 บรรยายสถานการณ์

2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ช่วยกันศึกษาความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนบรรยาย และ ใบความรู้ที่ 2 ตัวอย่างการเขียนเล่าเหตุการณ์ ครูอธิบายเนื้อหาสาระเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียน ยังมีข้อสงสัยให้เข้าใจ

3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์ โดยให้นักเรียนเขียนเล่าเหตุการณ์ ที่นักเรียนประสบมาด้วยตนเอง จากการฟัง หรือการอ่าน พร้อมตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจให้ สอดคล้องสัมพันธ์กับเรื่อง ความยาว ประมาณ 10 -15 บรรทัด

ขั้นที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

4. ครูยกตัวอย่างคำ เช่น ประชาชน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำที่กำหนดให้ เปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่งที่ไม่น่าจะเปรียบเทียบกันได้หรือไม่น่าจะเข้ากันได้ ประมาณ 5 คู่ เช่น

ประชาชน กับ มดแดง ผึ้ง ปลวก ทราช น้้ำ

5. ให้แต่ละกลุ่มนำคำที่ได้จากข้อ 5 มา 1 คู่เพื่อเปรียบเทียบว่ามีอะไรบ้างที่เหมือนกัน หรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เช่น

ประชาชน กับ มดแดง	- เป็นสัตว์สังคม อยู่กันเป็นกลุ่ม
	- มีลำดับชั้นของการอยู่ร่วมกัน
	- มีกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกัน
	- ทุกคนมีหน้าที่แตกต่างกันไป

- ครูคอยสังเกตการณ์เปรียบเทียบการใช้เหตุผลของแต่ละกลุ่ม และชี้แนะข้อที่นักเรียน ยังมีความสงสัยให้เข้าใจ จากนั้นนักเรียนบันทึกผลการแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

6. นักเรียนอ่านคำที่กำหนดให้จากกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง ครูให้นักเรียน

สมมติตนเองเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ แล้วบอกความรู้สึกขณะที่เป็นสิ่งนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร เช่น

ถ้าหากว่าฉันเป็นนายกรัฐมนตรี ฉันจะช่วยเหลือทุกคนไม่ให้ได้รับความเดือดร้อน

ถ้าหากว่าฉันเป็นประเทศที่ไม่ปลุกข้าว ฉันจะกินแต่ขนมปัง

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ภายในกลุ่ม เพื่อให้ได้แนวคิดที่หลากหลายและแปลกออกไป ในขั้นนี้ครูต้องคอยให้คำปรึกษาและสังเกตการทำงาน การรับฟังข้อคิดเห็นของเพื่อนภายในกลุ่ม จากนั้นนักเรียนเลือกคำที่มีคุณลักษณะ ในเชิงเปรียบเทียบ เช่น อดอยาก ช่วยเหลือ แก้ไข เดือดร้อน เป็นต้น เพื่อใช้ในขั้นต่อไป จากนั้นนักเรียนทำกิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

ขั้นที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

7. ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากการเปรียบเทียบในกิจกรรมขั้นที่ 2 และ 3 ที่มีความหมายขัดแย้งกันแต่ไม่ตรงกันข้าม มาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ โดยอาจเพิ่มคำเชื่อมด้วยก็ได้ เช่น

ความช่วยเหลือ - ความช่วยเหลือที่ทำให้เดือดร้อน

ความร่ำรวย - ความร่ำรวยที่ต้องแก้ไข เป็นต้น

ในขั้นนี้นับว่ามีความสำคัญมากในการสร้างคำหรือข้อความที่แปลกใหม่และมีความหมายดี ครูต้องคอยให้คำปรึกษา โดยไม่ตัดสินว่าถูกหรือผิดเพียงแต่ดูการให้เหตุผล ในการสร้างสำนวนนั้น ๆ ว่ามีความหมายชัดเจนเพียงใด นักเรียนบันทึกความคิดเห็นลงในกิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

ขั้นที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2

8. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดต่อคำคู่ขัดแย้งในขั้นที่ 4 แล้วโยนไปสู่การเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในชีวิตประจำวันว่าเป็นอย่างไร เช่น

ความช่วยเหลือที่ทำให้เดือดร้อน เปรียบได้กับการให้ความช่วยเหลือที่ไม่ตรงกับความต้องการ ได้รับความช่วยเหลือจนเคยชินจนทำให้ช่วยเหลือตนเองไม่เป็น

ความร่ำรวยที่ต้องแก้ไข เปรียบได้กับ ความร่ำรวยที่ได้มาจากการเอาเปรียบผู้อื่น โกง หรือทุจริต

ในขั้นนี้นักเรียนสามารถนำคำที่เกิดจากการเปรียบเทียบทางครั้งที่ 2 มาใช้ประกอบการเขียนให้เกิดความน่าสนใจยิ่งขึ้นได้ จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2

ขั้นที่ 6 ตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

9. นักเรียนนำเรื่องเดิมจากกิจกรรมที่ 1 มาทบทวนและเขียนใหม่อีกครั้งในกิจกรรมที่ 6 เล่าเหตุการณ์ โดยให้นักเรียนเลือกใช้คำในขั้นที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง จะเลือกใช้คำก็ได้

เป็นการบ้าน

ขั้นสรุป

10. ครูสรุปความรู้เรื่อง การเขียนบรรยาย
11. ครูทบทวนการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตั้งแต่ต้นจนจบ นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนเรียบร้อยร้อยส่งใบกิจกรรม
12. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนบรรยาย

สื่อการเรียนการสอน

ชุดกิจกรรมที่ 2 บรรยายขยายความ

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนบรรยาย
2. ใบความรู้ที่ 2 ตัวอย่างการเขียนเล่าเหตุการณ์
3. กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์
4. กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง
5. กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง
6. กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง
7. กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2
8. กิจกรรมที่ 6 เล่าเหตุการณ์
9. แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบรรยาย

กระบวนการวัดผลประเมินผล

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. ตรวจสอบผลงาน		
1.1 กิจกรรมที่ 1-6	กิจกรรมที่ 1และ 6	- ใช้เกณฑ์ประเมินรูบริคส์ - นักเรียนทำกิจกรรมผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป
	กิจกรรมที่ 2-5	- นักเรียนทำคะแนนได้ 8 คะแนนขึ้นไป
1.2 ตรวจสอบแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	- นักเรียนทำคะแนนแบบทดสอบได้ 8 ข้อขึ้นไป

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
2. ประเมินกิจกรรมกลุ่ม	แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป
3. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ.

.....
 .....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
 .....

ลงชื่อ.....

(นายสรายุทธ เสลาภิรักษ์)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

ครู โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	ชุดที่ 2 เรื่อง บรรยายขยายความ

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ชื่อกลุ่ม.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ความร่วมมือ			การแสดงความคิดเห็น			การรับฟังความคิดเห็น			ความตั้งใจในการทำงาน			รวม	
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		12
1															
2															
3															
4															
5															

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 3 หมายถึง ดี

เกณฑ์การผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 1-6 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 9-10 คะแนน หมายถึง ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 11-12 คะแนน หมายถึง ดี

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	ชุดที่ 2 เรื่อง บรรยายขยายความ

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ที่	ชื่อ - สกุล	ความสนใจ			ความร่วมมือ			การแสดง ความคิดเห็น			การตอบ คำถาม			รวม
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท31102

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การเขียนเชิงสร้างสรรค์

จำนวน 12 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง กล่าวอ้างอธิบาย

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน นางอรทัย โรจน์สุกิจ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 1 เขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล และสาระสำคัญชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 4 ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ

ตัวชี้วัดที่ 8 มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนอธิบาย (K)
2. ใช้กลวิธีในการเขียนอธิบาย เขียนอธิบายโดยใช้การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งได้ (P)
3. ใช้ภาษาในการเขียนอธิบายอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน (A)

สาระสำคัญ

การเขียนอธิบาย เป็นการเขียนไขความ ขยายความ หรือชี้แจง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยกลวิธีการใช้ตัวอย่าง อธิบายตามลำดับขั้นตอน เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ซึ่งเหตุผลที่สัมพันธ์กัน หรือการให้นิยาม และต้องมีมารยาทในการเขียน

สาระการเรียนรู้

การเขียนอธิบาย

1. ความหมายของการเขียนอธิบาย
2. วิธีการเขียนอธิบาย
3. กลวิธีในการเขียนอธิบาย

4. มารยาทในการเขียนอธิบาย

ทักษะ/กระบวนการการเรียนรู้

1. ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การเขียน
2. ทักษะกระบวนการคิด ได้แก่ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 กล่าวอ้างอธิบาย

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคซินเนคติกส์

ขั้นที่ 1 บรรยายสถานการณ์

2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการอธิบายกรรมวิธีต่าง ๆ เช่น การทำอาหาร การประดิษฐ์สิ่งของ เป็นต้น

3. นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์ โดยให้นักเรียนเลือกอธิบายสิ่งใดก็ได้ เพียงหนึ่งอย่าง อาจเป็นสิ่งที่นักเรียนประสบมาด้วยตนเอง หรือจากการอ่าน การฟัง ความยาว 8-10 บรรทัด

4. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ช่วยกันศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนอธิบาย ครอบคลุมชี้แนะข้อที่นักเรียนสงสัยเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

5. ครูยกตัวอย่างคำ ได้แก่ คำว่า สมุด ปากกา จักรยาน ต้นไม้ ถ้วยกาแฟ ให้นักเรียน นำคำเหล่านี้มาเปรียบเทียบแบบตรงในลักษณะที่ไม่น่าจะมาเปรียบเทียบกันได้ เช่น ปากกา กับ คอมพิวเตอร์ อาวุธ ยาหอม อำนาจ อาชีพ

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มรวมกันแสดงความคิดเห็นในการเปรียบเทียบแต่ละคู่คำ อย่างละเอียดอีกครั้ง โดยพิจารณาว่าอะไรบ้างที่เหมือนกัน หรือสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เช่น

- ปากกา กับ คอมพิวเตอร์
- ใช้เขียนบันทึกเรื่องราว
  - ใช้ประกอบอาชีพ
  - คนส่วนใหญ่ต้องใช้ เป็นต้น

- ครูสังเกตการเปรียบเทียบของนักเรียนแต่ละกลุ่ม ชี้แนะข้อสงสัย จากนั้นให้นักเรียนบันทึกข้อคิดเห็นลงในกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

7. นักเรียนนำคำที่กำหนดให้ในกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบแบบตรง โดยให้นักเรียนสมมติ

ตนเองเป็นสิ่งที่ใดสิ่งหนึ่งอยู่ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน แล้วบอกความรู้สึกในขณะนั้น ว่าเป็นอย่างไร เช่น

ถ้าหากว่าฉันเป็นคอมพิวเตอร์ที่ไม่มีพลังงาน ฉันจะ.....

ถ้าหากว่าฉันเป็นคอมพิวเตอร์แยกชิ้นส่วน ฉันจะ.....

ถ้าหากว่าฉันเป็นคอมพิวเตอร์สมรรถนะสูง ฉันจะ.....

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม เพื่อให้ได้แนวคิดที่หลากหลายและแปลกออกไป ครูคอยให้คำปรึกษาและสังเกตการณ์ทำงาน นักเรียนสังเกตคำที่แสดงคุณลักษณะในเชิงเปรียบเทียบ เช่น ขาดแคลน หงุดหงิด ไร้ประโยชน์ น่ารังเกียจ เป็นต้น เพื่อใช้ในกิจกรรมขั้นต่อไป จากนั้นนักเรียนทำกิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

ขั้นที่ 4 เปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง

9. นักเรียนนำคู่คำที่ได้จากการเปรียบเทียบทางตรงและเปรียบเทียบกับตนเอง ในกิจกรรมที่ 2 และ 3 ที่มีความหมายขัดแย้งกันแต่ไม่ตรงกันข้ามมาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ โดยอาจเพิ่มคำเชื่อมด้วยก็ได้ เช่น อำนาจที่น่ารังเกียจ ปากกาที่ทรงอำนาจ ยาหอมที่ไร้ประโยชน์

10. ในขั้นนี้นับว่าสำคัญในการสร้างคำหรือข้อความที่แปลกใหม่และมีความหมายดี ครูต้องคอยให้คำปรึกษาโดยไม่ตัดสินว่าผิดหรือถูก แต่สังเกตการให้เหตุผลในการสร้างสำนวนนั้น ๆ ว่ามีความหมายชัดเจนเพียงใด นักเรียนทำกิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

ขั้นที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2

11. นักเรียนเลือกคำคู่ขัดแย้งจากขั้นที่ 4 แล้วโยนไปสู่การเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในชีวิตประจำวันว่าเป็นอย่างไร เช่น

ปากกาที่ไร้ประโยชน์ เปรียบได้กับผู้มีโอกาสเกี่ยวกับการเขียนและนำเสนอเรื่องราวในรูปแบบ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ถ้าผู้เขียนไม่มีจรรยาบรรณ งานเขียนนั้นก็ไม่มีคุณค่า

12. นักเรียนทำกิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบแบบทางตรงครั้งที่ 2 ในขั้นนี้ นักเรียนสามารถนำคำที่คิดขึ้นมาใหม่ประกอบเรื่องราวต่าง ๆ ให้นำสนใจมากขึ้นได้

ขั้นที่ 6 ตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

13. นักเรียนนำเรื่องเดิมจากกิจกรรมที่ 1 มาทบทวน และเขียนใหม่ด้วยกลวิธีการเขียนอธิบาย และเลือกใช้คำคู่ขัดแย้งในขั้นที่ 4 โดยจะเลือกใช้วิธี ที่คู่คำก็ได้ ในกิจกรรมที่ 6 อธิบายใจความเป็นการบ้าน

ขั้นสรุป

14. ครูสรุปความรู้เรื่องการเขียนอธิบาย

15. ครูทบทวนการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ นักเรียนตรวจสอบใบกิจกรรมและส่งผลการปฏิบัติกิจกรรม

16. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การเขียนอธิบาย
สื่อการเรียนรู้การสอน

ชุดกิจกรรมที่ 3 กล่าวอ้างอธิบาย

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนอธิบาย
2. กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์
3. กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบแบบตรง
4. กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง
5. กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง
6. กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบกับตนเองครั้งที่ 2
7. กิจกรรมที่ 6 อธิบายใจความ
8. แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนอธิบาย

การวัดและประเมินผล

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. ตรวจสอบผลงาน 1.1 กิจกรรมที่ 1-6 1.2 ตรวจสอบแบบทดสอบ	กิจกรรมที่ 1 และ 6 กิจกรรมที่ 2-5 แบบทดสอบ	- ใช้เกณฑ์ประเมินรูบรีคส์ - นักเรียนทำกิจกรรมผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป - นักเรียนทำคะแนนได้ 8 คะแนนขึ้นไป - นักเรียนทำคะแนนแบบทดสอบได้ 8 ข้อขึ้นไป
2. ประเมินกิจกรรมกลุ่ม	แบบประเมินการการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป
3. ประเมินพฤติกรรม การเรียนรู้รายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรม การเรียนรู้รายบุคคล	นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายสรายุทธ เสถารักษ์)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

ครู โรงเรียนสะพานทรายรัชดาภิเษก

วันที่.....เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	ชุดที่ 3 เรื่อง กล่าวอ้างอธิบาย

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ชื่อกลุ่ม.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ความร่วมมือ			การแสดงความคิดเห็น			การรับฟังความคิดเห็น			ความตั้งใจในการทำงาน			รวม	
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		12
1															
2															
3															
4															
5															

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 3 หมายถึง ดี

เกณฑ์การผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 1-6 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 9-10 คะแนน หมายถึง ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 11-12 คะแนน หมายถึง ดี

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	ชุดที่ 3 เรื่อง กล่าวอ้างอธิบาย

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ที่	ชื่อ - สกุล	ความสนใจ			ความร่วมมือ			การแสดง ความคิดเห็น			การตอบ คำถาม			รวม
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท31102

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การเขียนเชิงสร้างสรรค์

จำนวน 12 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ถ้อยคำพรรณนา

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน นางอรทัย โรจน์สุกิจ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 1 เขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล และสาระสำคัญชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 4 ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ

ตัวชี้วัดที่ 8 มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนพรรณนา (K)
5. ใช้กลวิธีการเขียนเขียนพรรณนา เขียนพรรณนาโดยใช้การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งได้ (P)
6. ใช้ภาษาในการเขียนพรรณนาอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน (A)

สาระสำคัญ

การเขียนพรรณนาเป็นการเลือกใช้สำนวนโวหารในการเขียน เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความประทับใจออกมาเป็นเรื่องราว ด้วยถ้อยคำ สำนวน ที่ก่อให้เกิดความซาบซึ้งด้วยกลวิธีการแยกส่วนประกอบ ซึ่งลักษณะเด่น การใช้ถ้อยคำ ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามมีส่วนร่วมไปกับความรู้สึกนั้นด้วย

สาระการเรียนรู้

การเขียนพรรณนา

1. ความหมายของการเขียนพรรณนา
2. วิธีการเขียนพรรณนาอย่างสร้างสรรค์

3. กลวิธีการเขียนพรรณนา

ทักษะ/กระบวนการการเรียนรู้

1. ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน
2. ทักษะกระบวนการคิด ได้แก่ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ 4 เรื่อง ถ้อยคำพรรณนา
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องการพรรณนาในชั้นที่ผ่านมา

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคชินเนคติกส์

ขั้นที่ 1 บรรยายสถานการณ์

3. นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์ โดยเขียนพรรณนาเกี่ยวกับธรรมชาติ ยามเช้า ความยาวประมาณ 5-8 บรรทัด

5. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ช่วยกันศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนพรรณนา ครูคอยชี้แนะข้อที่นักเรียนยังสงสัยให้เข้าใจ

ขั้นที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

6. ครูกำหนดคำให้นักเรียนเปรียบเทียบ ระหว่างสองสิ่งที่ไม่น่าจะเปรียบเทียบกันได้ หรือเข้ากันไม่ได้ ได้แก่ ผู้หญิง ดอกไม้ ดวงอาทิตย์ เทียนไข เสื้อผ้า แมลงปอ ยากล่อมประสาท กระจาดทิวชู่ เครื่องบิน

7. นำคำจากข้อ 6 มาเปรียบเทียบกันว่าคำคู่นั้นมีอะไรบ้างที่เหมือนกัน คล้ายคลึงกันหรือสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน คำที่นำมาเปรียบเทียบเป็นคำชนิดใดก็ได้ เช่น

- ผู้หญิง กับ ดอกไม้
- สวยงาม
  - บอบบาง
  - อันตราย เป็นต้น

ครูสังเกตการณ์เปรียบเทียบของนักเรียนแต่ละกลุ่ม คอยชี้แนะข้อสงสัย จากนั้นให้นักเรียนบันทึกคำตอบลงในกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบแบบตรง

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

8. นักเรียนนำคำต่าง ๆ จากขั้นที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง แล้วสมมติตนเองเป็นสิ่งนั้น อยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วเขียนบอกความรู้สึกในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร เช่น

ถ้าหากว่าฉันเป็นดอกไม้ที่บ้านรับแสงอาทิตย์ยามเช้า ฉันจะ.....

ถ้าหากว่าฉันเป็นดอกไม้ที่ถูกร้อยเป็นพวงมาลัย ฉันจะ.....

ถ้าหากว่าฉันเป็นดอกไม้ที่ถูกทับในสมุด ฉันจะ.....

9. ให้แต่ละกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ได้ความคิดที่หลากหลายและแปลกออกไป ครูคอยให้คำปรึกษาและสังเกตการณ์การทำงาน นักเรียนเลือกคำที่แสดงคุณลักษณะในเชิงเปรียบเทียบ เพื่อใช้ในกิจกรรมขั้นต่อไป นักเรียนบันทึกการแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

ขั้นที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

10. นักเรียนนำคำที่ได้จากการเปรียบเทียบทางตรงและเปรียบเทียบกับตนเอง ในกิจกรรมที่ 2 และ 3 โดยเลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกันแต่ไม่ตรงกันข้าม มาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ซึ่งอาจเพิ่มคำเชื่อมด้วยก็ได้ เช่น ความโดดเดี่ยวที่วุ่นวาย ความแห้งแล้งอันเยือกเย็น ความสวยงามที่อันตราย เป็นต้น

ในขั้นนี้มีความสำคัญในการสร้างคำหรือข้อความที่แปลกใหม่และมีความหมายดี ครูต้องคอยให้คำปรึกษาชี้แนะ โดยไม่ตัดสินว่าผิดหรือถูกเพียงแต่ดูเหตุผลในการสร้างคำหรือสำนวนนั้น ๆ ว่ามีความหมายชัดเจนเพียงใดแล้วให้นักเรียนบันทึกคำตอบลงในกิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

ขั้นที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2

11. นักเรียนเลือกคำคู่ขัดแย้งที่ได้จากขั้นที่ 4 แล้วโยงไปสู่การเปรียบเทียบกับสิ่งที่ปรากฏในชีวิตประจำวัน เพื่อฝึกให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล เช่น

ความสวยงามที่อันตราย เปรียบเหมือนกับการผ่าตัดศัลยกรรมความงามของคนในยุคปัจจุบันที่ไม่พอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเอง ซึ่งอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต

นักเรียนสามารถนำคำที่ได้จากการคิดในขั้นนี้ไปแต่งเป็นเรื่องราวให้น่าสนใจได้มากยิ่งขึ้น ให้แต่ละกลุ่มบันทึกผลการแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2

ขั้นที่ 6 ตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

12. นักเรียนนำเรื่องเดิมจากกิจกรรมที่ 1 มาทบทวนและเขียนใหม่อีกครั้งด้วยกลวิธีการเขียนพรรณนา และเลือกใช้คำคู่ขัดแย้งในขั้นที่ 4 จะเลือกที่คู่คำก็ได้ทำลงในกิจกรรมที่ 6 พรรณนาสร้างสรรค์เป็นการบ้าน

ขั้นสรุป

13. ครูทบทวนความรู้เรื่องการเขียนพรรณนา

14. ครูทบทวนการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นแล้วส่งผลการปฏิบัติกิจกรรม

15. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรมที่ 4 เรื่อง การเขียนพรรณนา

สื่อการเรียนการสอน

ชุดกิจกรรมที่ 4 ถ้อยคำพรรณนา

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนพรรณนา
2. กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์
3. กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบแบบตรง
4. กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง
5. กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง
6. กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบกับตนเองครั้งที่ 2
7. กิจกรรมที่ 6 พรรณนาสร้างสรรค์
8. แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนพรรณนา

การวัดและประเมินผล

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. ตรวจสอบผลงาน 1.1 กิจกรรมที่ 1-6 1.2 ตรวจสอบแบบทดสอบ	กิจกรรมที่ 1 และ 6 กิจกรรมที่ 2-5 แบบทดสอบ	- ใช้เกณฑ์ประเมินรูปริคส์ - นักเรียนทำกิจกรรมผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป - นักเรียนทำคะแนนได้ 8 คะแนนขึ้นไป - นักเรียนทำคะแนนแบบทดสอบได้ 8 ข้อขึ้นไป
2. ประเมินกิจกรรมกลุ่ม	แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป
3. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ.

.....

.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
 .....

ลงชื่อ.....

(นายสรายุทธ เสถารักษ์)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกผลการเรียนรู้

.....
 .....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
 .....

แนวทางการแก้ไข

.....
 .....

ลงชื่อ.....

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

ครู โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

วันที่.....เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	ชุดที่ 4 เรื่อง ถ้อยคำพรรณนา

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ชื่อกลุ่ม.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ความร่วมมือ			การแสดงความคิดเห็น			การรับฟังความคิดเห็น			ความตั้งใจในการทำงาน			รวม
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1														
2														
3														
4														
5														

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 3 หมายถึง ดี

เกณฑ์การผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 1-6 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 9-10 คะแนน หมายถึง ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 11-12 คะแนน หมายถึง ดี

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	ชุดที่ 4 เรื่อง ถ้อยคำพรรณนา

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ที่	ชื่อ - สกุล	ความสนใจ			ความร่วมมือ			การแสดง ความคิดเห็น			การตอบ คำถาม			รวม
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ทักษะ/กระบวนการการเรียนรู้

1. ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน
3. ทักษะกระบวนการคิด ได้แก่ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การเขียนโน้มน้าวใจ

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคซินเนคติกส์

ขั้นที่ 1 บรรยายสถานการณ์

2. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างโฆษณา หรือคำขวัญที่นักเรียนเคยได้ยิน เช่น อ่านวันละนิดจิตแจ่มใส

3. นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์ โดยให้นักเรียนเขียนเชิญชวนให้เพื่อน ๆ ช่วยกันรักษาความสะอาด หรือประหยัดพลังงานในโรงเรียน ความยาวประมาณ 8-10 บรรทัด

4. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่ม 5 คน ศึกษาใบความรู้เรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามในข้อที่สงสัย ครูอธิบายจนนักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

5. ครูกำหนดคำเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิดเปรียบเทียบทางตรง ได้แก่ ความรัก สงคราม วัยรุ่น พายุ ไม้กวาด เครื่องดูดฝุ่น ตู้เสื้อผ้า ความโศกเศร้า ธรรมชาติ มลพิษ โดยให้เปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่งที่ไม่น่าจะเปรียบเทียบกันได้หรือเข้ากันไม่ได้ เช่น

ต้นไม้ กับ มนุษย์

6. นักเรียนนำคำที่สร้างขึ้นมาเปรียบเทียบอย่างละเอียดอีกครั้งว่าแต่ละคำมีอะไรบ้างที่เหมือนกัน หรือสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง ดังตัวอย่าง

ต้นไม้ กับ มนุษย์

- มีความเจริญเติบโตเหมือนกัน
- ต้องการการดูแลเอาใจใส่เหมือนกัน
- เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน เป็นต้น

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

7. นักเรียนนำคำที่นักเรียนเลือกไว้ในกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบแบบตรง โดยให้สมมติตนเองเป็นสิ่งต่าง ๆ แล้วบอกความรู้สึกในขณะที่เป็นสิ่งนั้น เช่น

ถ้าหากว่าฉันเป็นต้นไม้ที่กำลังถูกตัด ฉันจะ.....

ถ้าหากว่าฉันเป็นพายุที่กำลังหมุน ฉันจะ.....

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมระดมความคิดและแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ได้แนวคิดที่หลากหลายและแปลกออกไป ครูคอยให้คำปรึกษาและสังเกตการทำงาน จากนั้นนักเรียนเลือกคำที่มีคุณลักษณะในเชิงเปรียบเทียบ เช่น เจ็บปวด ทำลาย สงบ พลัง สดชื่น เป็นต้น ไว้ใช้ในกิจกรรมขั้นต่อไป นักเรียนทำกิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

ขั้นที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

9. นักเรียนนำคำที่ได้จากการเปรียบเทียบทางตรงและเปรียบเทียบกับตนเอง จากกิจกรรมที่ 2 และ 3 ที่มีความหมายขัดแย้งกันแต่ไม่ตรงกันข้าม มาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ โดยอาจเพิ่มคำเชื่อมด้วยก็ได้ ในกิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง เช่น

สงคราม – สงครามที่แสนสงบ

ความรัก – ความรักที่ต้องทำลาย เป็นต้น

ในขั้นนี้นับว่ามีความสำคัญในการสร้างคำ หรือข้อความที่แปลกใหม่ และมีความหมายดี ครูต้องคอยให้คำปรึกษา โดยไม่ตัดสินว่าถูกหรือผิดเพียงแต่สังเกตการให้เหตุผลในการสร้างคำ หรือสำนวนนั้น ๆ ว่ามีความหมายชัดเจนเพียงใด นักเรียนทำกิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง

ขั้นที่ 5 เปรียบเทียบทางตรง

10. นักเรียนเลือกคำคู่ขัดแย้งที่ชอบ มาโยงเปรียบเทียบกับสิ่งที่ปรากฏในชีวิตประจำวัน เพื่อฝึกให้เกิดความคิดใหม่และได้แสดงความคิดอย่างมีเหตุผล นักเรียนสามารถนำคำที่ได้ในขั้นนี้เป็นทางในการเขียนเรื่องราวที่น่าสนใจได้ นักเรียนทำกิจกรรมเปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2

ขั้นที่ 6 ตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

11. นักเรียนนำเรื่องเดิมจากกิจกรรมที่ 1 มาทบทวนอีกครั้ง และเขียนใหม่ด้วยวิธีการเขียน โนม์นาวใจและเลือกใช้คำคู่ขัดแย้งจากขั้นที่ 4 จะเลือกที่คู่คำก็ได้ทำลงในกิจกรรมที่ 6 เขียนเชิญชวนเป็นการบ้าน

ขั้นสรุป

12. ครูสรุปเรื่องการเขียน โนม์นาวใจ

13. ครูทบทวนกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ และนักเรียนตรวจสอบกิจกรรมและส่งผลการปฏิบัติกิจกรรม

14. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ 5 เรื่อง การเขียน โนม์นาวใจ

สื่อการเรียนการสอน

ชุดกิจกรรมที่ 5 การเขียน โนม์นาวใจ

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียน โนม์นาวใจ
2. กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์

3. กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบแบบตรง
4. กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง
5. กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง
6. กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบกับตนเองครั้งที่ 2
7. กิจกรรมที่ 6 เขียนเชิญชวนแบบทดสอบ เรื่อง การเขียน โน้มน้าวใจ

การวัดและประเมินผล

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. ตรวจสอบผลงาน 1.1 กิจกรรมที่ 1-6 1.2 ตรวจสอบแบบทดสอบ	กิจกรรมที่ 1 และ 6 กิจกรรมที่ 2-5 แบบทดสอบ	- ใช้เกณฑ์ประเมินรูบริคส์ - นักเรียนทำกิจกรรมผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป - นักเรียนทำคะแนนได้ 8 คะแนนขึ้นไป - นักเรียนทำคะแนนแบบทดสอบได้ 8 ข้อขึ้นไป
2. ประเมินกิจกรรมกลุ่ม	แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป
3. ประเมินพฤติกรรม การเรียนรู้รายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรม การเรียนรู้รายบุคคล	นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ.

.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(นายสรายุทธ เสลารักษ์)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอรรทัย โรจน์สุกิจ)

ครู โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

วันที่.....เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	ชุดที่ 5 เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ชื่อกลุ่ม.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ความร่วมมือ			การแสดงความคิดเห็น			การรับฟังความคิดเห็น			ความตั้งใจในการทำงาน			รวม	
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
1															
2															
3															
4															
5															

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 3 หมายถึง ดี

เกณฑ์การผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 1-6 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 9-10 คะแนน หมายถึง ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 11-12 คะแนน หมายถึง ดี

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	ชุดที่ 5 เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ที่	ชื่อ - สกุล	ความสนใจ			ความร่วมมือ			การแสดงความคิดเห็น			การตอบคำถาม			รวม	
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		12
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท31102

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การเขียนเชิงสร้างสรรค์

จำนวน 12 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน นางอรทัย โรจน์สุกิจ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 1 เขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล และสาระสำคัญชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 2 เขียนเรียงความ

ตัวชี้วัดที่ 8 มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัวได้ (K)
2. เขียนเรียงความเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว โดยใช้การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งได้ (P)
3. ใช้ภาษาในการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัวอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน (A)

สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความเกี่ยวกับเรื่องโลกส่วนตัว เป็นการเรียบเรียงความคิดทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่ผู้เขียนสนใจ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเล่าเรื่อง แสดงความรู้สึกนึกคิดโดยอาศัยข้อเท็จจริง ความคิด ประกอบจินตนาการของผู้เขียนให้ผู้อ่านได้ทราบและเข้าใจตามเจตนาที่ผู้เขียนต้องการ

สาระการเรียนรู้

การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

1. วิธีขั้นพื้นฐานในการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

2. การตั้งชื่อเรื่อง
3. การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความเกี่ยวกับเรื่องโลกส่วนตัว
4. ตัวอย่างเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

ทักษะ/กระบวนการการเรียนรู้

1. ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การเขียน
2. ทักษะกระบวนการคิด ได้แก่ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคชินเนคติกส์

ขั้นที่ 1 บรรยายสถานการณ์

2. นักเรียนส่งกิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์ ซึ่งได้มอบหมายให้นักเรียนไปทำล่วงหน้า โดยให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว พร้อมตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ
3. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับองค์ประกอบและการวางโครงเรื่องเรียงความในชั้นที่ผ่านมา
4. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ศึกษาใบความรู้ที่ 1 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว และสังเกตตัวอย่างการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในส่วนที่ยังสงสัย และอธิบายเพิ่มเติมจนนักเรียนเข้าใจดี

ขั้นที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

5. ให้นักเรียนคิดคำเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับคำที่กำหนดให้ ในลักษณะที่ไม่น่าจะเปรียบเทียบกันได้หรือไม่น่าจะเข้ากันได้ โดยครูกำหนดคำให้ดังนี้ กระจก แวนชยาย เครื่องประดับ กล้องถ่ายรูป ดอกกุหลาบ

6. ให้นักเรียนเลือกคำจากข้อ 6 มา 1 คู่คำ แล้ว เลือกเปรียบเทียบอย่างละเอียดว่ามีอะไรบ้างที่เหมือนกัน คล้ายกันหรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในลักษณะต่าง ๆ

ครูสังเกตการณ์เปรียบเทียบและการให้เหตุผลของแต่ละกลุ่ม ช่วยชี้แนะในส่วนที่นักเรียนยังสงสัยให้เข้าใจ นักเรียนบันทึกข้อคิดเห็นในกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

7. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ในกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง แล้วสมมติตนเอง

เป็นสิ่งต่าง ๆ อยู่ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน พร้อมทั้งบอกความรู้สึกในขณะที่เป็นเช่นนั้น เช่น ถ้าหากว่าฉันเป็นกระจกที่อยู่กลางแดด ฉันจะ.. (อาจรู้สึกว่าร้อน, พร่ามัว, สะท้อนแสงแวววับ, เลื่อนราง, มีพลังงาน)

นักเรียนช่วยกันระดมความคิด แสดงความคิดเห็น เพื่อให้ได้ความคิดที่หลากหลายและแปลกออกไป ครูคอยให้คำปรึกษาและสังเกตการทำงานของนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนที่แสดงความรู้สึกที่มีคุณลักษณะในเชิงเปรียบเทียบเพื่อใช้ในขั้นต่อไป นักเรียนทำกิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

ขั้นที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

8. นักเรียนนำคำที่ได้จากการเปรียบเทียบทางตรง และเปรียบเทียบกับตนเองในกิจกรรมที่ 2 และ 3 เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งแต่ไม่ตรงกันเข้ามาสร้างกลุ่มคำใหม่ โดยอาจเพิ่มคำเชื่อมด้วยก็ได้ เช่น

แว่นขยายที่เลื่อนราง

กระจกที่ไม่มีเงาสะท้อน เป็นต้น

ในขั้นตอนนี้เน้นว่ามีความสำคัญในการสร้างคำหรือข้อความที่แปลกใหม่ และมีความหมายดี ครูต้องคอยให้คำปรึกษาโดยไม่ตัดสินว่าถูกหรือผิด เพียงแต่ดูเหตุผลในการสร้างสำนวนนั้น ๆ ว่ามีความหมายชัดเจนเพียงใด นักเรียนบันทึกผลการคิดในกิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

ขั้นที่ 5 เปรียบเทียบแบบทางตรงครั้งที่ 2

9. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น จากการนำสำนวนที่ได้จากการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งที่เลือกไว้ในขั้นที่ 4 มาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ปรากฏในชีวิตประจำวันว่าเป็นอย่างใด เพื่อฝึกให้เกิดความคิดใหม่ และได้แสดงความคิดอย่างมีเหตุผล เช่น

กุหลาบไร้กลิ่น เปรียบได้กับ ดอกไม้พลาสติก

ในขั้นนี้นักเรียนสามารถนำคำที่คิดขึ้นมาใหม่แต่งประกอบเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้นให้แต่ละกลุ่มบันทึกข้อคิดในกิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบแบบตรงครั้งที่ 2

ขั้นที่ 6 ตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

10. นำกิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์มาทบทวนอีกครั้ง แล้วเขียนใหม่ โดยให้นักเรียนเลือกคำคู่ขัดแย้งจากขั้นที่ 4 จะเลือกกี่คู่ก็ได้ลงในกิจกรรมที่ 6 โลกส่วนตัว เป็นการบ้าน

ขั้นสรุป

11. ครูสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับ โลกส่วนตัว

12. ครูทบทวนกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ นักเรียนตรวจสอบกิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ

ตั้งแต่ต้นใจจบแล้วส่งใบกิจกรรม

13. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ 6 เรื่อง การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

สื่อการเรียนการสอน

ชุดกิจกรรมที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเรียงความเกี่ยวกับเรื่อง โลกส่วนตัว
2. ใบความรู้ที่ 2 ตัวอย่างการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว
3. กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์
4. กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบแบบตรง
5. กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง
6. กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง
7. กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบกับตนเองครั้งที่ 2
8. กิจกรรมที่ 6 โลกส่วนตัว
9. แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

การวัดและประเมินผล

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. ตรวจสอบผลงาน 1.1 กิจกรรมที่ 1-6 1.2 ตรวจสอบแบบทดสอบ	กิจกรรมที่ 1 และ 6 กิจกรรมที่ 2-5 แบบทดสอบ	- ใช้เกณฑ์ประเมินรูบรีคส์ - นักเรียนทำกิจกรรมผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป - นักเรียนทำคะแนนได้ 8 คะแนนขึ้นไป - นักเรียนทำคะแนนแบบทดสอบได้ 8 ข้อขึ้นไป
2. ประเมินกิจกรรมกลุ่ม	แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป
3. ประเมินพฤติกรรม การเรียนรู้รายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรม การเรียนรู้รายบุคคล	นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ.

.....
.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายสรายุทธ เสถารักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกผลการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

แนวทางการแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

ครู โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

วันที่.....เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	ชุดที่ 6 เรื่อง การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ชื่อกลุ่ม.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ความร่วมมือ			การแสดงความคิดเห็น			การรับฟังความคิดเห็น			ความตั้งใจในการทำงาน			รวม	
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		12
1															
2															
3															
4															
5															

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 3 หมายถึง ดี

เกณฑ์การผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 1-6 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 9-10 คะแนน หมายถึง ผ่าน

นักเรียนได้คะแนน 11-12 คะแนน หมายถึง ดี

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย รัตนสุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	ชุดที่ 6 เรื่อง การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามระดับคุณภาพ

ที่	ชื่อ - สกุล	ความสนใจ			ความร่วมมือ			การแสดง ความคิดเห็น			การตอบ คำถาม			รวม
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางอรทัย โรจน์สุกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนกิจกรรมที่ 1 และ 6

ประเด็นการประเมิน

1. การตั้งชื่อเรื่อง	คะแนนเต็ม 4 คะแนน
2. การสื่อความคิด/การลำดับความคิด	คะแนนเต็ม 4 คะแนน
3. ความคิดสร้างสรรค์	คะแนนเต็ม 4 คะแนน
4. การใช้ภาษา	คะแนนเต็ม 4 คะแนน
5. มารยาทในการเขียน	คะแนนเต็ม 4 คะแนน
รวม	20 คะแนน

ประเด็นการประเมิน ระดับ คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1. การตั้งชื่อเรื่อง	ตั้งชื่อเรื่องได้ น่าสนใจทันสมัย เหมาะสมสอดคล้อง เนื้อเรื่องที่เขียน	ตั้งชื่อเรื่องได้ สอดคล้อง กับเนื้อเรื่อง	ตั้งชื่อเรื่องได้ ไม่ น่าสนใจ ไม่ สอดคล้องกับเนื้อ เรื่อง	ตั้งชื่อเรื่องไม่ เกี่ยวข้องกับ เนื้อเรื่อง
2. การสื่อ ความ/การ ลำดับ ความคิด	เขียนสื่อความ สัมพันธ์กับคำที่ กำหนดให้ ถ่ายทอด ความคิด มีเอกภาพ เรียงลำดับความคิดได้ ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน	เขียนสื่อความ ความสัมพันธ์กับ คำที่กำหนดให้ ถ่ายทอดความคิด ลำดับความคิดได้	เขียนสื่อความ สัมพันธ์กับคำที่ กำหนดให้ได้ ลำดับความคิดได้ ขาดความเป็น เอกภาพ	เขียนสื่อ ความสามารถ เข้าใจได้
3. ความคิด สร้างสรรค์	มีความคิดแปลกใหม่ ในเชิงบวก นำเสนอ เรื่องที่น่าสนใจ ให้ แง่คิด ข้อควรปฏิบัติ สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง	มีความคิดในเชิง บวก นำเสนอ เรื่องที่น่าสนใจ ให้แง่คิด ข้อควร ปฏิบัติสัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง	มีความคิดใน เชิงบวก นำเสนอ แนวคิดที่สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง	มีความคิดใน เชิงบวก นำเสนอ แนวคิดได้

ประเด็นการ ประเมิน ระดับ คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
4. การใช้ภาษา	ใช้คำสำนวนภาษา ในเชิงเปรียบเทียบ ถูกต้องเหมาะสม ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย และเขียนสะกดคำ ได้ถูกต้อง	ใช้คำสำนวนภาษา ในเชิงเปรียบเทียบ ได้ ไม่ใช้คำ ฟุ่มเฟือย เขียน สะกดคำผิดได้ไม่ เกิน 2 คำ	ใช้คำสำนวนภาษา ได้ ไม่ใช้คำ ฟุ่มเฟือยเขียน สะกดคำผิดได้ไม่ เกิน 4 คำ	ใช้คำสำนวน ภาษาได้ เขียน สะกดคำผิดเกิน 5 คำ
5. มารยาทใน การเขียน	ใช้ถ้อยคำสุภาพ เหมาะสมกับเนื้อ เรื่อง ลายมือเป็น ระเบียบ อ่านง่าย ชัดเจน	ใช้ถ้อยคำสุภาพ เหมาะสมกับเนื้อ เรื่อง ลายมืออ่าน ง่ายชัดเจน	ใช้ถ้อยคำสุภาพ เหมาะสมกับเนื้อ เรื่อง ลายมืออ่าน ง่ายมีรอยแก้ไขไม่ เกิน 2 แห่ง	ใช้ถ้อยคำ เหมาะสมกับเนื้อ เรื่อง ลายมือไม่ เป็นระเบียบอ่าน ได้ มีรอยแก้ไข เกิน 3 แห่ง

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

การสรุปผลการประเมินคุณภาพกิจกรรมที่ 6 เลือกสรรมาเป็นเพลง พิจารณา 4 ระดับ
ดังนี้

นักเรียนได้คะแนน 18-20	คะแนน เท่ากับ	ได้ระดับ 4 หมายถึง ดีมาก
นักเรียนได้คะแนน 16-17	คะแนน เท่ากับ	ได้ระดับ 3 หมายถึง ดี
นักเรียนได้คะแนน 15-13	คะแนน เท่ากับ	ได้ระดับ 2 หมายถึง พอใช้
นักเรียนได้คะแนน 1-12	คะแนน เท่ากับ	ได้ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

คำอธิบายระดับคุณภาพการประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายกลุ่ม

1. คำอธิบายเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายกลุ่ม

1.1 ความร่วมมือ

ระดับ 1 ให้ความร่วมมือบางครั้ง

ระดับ 2 ให้ความร่วมมือสม่ำเสมอตลอดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม

ระดับ 3 ให้ความร่วมมือมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมตลอดเวลา

1.2 การแสดงความคิดเห็น

ระดับ 1 ไม่แสดงความคิดเห็นหรือแสดงความคิดเห็น ใช้ภาษาในการสื่อสารไม่เหมาะสม

ระดับ 2 แสดงความคิดเห็น ใช้ภาษาในการสื่อสารเหมาะสม

ระดับ 3 แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างเหมาะสม

1.3 การรับฟังความคิดเห็น

ระดับ 1 ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นบางครั้ง

ระดับ 2 ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น แสดงความยินดีในการร่วมกิจกรรม

ระดับ 3 ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างมีเหตุผล แสดงความยินดีในการร่วมกิจกรรม

1.4 ความตั้งใจในการทำงาน

ระดับ 1 มีความตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม ควบคุมตนเองให้มีสมาธิได้บางครั้ง

ระดับ 2 มีความตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม ควบคุมตนเองให้มีสมาธิได้นาน

ระดับ 3 มีความตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม ควบคุมตนเองได้ดี มีสมาธิปฏิบัติกิจกรรมได้จนสำเร็จ

2. เกณฑ์การประเมิน

2.1 นักเรียนได้คะแนน 0-8 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

2.2 นักเรียนได้คะแนน 9-10 คะแนน หมายถึง ผ่าน

2.3 นักเรียนได้คะแนน 11-12 คะแนน หมายถึง ดี

คำอธิบายระดับคุณภาพการประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

1. คำอธิบายเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

1.1 ความสนใจ

ระดับ 1 ให้ความสนใจบางครั้ง

ระดับ 2 ให้ความสนใจบ่อยครั้ง

ระดับ 3 ให้ความสนใจกระตือรือร้นอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ความร่วมมือ

ระดับ 1 ให้ความร่วมมือบางครั้ง

ระดับ 2 ให้ความร่วมมือสม่ำเสมอ

ระดับ 3 ให้ความร่วมมืออย่างต่อเนื่องตลอดเวลาที่ปฏิบัติกิจกรรม

1.3 การตอบคำถาม

ระดับ 1 การตอบคำถามพอใช้ไม่แสดงความคิดเห็น

ระดับ 2 การตอบคำถามตรงประเด็น แสดงความคิดเห็นได้

ระดับ 3 การตอบคำถาม ตรงประเด็น แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย

1.4 การแสดงความคิดเห็น

ระดับ 1 ไม่แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม

ระดับ 2 แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรมบางครั้ง

ระดับ 3 แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง

2. เกณฑ์การประเมิน

2.1 นักเรียนได้คะแนน 1-8 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

2.2 นักเรียนได้คะแนน 9-10 คะแนน หมายถึง ผ่าน

2.3 นักเรียนได้คะแนน 11-12 คะแนน หมายถึง ดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

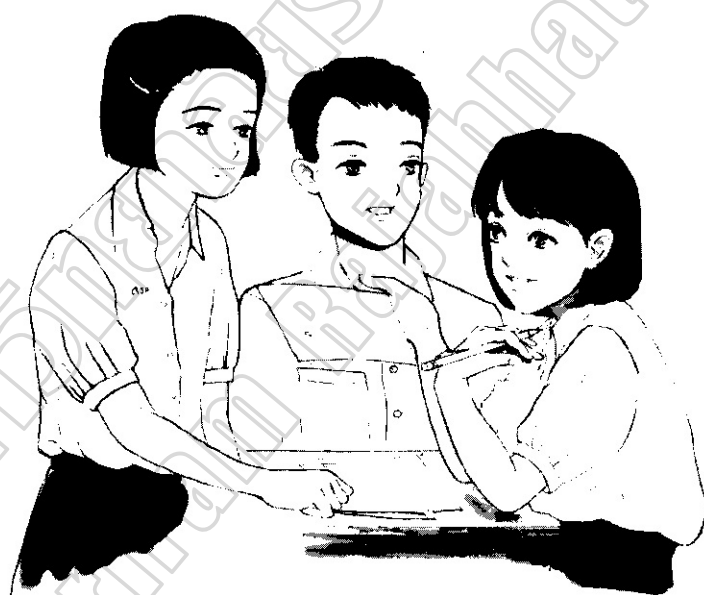
ภาคผนวก ค

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ชุดที่ 1

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเลือกใช้คำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางอรทัย โรจน์สุกิจ

ครู ชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา บุรีรัมย์ 32

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ ผู้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เทคนิคซินเนคติกส์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางการเขียน สำหรับชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้มีทั้งหมด 6 ชุด

ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำ

ชุดที่ 2 บรรยายขยายความ

ชุดที่ 3 กล่าวอ้างอธิบาย

ชุดที่ 4 ถ้อยคำพรรณนา

ชุดที่ 5 การเขียนโน้มน้าวใจ

ชุดที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

ชุดกิจกรรมแต่ละชุดจะมีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละขั้นกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกคิดสร้างคำโดยการเปรียบเทียบ ซึ่งมีขั้นกิจกรรม 6 ขั้น ได้แก่ ขั้นบรรยายสถานการณ์ ขั้นเปรียบเทียบทางตรง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเอง ขั้นเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเองครั้งที่ 2 และขั้นตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

ผู้จัดทำหวังว่าชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์นี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างสรรค์คำ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

นางอรัญญา ไรจน์สุกิจ

ครู ชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คู่มือสำหรับนักเรียน ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำ บทบาทของนักเรียน	ค ง
ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำ	จ ฉ
ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการเลือกใช้คำ	1
ใบความรู้ที่ 2 เพลงขอนไม้กับเรือ	6
ใบความรู้ที่ 3 เรื่องการเปรียบเทียบ	7
กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์	8
กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง	9
กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง	10
กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง	11
กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2	12
กิจกรรมที่ 6 เลือกสรรมาเป็นเพลง	13
แบบทดสอบ เรื่อง การเลือกใช้คำ	14
เฉลยแบบทดสอบ เรื่องการเลือกใช้คำ	16
บรรณานุกรม	17

คู่มือสำหรับนักเรียน
ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชุดที่ 1
การเลือกใช้คำ

วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. เพื่อใช้เป็นสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเลือกใช้คำ
2. เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

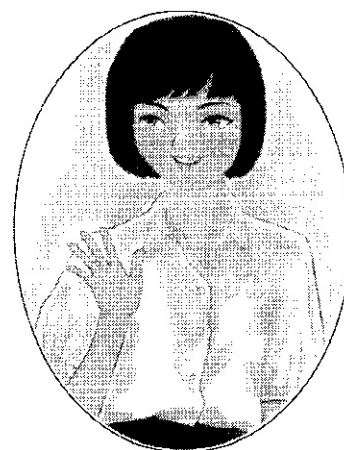
1. ให้นักเรียนศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้ในชุดกิจกรรมให้เข้าใจ
3. การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
4. ถ้านักเรียนเกิดความสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา สามารถขอคำแนะนำจากครูผู้สอนได้ตลอดเวลา
5. เมื่อนักเรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำ จบแล้วนักเรียนแต่ละคนต้องทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
6. ในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำ นักเรียนมีเวลาเรียน 2 ชั่วโมง

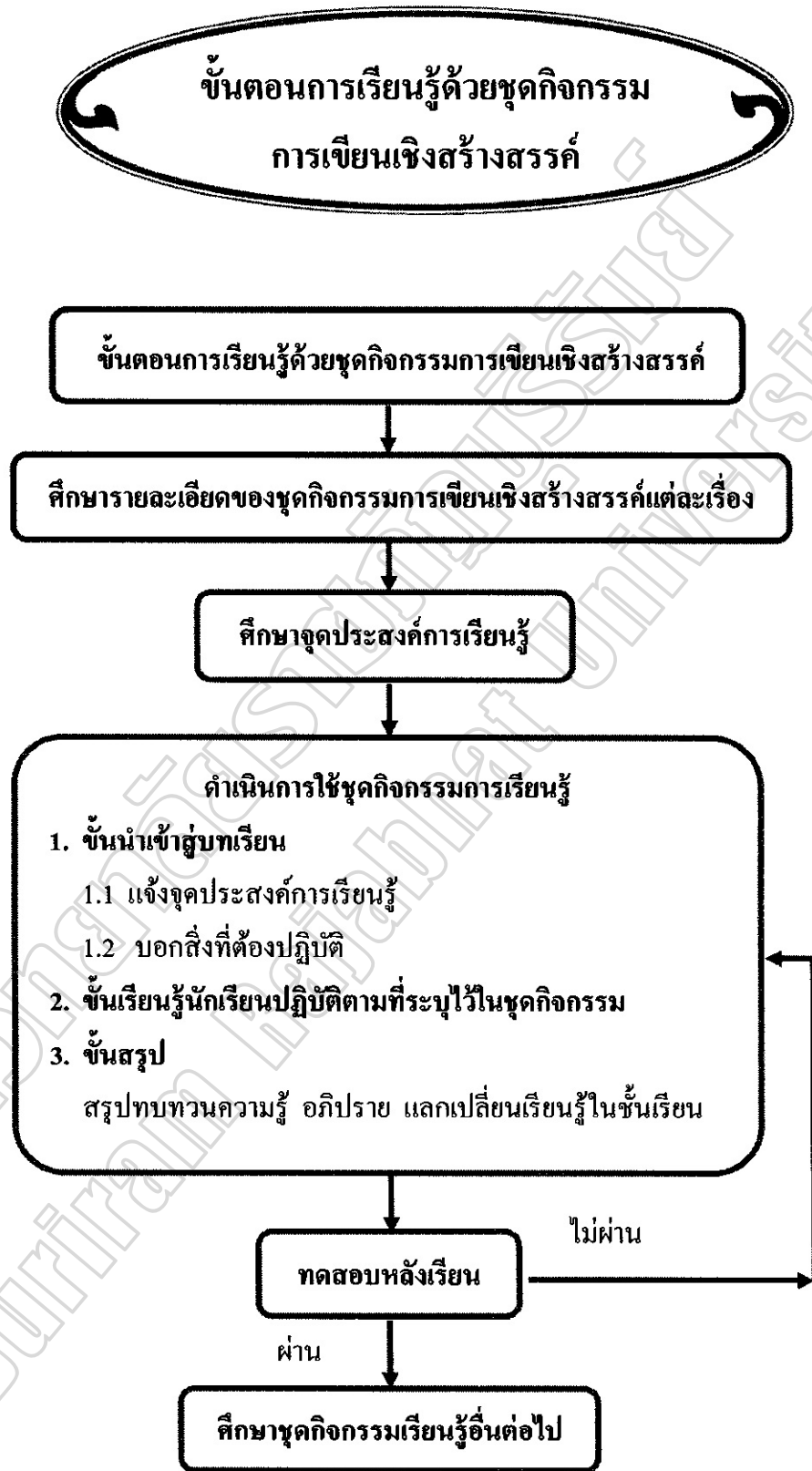
บทบาทของผู้เรียน

บทบาทของนักเรียน

1. นักเรียนอ่านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์และปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน
2. นักเรียนร่วมกันศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ในชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งหมดอย่างละเอียด พร้อมทั้งทำกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม
3. นักเรียนควรมีการวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่และร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม หากเกิดข้อสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา นักเรียนควรขอคำแนะนำจากครูผู้สอน
4. ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนควรปฏิบัติงานให้ทันเวลาที่กำหนดให้
5. ขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนต้องทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
6. นักเรียนควรมีความร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และยอมรับเสียงส่วนใหญ่ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ นะคะ

สาระสำคัญ

การเขียนและการพูดให้เกิดประสิทธิผล ผู้สื่อสารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกใช้คำ เข้าใจความหมายของคำและความ ทั้งความหมายโดยตรง ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝง เลือกใช้คำได้กระชับมีความชัดเจนและสละสลวย รู้จักใช้คำเปรียบเทียบ ลักษณะต่าง ๆ ทั้งการเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง ซึ่งผู้สื่อสารจะต้องรู้จักเลือกใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การสื่อสารนั้น ๆ ประสบความสำเร็จ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกใช้คำให้ถูกต้องตรงความหมาย
2. เลือกใช้คำเขียนข้อความโดยใช้หลักการเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งได้ถูกต้องเหมาะสม
3. มีมารยาทในการเขียน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
2. ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
3. ตรวจสอบผลงาน
4. ทดสอบหลังเรียน

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเลือกใช้คำ

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ แล้วทำกิจกรรมต่างๆต่อไป

ในการเขียนและการพูด เราต้องเลือกใช้คำให้ถูกต้องเหมาะสมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องคำและความ เพื่อช่วยให้สามารถพูดและเขียนได้อย่างไม่ติดขัด การศึกษาวิธีการใช้คำและจดจำเพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ถูกต้อง เพื่อให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล สิ่งที่เราควรคำนึงในการเลือกใช้คำให้ตรงความหมายถูกต้องตามลักษณะภาษาไทย กะทัดรัด ชัดเจน และสละสลวย

การเลือกใช้คำให้ตรงตามความหมาย

คำในภาษาไทยแต่ละคำมีความหมายประจำคำ คำบางพวกเขียนต่างกันแต่มีความหมายใกล้เคียงกันเรียกว่า คำไวพจน์ เช่น คำว่า เร็ว – ไว, บ้าน – เรือน นอกจากนี้ยังมีคำที่มีเสียงคล้ายกันหรือสลับกันอย่างคำซ้อน เช่น ร้อนเร – เร้ร้อน, ฉลาดเฉลียว – เฉลียวฉลาด ดังนั้นผู้ใช้จึงต้องรู้ความหมายของคำอย่างชัดเจน และไม่ใช้ภาษาที่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร

การใช้คำให้ตรงตามความหมายมีข้อควรระวัง ดังนี้

1. การใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน คำที่ใช้ส่วนใหญ่จะมีความหมายเฉพาะของแต่ละคำ แต่การใช้คำที่ยืมมาจากภาษาอื่น ศัพท์บัญญัติ หรือคำที่มีเสียงคล้ายกัน คำที่มีความหมายคล้ายกันนั้น การที่จะใช้ภาษาให้ถูกต้องควรเปิดพจนานุกรมเพื่อดูความหมายเสียก่อน เพื่อให้ใช้คำได้ถูกต้องมากที่สุด ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

★ ประเทศไทยสามารถผ่านสถานการณ์ต่างๆ มาได้

ประโยคนี้ควรใช้คำว่า **วิกฤตการณ์** ซึ่งหมายถึง เหตุการณ์อันวิกฤต ส่วนคำว่า **สถานการณ์** หมายถึง เหตุการณ์ทั่วไปที่กำลังเป็นไป

★ เรามีอาการกระสับกระส่ายแล้วก็สิ้นใจ

ประโยคนี้ควรใช้คำว่า **ทุรนทุราย** ซึ่งหมายถึง อาการดิ้นรนเพื่อให้พ้นจากความทรมาน ส่วนคำว่า **กระสับกระส่าย** หมายถึง อาการของคนที่เป็นไข้ไม่สบาย

2. การใช้คำซ้อนที่มีเสียงใกล้เคียงกัน คำซ้อน คือ การสร้างคำวิธีหนึ่งโดยการนำคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงหรือสัมพันธ์กันมาซ้อนกัน เพื่อให้ได้คำที่มีความหมายมากขึ้น มี 2 ประเภท คือ คำ ซ้อนเพื่อเสียงและคำซ้อนเพื่อความหมาย

คำซ้อนแม้จะมีเสียงหรือความหมายเหมือนกัน คำซ้อนบางคำสลับที่กันใช้แทนกันได้ เช่น ยิ้มแย้ม – แย้มยิ้ม, ขมขื่น – ขื่นขม บางคำสลับที่กันแต่ใช้แทนกันไม่ได้ เช่น หนาแน่น – แน่นหนา, เหลวแหลก – แหลกเหลว หรือคำที่เสียงใกล้เคียงกันแต่ความหมายต่างกัน เช่น ข้าทาส ค่างวด มุลค่า ฆ่าแกง ดังนั้นถ้ารู้จักความหมายอย่างชัดเจนก็จะเลือกใช้คำได้ถูกต้อง ตรงความหมาย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

★ หมู่บ้านนี้ผู้คนแน่นหนามาก

คำว่า แน่นหนา หมายถึงไม่หลุดง่าย ควรใช้ว่า หนาแน่น ซึ่งแปลว่า คับคั่ง

★ แม่ต้องเสียใจเพราะเธอประพุดตัวแหลกเหลว

คำว่า แหลกเหลว หมายถึง ไม่มีชิ้นดี ประโยคนี้ควรใช้คำว่า เหลวแหลก มีความหมายว่า ป่นปี้ นำรังเกียจ

3. การใช้บอกอาการหรือคำขยายผิด คำบอกอาการ คือ คำที่แสดงอาการท่าทางหรือ การทำสิ่งที่มีลักษณะและจุดมุ่งหมายต่าง ๆ กัน หากใช้คำผิดจะทำให้การสื่อสารไม่เป็นไปตาม เจตนา เช่น ร่าเริง - แจ่มใส - คึกคะนอง, เนือย - อืดออด - กระบิดกระบวน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

★ เธอร้องไห้โยเยอยู่ข้าง ๆ สามี

คำว่า โยเย เป็นการร้องไห้กวนใจของเด็ก ๆ หากเป็นการร้องของผู้หญิงควรใช้คำว่า กระซิก ๆ หรือ พึมพาย

★ มะม่วงสุกหอมคำขั้วไม่อร่อย

คำว่า หอม ใช้กับคนที่แก่มากร ๆ หากใช้กับผลไม้ควรใช้ว่า งาม

การใช้คำให้กะทัดรัด ชัดเจน สละสลวย

หลักการให้คำให้ชัดเจนและสละสลวย มีหลักการดังนี้

1. **ใช้คำรูปธรรมแทนนามธรรม** คำรูปธรรม คือ คำที่ให้ความหมายและความเข้าใจทางรูปสัมผัส ทั้งเสียง กลิ่น สัมผัส รส เช่น แหบ แฝว หอม ฉุน เรียบ ขรุขระ หวาน ขม ส่วนคำนามธรรม คือ คำที่ใช้ความหมายแทนความคิด ขึ้นอยู่กับความรู้สึของแต่ละคน เช่น ดี ชั่ว สวย รัก อร่อย มาก น้อย การใช้คำนามธรรมไม่อาจบอกความชัดเจน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

★ คนนี้ยุ่งชุมมาก

คำว่า มาก ไม่อาจทราบได้ว่าปริมาณเท่าใด อาจใช้ว่า “คนนี้ยุ่งชุมกัลดจนรำคาญ”

★ หล่อนเป็นคนสวย

คำว่า สวย บอกไม่ได้ว่าแคไหนจึงเรียกว่าสวย อาจใช้ว่า “ใคร ๆ เห็นหล่อนแล้วเป็นต้องหันหลังมามอง” หรือ ใช้การเปรียบเทียบเพื่อให้ชัดเจนว่า “หล่อนสวยราวกับนางฟ้า”

2. **ใช้ประโยคที่มีความหมายชัดเจน** ไม่ใช้คำกำกวม คือ คำที่มีความหมายคลุมเครือ ไม่ชัดเจนหรือคำที่มีความหมายหลายนัย คำกำกวมอาจเกิดขึ้นจากสาเหตุดังต่อไปนี้

2.1 ใช้คำที่มีความหมายคลุมเครือ เกิดจากการใช้คำบางคำที่ทำให้ความหมายไม่กระชับ หรือตีความได้หลายแง่ ควรเติมคำบางคำเพื่อขยายความ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

★ เขาขับรถชนควายตาย

ประโยคนี้อาจหมายความว่า “เขาขับรถชนควายจนเขาเสียชีวิต” หรือ “เขาขับรถชนควายทำให้ควายตาย” หรือ “เขาขับรถชนซากของควายที่ตายแล้ว”

★ เขาพูดยกตัวอย่างมาก

ประโยคนี้แบ่งวรรคในการพูดต่างกันก็จะให้ความหมายต่างกันออกไป ถ้าแบ่งวรรค เขาพูดยกตัว/อย่าง มาก จะหมายความว่า เขาอวดตัว แสดงตัวเหนือกว่าคนอื่น หรือเขาพูดยกตัวอย่างมาก ซึ่งหมายถึงการนำสิ่งอื่นมาอ้างเพื่อให้เห็นลักษณะที่เป็นส่วนรวมทั้งหมด ดังนั้นจึงควรเพิ่มเติมคำให้ชัดเจนเป็น “เขาพูดยกย่องตนเองอย่างมาก” หรือ “เขาพูดพร้อมยกตัวอย่างประกอบมาก”

2.2 ใช้คำพ้อง คำพ้องมี 2 ชนิด คือ คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนสะกดเหมือนกันแต่ออกเสียงต่างกัน ส่วนคำพ้องเสียง คือ คำที่ออกเสียงเหมือนกันแต่เขียนสะกดต่างกัน เช่น

ตัวอย่าง

คำพ้องรูป เช่น คำว่า แหน

★ แหน ออกเสียง แหน เป็นชื่อไม้ชนิดหนึ่ง ใบกลมเล็กๆ ลอยอยู่ในน้ำนิ่ง
ออกเสียง แหน มีความหมายว่าหวง เช่น หวงแหน ล้อม รักษา

เฝ้า ระวัง เช่น เฝ้าแหน แห่แหน

★ กาน

กาน ตัด ฟัน ควั่น เปลือกและกระพี้ต้นไม้

กาล คราว เวลา หน อายุ ยุค ความตาย คราวตาย

การ ผู้กระทำ กิจการงาน ธุระ สิ่งที่ทำ

กานต์ ผู้ที่รัก เป็นที่รัก

กานท์ บทกลอน

2.3 ใช้คำขยายไม่ถูกที่ คำบางคำเมื่อนำไปเป็นคำขยายสามารถขยายคำในประโยคได้หลายคำ ทำให้ตีความได้หลายอย่าง ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

★ เขาหาซื้อบ้านที่เขาซื้อเมื่อเดือนก่อน

คำว่า เมื่อเดือนก่อน ซึ่งเป็นคำขยายนั่น อาจตีความได้ว่า “เขาซื้อบ้านเมื่อเดือนก่อน” หรือ “เขาหาซื้อบ้านเมื่อเดือนก่อน”

★ ฉันออกกำลังกายในตอนเช้าทุกวัน

ประโยคนี้อาจตีความได้ว่า “ฉันออกกำลังกายทุกวัน ไม่เคยเว้นเลย” หรืออาจตีความได้ว่า ออกกำลังกายเฉพาะในตอนเช้าเท่านั้น เวลาอื่นไม่เคยออกกำลังเลย อาจเขียนใหม่ว่า “ฉันออกกำลังกายทุกวันในตอนเช้า” ความสับสนจะหมดไป

3. ใช้คำกระชับ ไม่ฟุ่มเฟือย ก่อนที่จะเขียนคำแต่ละคำลงไป จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง ได้แก่ ทำให้ความรู้เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจดียิ่ง หรือทำให้เกิดทรงตะนะ หรือความคิดเห็นที่กว้างขึ้น หากคำใดไม่ให้ประโยชน์ดังกล่าวควรตัดออก

ตัวอย่าง

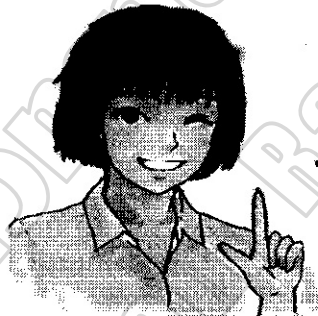
★ ในอนาคตข้างหน้า คนไทยทุกคนจะไม่ตงงาน

ประโยคนี้ใช้คำฟุ่มเฟือย มีส่วนขยายที่ไม่จำเป็นต้องมี คือ ข้างหน้า เพราะคำในอนาคต บ่งบอกอยู่แล้วว่าเป็นเวลาข้างหน้า ดังนั้นประโยคนี้เขียนว่า “ในอนาคตคนไทยทุกคนจะไม่ตงงาน”

★ เธอชอบกินอาหารจวบจิบทีละเล็กทีละน้อย

ประโยคนี้ใช้คำฟุ่มเฟือย เพราะคำว่า จวบจิบ หมายถึง การกินพรวดพราดทีละเล็กทีละน้อย จึงไม่ต้องมีส่วนขยายทีละเล็กทีละน้อยซ้ำอีก

~~~~~

เป็นไงเพื่อน ๆ ไม่ยากใช่ไหม

ใบความรู้ที่ 2

เพลงขอนไม้กับเรือ

ของ บ่าววี

โคกเดี่ยวเดี่ยวคายในท้องเล ลมพัดลมเพลอยมาไกล เป็นแค่ขอนไม้
ไม่มีทิศทาง ประคองตนเองไปเหงาเหงา กลางดินแนบหนาวจนใจจะพัง
ไม่เหลือความหวังอะไรเลย

วันหนึ่งน้องสาวลอยคอกมา มือเจ้าไขว่คว้าขอนไม้เอาไว้ เพียงหวังในใจ
พวงให้ลอย อยากส่งเธอไปถึงฝั่ง พื้นดินทางนั้นยังรอกคอย แแรงเหลืออยู่น้อย
จะเป็นอย่างไร

หากมีเรือสักลำ แล่นมา ก็ขอให้เธออย่าช้า ขึ้นเรื่อนั้นไป

เปรียบกับพี่เป็นแค่ขอนไม้ ต่อให้รักเจ้ามากเพียงไหน ผุพังไป ฟังพาก็ได้
ไม่นาน

เปรียบกับพี่เป็นแค่ขอนไม้ เกาะลอยคอให้เพียงข้ามวัน แต่ฝั่งฝัน
ขอเพียงให้เรือพาเจ้าไป

โคกเดี่ยวเดี่ยวคายในท้องเล ลมพัดลมเพไปตามกระแส ขอนไม้อ่อนแอ
จะไปไหนไกล พี่อยากให้จมไปด้วยกัน ไม่ยอมให้ฝืนเจ้าต้องสลาย เมื่อพี่จมนหาย
ให้เจ้ามีหวัง

เพื่อน ๆ ลองช่วยกันวิเคราะห์
หาคำที่มีความหมายโดยตรง
ความหมายโดยนัยดูซิคะ

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง การเปรียบเทียบ

การเปรียบเทียบตรง เป็นการเปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่งหรือมากกว่า สิ่งที่น่ามาเปรียบจะเป็นอะไรก็ได้ไม่จำเป็นจะต้องมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ แต่ให้มีความสัมพันธ์กันบางส่วนหรือมีลักษณะร่วมบางส่วนก็ได้ เช่น คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ ความคิด หรืออื่น ๆ เช่น

คน กับ พืช เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน

บ้าน กับ วัด เป็นสิ่งปลูกสร้างเหมือนกัน

ผิวขาว เหมือน หยวกกล้วย เป็นการเปรียบเทียบลักษณะของสี

ใจเย็น เหมือน น้ำ เป็นการเปรียบเทียบทางความรู้สึก ฯลฯ

การเปรียบเทียบกับตนเอง เป็นการเปรียบเทียบที่ผู้เปรียบสมมติตนเองเสมือนเป็นสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบ และบรรยายเมื่อตนเองเป็นสิ่งนั้น อาจเปรียบเทียบกับ คน พืช สัตว์ หรือสิ่งของต่าง ๆ แล้วจินตนาการความรู้สึกว่าเป็นอย่างไร โดยอาจเปรียบเทียบกับความเป็นจริง เช่น เปรียบกับคอมพิวเตอร์ รู้สึกว่ามีข้อมูลอัดแน่น ร้อน หรือบรรยายความรู้สึกร่วมที่ไม่มีอะไรแปลกใหม่ เช่น เก่ง ฉลาด หรือบรรยายความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ เช่น รู้สึกไม่ค่อยสบาย

การเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง เป็นการเปรียบเทียบที่นำคำที่มีความหมายขัดแย้งกัน หรือมีความหมายในทิศทางตรงกันข้ามมาสร้างเป็นคำใหม่ เพื่ออธิบายลักษณะของคน พืช สัตว์ หรือสิ่งของที่ต้องการ คำที่สร้างอาจไม่มีเหตุผลแต่ทำให้เข้าใจ และยอมรับได้ เช่น

อัจฉริยะขี้มกีน

บาปบริสุทธิ์

พริกหวาน

ขยะสร้างชีวิต ฯลฯ

กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่งเพลง โดยนักเรียนอาจเลือกคำจากเพลง “ขอนไม้กับเรือ” หรือจากประสบการณ์ของนักเรียนก็ได้ พร้อมทั้งตั้งชื่อเพลง 20 คะแนน

ชื่อเพลง .....

Blank lined area for writing the song lyrics.

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

กลุ่ม.....ชั้น.....

สมาชิก 1. ....เลขที่.....ประธาน

2. ....เลขที่.....รองประธาน

3. ....เลขที่.....กรรมการ

4. ....เลขที่.....กรรมการ

5. ....เลขที่.....เลขานุการ

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนคำ หรือวลี เพื่อเปรียบเทียบทางตรงกับคำที่กำหนดให้อย่างมีเหตุผล เป็นที่ยอมรับได้อย่างน้อยข้อละ 2 คำตอบ 5 คะแนน (ข้อละ 1 คะแนน)

ตัวอย่าง ขอนไม้ เหมือน เรือ บ้าน ศาถาริมทาง เป็นต้น

1. ผุพัง เหมือน.....
2. วางเปล่า เหมือน.....
3. แข็งแรง เหมือน.....
4. ทะเล เหมือน.....
5. แก้ว เหมือน.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเลือกคำจากข้อ 1 มา 1 คู่ แล้วเปรียบเทียบอย่างละเอียดอีกครั้ง 5 คะแนน (ข้อละ 1 คะแนน)

ตัวอย่าง ขอนไม้ กับ เรือ - ลอยน้ำได้
- ใช้เป็นพาหนะได้

คำคู่ที่เลือก	คำที่นำมาเปรียบเทียบอย่างละเอียด
	1.
	2.
	3.
	4.
	5.

กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. .... ประธาน
  2. .... รองประธาน
  3. .... กรรมการ
  4. .... กรรมการ
  5. .... เลขานุการ

1. ให้นักเรียนเลือกคำการเปรียบเทียบขั้นสุดท้าย จากใบกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบแบบตรง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับตนเองโดยสมมติตนเองว่าเป็นสิ่งนี้แล้วจะรู้สึกหรือจะเป็นอย่างไร ให้คิดอย่างหลากหลายอาจใช้คำเชื่อมด้วยก็ได้ 5 ข้อ 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง ถ้าหากว่าฉันเป็นขอนไม้ที่ถูกแกะสลัก ฉันจะเจ็บปวดทุกข์ทรมาน

1. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....

ฉันจะ.....

.....

2. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....

ฉันจะ.....

.....

3. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....

ฉันจะ.....

.....

4. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....

ฉันจะ.....

.....

5. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....

ฉันจะ.....

.....

กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

- กลุ่ม.....
- สมาชิก
1. .... ประธาน
  2. .... รองประธาน
  3. .... กรรมการ
  4. .... กรรมการ
  5. .... เลขานุการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากการที่เอาตนเองไปเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ ในกิจกรรมที่ 2-3 เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกันแต่ไม่ตรงกันข้าม มา 5 คู่ 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

ตัวอย่าง เรือขอนไม้ – เรือขอนไม้ที่จมน้ำ
 ความสุขสบาย – ความสุขสบายที่เจ็บเหงา

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

คำที่เลือก.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6 เลือกสรรมาเป็นเพลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากการเปรียบเทียบในชั้นที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง ก็คำก็ได้ แต่งเพลง พร้อมทั้งตั้งชื่อเพลง 20 คะแนน

ชื่อเพลง .....

แบบทดสอบ
เรื่อง การเลือกใช้คำ

- คำชี้แจง** 1. แบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดมีคำที่มีความหมายแตกต่างจากพวก

ก. คับคั่ง แออัด หนาแน่น	ค. เรียว แหลม ทุ่
ข. หั่น ตัด เลื่อย	ง. แผ่ บาน แฉม
2. ข้อใดเลือกใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย

ก. เมื่อเกิดอุบัติเหตุเข็มขัดนิรภัยจะช่วยเหนี่ยวรั้งตัวไว้ให้อยู่ติดกับเก้าอี้
ข. เขาถูกมรสุมทางการเมืองกระหน่ำจนตั้งตัวไม่ติด
ค. เรือเอียงวูบวาบเพราะผู้โดยสารลุกขึ้นพร้อมกัน
ง. คุณต้องจำสิ่งนี้ไว้ให้แน่นแฟ้น
3. คำซ้อนในข้อใดเมื่อสลับที่กันแล้วมีความหมายเปลี่ยนไป

ก. แน่นหนา หนาแน่น	ค. ร่ำร้อน ร้อนร่ำ
ข. ขมขื่น ขื่นขม	ง. เฉลียวฉลาด ฉลาดเฉลียว
4. ข้อใดใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย

ก. คุณป้ากำลังเราะตะเจ็บเสื่อ
ข. คุณตานั่งจักดอกไว้สานตะกร้า
ค. คุณยายเจียดใบตองไว้ทำกระทง
ง. ครูสาธิตการชำแหละเนื้อเป็นชิ้นบาง ๆ
5. คำในข้อใดมีความหมายตรงตามตัวอักษรเท่านั้น

ก. หลังบ้าน พ่อบ้าน ลูกน้อง
ข. ทอดสะพาน ลายคราม น้ำเย็น
ค. มือขวา เอียงซ้าย คอแข็ง
ง. ผักบัว ทางควน ไม้หอม

กิจกรรมที่ 1- 6

อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน

เฉลยแบบทดสอบ เรื่องการเลือกใช้คำ

ก่อนเรียน

1. ค
2. ข
3. ก
4. ข
5. ค
6. ง
7. ก
8. ข
9. ข
10. ง

หลังเรียน

1. ค
2. ข
3. ก
4. ข
5. ง
6. ค
7. ค
8. ก
9. ข
10. ข

เพื่อน ๆ มาตรวจคำตอบกัน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หลักภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ผกาศรี เข็นบุตร และคณะ. (2552). **ภาษาไทย 4 เล่ม 2**. นนทบุรี : เอ็มพันธ์ จำกัด.

เพ็ญศรี จันทร์ดวง และสุวคนธ์ จงตระกูล. (2551). **ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : บอส์สการ์พิมพ์ จำกัด.

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). **กลยุทธ์การสอนคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

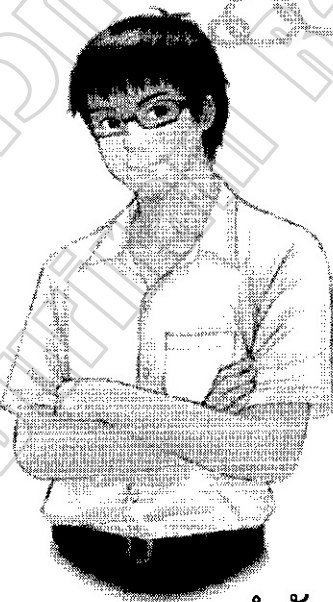
เสนีย์ วัฒวรรณ. (2546). **ชุดพัฒนาทักษะภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

เสนีย์ วัฒวรรณ และคณะ. (2551). **รายวิชาเพิ่มเติม หลักการใช้ภาษาไทย ม.4-6**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

ชุดที่ 2

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ บรรยายขยายความ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางอรัญญา ไรจน์สุกิจ

ครู ชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา บุรีรัมย์ 32

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เทคนิคซินเนคติกส์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางการเขียน สำหรับชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้มีทั้งหมด 6 ชุด

ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำ

ชุดที่ 2 บรรยายขยายความ

ชุดที่ 3 กล่าวอ้างอธิบาย

ชุดที่ 4 ถ้อยคำพรรณนา

ชุดที่ 5 การเขียนโน้มน้าวใจ

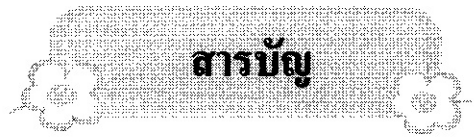
ชุดที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

ชุดกิจกรรมแต่ละชุดจะมีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละขั้นกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกคิดสร้างคำโดยการเปรียบเทียบ ซึ่งมีขั้นกิจกรรม 6 ขั้น ได้แก่ ขั้นบรรยายสถานการณ์ ขั้นเปรียบเทียบทางตรง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเอง ขั้นเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเองครั้งที่ 2 และขั้นตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

ผู้จัดทำหวังว่าชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์นี้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างสรรคำเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

นางอรทัย โรจน์สุกิจ

ครู ชำนาญการพิเศษ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คู่มือสำหรับนักเรียน ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 2 บรรยายขยายความ บทบาทของนักเรียน	ค ง
ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์	จ
ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 2 บรรยายขยายความ	ฉ
ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการเขียนบรรยาย	1
ใบความรู้ที่ 2 ตัวอย่าง การเล่าเหตุการณ์	3
กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์	5
กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง	6
กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง	7
กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง	8
กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2	9
กิจกรรมที่ 6 เล่าเหตุการณ์	10
แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบรรยาย	11
เฉลยแบบทดสอบ เรื่องการเขียนบรรยาย	14
บรรณานุกรม	15

คู่มือสำหรับนักเรียน
ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชุดที่ 2
บรรยายขยายความ

วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. เพื่อใช้เป็นสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบรรยาย
2. เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. ให้นักเรียนศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้ในชุดกิจกรรมให้เข้าใจ
3. การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
4. ถ้านักเรียนเกิดความสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา สามารถขอคำแนะนำจากครูผู้สอน ได้ตลอดเวลา
5. เมื่อนักเรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 2 บรรยายขยายความจบแล้ว นักเรียนแต่ละคนต้องทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
6. ในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 2 บรรยายขยายความ นักเรียนมีเวลาเรียน 2 ชั่วโมง

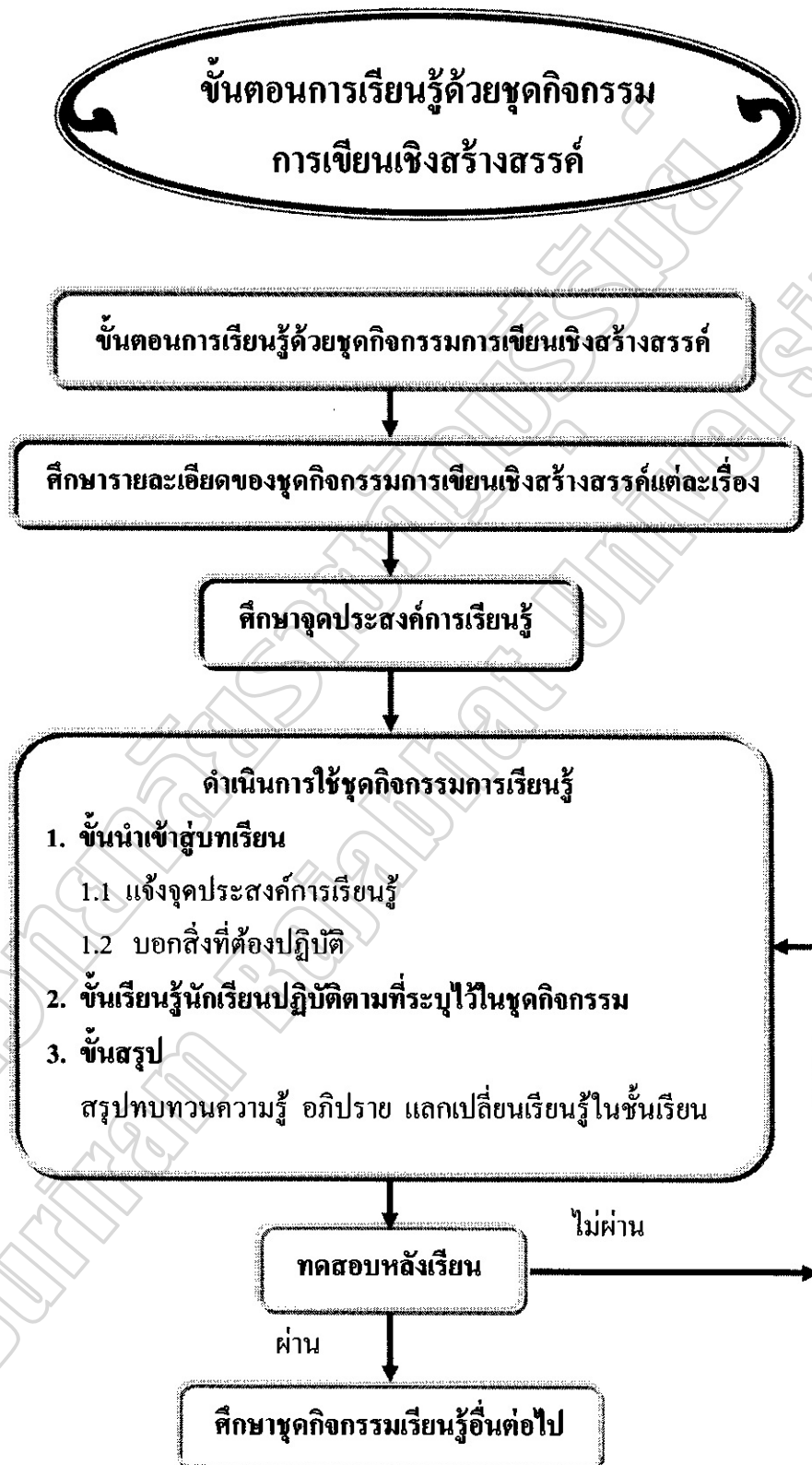
บทบาทของผู้เรียน

บทบาทของนักเรียน

1. นักเรียนอ่านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์และปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน
2. นักเรียนร่วมกันศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ในชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งหมดอย่างละเอียด พร้อมทั้งทำกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม
3. นักเรียนควรมีการวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่และร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม หากเกิดข้อสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา นักเรียนควรขอคำแนะนำจากครูผู้สอน
4. ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนควรปฏิบัติงานให้ทันเวลาที่กำหนดให้
5. ขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนต้องทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
6. นักเรียนควรมีความร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และยอมรับเสียงส่วนใหญ่ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ นะครับ

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ชุดที่ 2

บรรยายขยายความ

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายเป็นการใช้สำนวนโวหารในการเขียนที่ให้ความรู้ เล่าเรื่องราว หรือเหตุการณ์ โดยลำดับความเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ ลักษณะการเขียนบรรยาย จะชี้ให้เห็นสาเหตุ ที่ทำให้เกิดเหตุ สภาพแวดล้อม บุคคล ตลอดจนผลของเหตุการณ์นั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนบรรยาย
2. ใช้กลวิธีในการเขียนบรรยาย เขียนบรรยายโดยใช้การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งได้
3. ใช้ภาษาในการเขียนบรรยายอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
2. ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงาน
3. ทดสอบหลังเรียน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง การเขียนบรรยาย

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ แล้วทำกิจกรรมต่างๆต่อไป

ความหมายของการเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยาย หมายถึง การเขียนการเล่าเรื่องอย่างถี่ยาว โดยลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ต่อเนื่องกันเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและเข้าใจ

การเขียนบรรยายโวหารนั้นเหมาะที่จะเขียนเรื่องประเภทให้ความรู้ และเล่าเรื่องราวที่มีเหตุการณ์ต่อเนื่อง การบรรยายที่ดีจะชี้สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุ สภาพแวดล้อม บุคคล ตลอดจนผลของเหตุการณ์นั้น เช่น การเล่าเรื่องราว ประวัติ ตำนาน รายงาน จดหมายเหตุที่เล่าถึงการเดินทาง ตลอดจนจดหมายไปมาถึงกัน ข่าวสารความรู้ ข่าวหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น

การเขียนบรรยายอย่างสร้างสรรค์

ในการเขียนบรรยายผู้เขียนควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้เขียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องบรรยายและไม่มีอคติ มีความเป็นกลาง
2. พิจารณาเรื่องราวให้ชัดเจน และบรรยายให้กระจ่างไม่นำเรื่องอื่น เข้ามาปน
3. หากเรื่องราวเป็นข้อเท็จจริง ควรมีหลักฐานอ้างอิงอย่างน่าเชื่อถือ
4. ใช้ภาษาให้สละสลวย เขียนให้เข้าใจง่าย เรียบเรียงความคิดให้ต่อเนื่อง กล่าวให้ตรงประเด็น ยกตัวอย่าง หรือเปรียบเทียบให้ชัดเจน
5. ใช้ภาษาให้เหมาะกับบุคคล สถานที่ โอกาส และเวลา

กลวิธีการเขียนบรรยาย

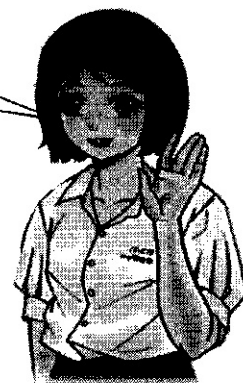
การบรรยายเป็นการเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกัน โดยมีองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ฉาก สถานที่ เวลา หรือบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นในการเขียนบรรยายควรเลือกกลวิธีให้เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ในการบรรยาย ดังนี้

1. **บรรยายให้ครบ** ควรบรรยายให้ครบว่าใคร ทำอะไร อย่างไร ที่ใด เมื่อใด และเพื่ออะไร

2. การบรรยายตามลำดับขั้นตอนที่เกิดขึ้น การเล่าเรื่องตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้น จะช่วยในการเรียงลำดับเนื้อเรื่องให้สัมพันธ์กัน ทำให้การบรรยายไม่วกวน หรืออาจใช้การบรรยายแบบย้อนต้นคือเริ่มจากเวลาสิ้นสุดมายังเริ่มต้นใหม่ก็ได้
3. บรรยายโดยเลือกเฉพาะเหตุการณ์ที่สำคัญ ผู้บรรยายนำเฉพาะเหตุการณ์ที่สำคัญ ซึ่งมีผลเกี่ยวเนื่องกับเหตุการณ์อื่น ไม่ควรบรรยายทุกเหตุการณ์ เพื่อไม่ให้ผู้ฟังเบื่อ
4. เรียงลำดับเหตุการณ์เพื่อไม่ให้ผู้ฟังสับสน อาจเรียงลำดับเหตุการณ์ตามเวลาหรือตามสถานที่ แต่ถ้าผู้บรรยายมีความสามารถจะสลับเหตุการณ์โดยใช้การเชื่อมโยงให้ติดตามเรื่องได้ต่อเนื่องไม่สับสนก็ได้
5. เรียงเหตุการณ์ที่สำคัญที่สุดไว้ตอนท้ายเรื่อง เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามเรื่องไปจนจบ
6. ตั้งเป็นคำถาม เพื่อให้ผู้รับสารติดตามแล้วจึงคลี่คลายเป็นคำตอบ
7. ผูกเป็นบทสนทนา เพื่อเรียกความสนใจในกรณีที่ต้องการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อ่าน ผู้บรรยายอาจใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง เช่น ผม ดิฉัน ข้าพเจ้า
8. แทรกการพรรณนา เพื่อให้การบรรยายมีชีวิตชีวขึ้น เพราะการพรรณนาทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพชัดเจนขึ้นและเกิดอารมณ์ความรู้สึกคล้อยตามไปด้วย

เป็นไงบ้างคะ ลองดูตัวอย่าง
การเขียนหน้าต่อไปสิคะ

เหตุการณ์วันจุดบั้งไฟ

วันวิสาขบูชาปีนี้คืนฟ้าอากาศแปรปรวนอย่างเคย บางวันก็แดดร้อนเปรี้ยงเจียนจะคลั่ง บางวันก็มีดครึ้ม แต่ฝนก็ตกหิม ๆ เหมือนเทวดาอื่นไว้

ช่วงต่อฤดูอย่างนี้กระมัง ชาวอีสานจึงคิดจุดบั้งไฟทวงเอาฝนจากพญาแถน ที่อยู่บนท้องฟ้า เพื่อจะได้มันนอกมันใจว่าเมื่อเข้าฤดูทำนาจริง ๆ จะมีน้ำไว้หล่อเลี้ยงต้นข้าว การจุดบั้งไฟไม่ใช่พิธีกรรมขริมขลัง แต่เป็นนมหกรรมอันสนุกสนาน รวากับว่าจะขอสนุกส่งท้ายก่อนจะต้องกรำงานหนักในนาของแต่ละคน

ผมไม่รู้ว่างานบุญบั้งไฟสมัยก่อนสนุกอย่างไร รู้แต่ว่าบั้งไฟเมือง “ยศสุนทร” หรือ ยโสธรวันนี้ เหตุการณ์ยังกับวันโลกแตกที่เดียวเชียว...ผมยืนดูเขาจุดบั้งไฟอยู่เป็นสิบบั้ง แล้วก็นึกสงสัยว่าทำไมพอกรรมการนับ “one two three GO!” แล้วบั้งไฟก็ถูกพริบพันที่ที่สิ้นคำ สงสัยหนักเข้าก็ต้องเสี่ยงตายเข้าไปดูใกล้ ๆ ปรากฏว่าเขาไม่ได้ใช้คนจุดไฟไปจ่อที่ชนวนท้ายบั้งไฟอย่างที่คิด แต่ใช้วิธีฝังสายไฟจากเพิงที่อยู่ห่างออกไปราว 100 เมตร เมื่อชาวคุ้มติดตั้งบั้งไฟเสร็จแล้วก็จะต้องปลายสายไฟเข้ากับบั้ง เมื่อได้สัญญาณเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในเพิงก็จะสับสวิทช์ ประกายไฟที่ปลายสายไฟจะจุดเชื้อให้บั้งไฟพุ่งขึ้นฟ้า ด้วยเสียงและความเร็วไม่ห่างไกลกับการจุดจรวดที่เคยเห็นทางโทรทัศน์

การจับเวลาตั้งแต่บั้งไฟเริ่มเริ่มทะยานขึ้นจนตกดิน กรรมการจะต้องถือกล้องจับตาว่าบั้งไฟอยู่ตำแหน่งใด บั้งไฟที่ทำมาคืออาจพุ่งขึ้นฟ้านานเป็นนาที หรือหายลับไปกับตาเลย ๆ ก็มี ใครทำเวลาได้ดีก็ได้รางวัลไป จำนวนบั้งไฟเกือบร้อยบั้งที่มาจุดในงานนี้ มีทั้งจุดไม่ขึ้น จุดแล้วระเบิดกลางอากาศ กับจุดแล้วทิ้งตัวลงมาให้ผู้คนพระเถรโกยหนีอย่างไม่คิดชีวิต ในจำนวนผู้ที่วิ่งล้มลุกคลุกคลานหนีบั้งไฟนั้นผมรวมอยู่ด้วย นับว่าเป็นประสบการณ์แปลกใหม่อย่างที่ไม่เคยพบในการเดินทางท่องเที่ยวในที่อื่น ๆ

ความสนุกสนานในการชมบั้งไฟไม่ได้อยู่ที่การจับจ้องมองดูบั้งไฟทะยานขึ้นฟ้าอย่างเดียว แต่ยังอยู่ที่การชมกองเชียร์แต่ละคุ้มที่ยกโขยงมาร้องรำทำเพลงอยู่ใกล้ ๆ บั้งไฟ คุ้มใดทำเวลาได้ดีก็โห่ฮัวดีใจกัน ดีใจที่คุ้มบ้านตนได้ชื่อเสียงก็มี ที่ดีใจเพราะพนันก็มาก การจุดบั้งไฟมีธรรมเนียมอยู่ว่าของใครจุดไม่ขึ้นจะถูกจับโยนโคลน ปัจจุบันธรรมเนียมนี้เอาแน่ไม่ได้ เพราะไม่ว่าจะจุดขึ้นหรือไม่ขึ้นก็มีสิทธิ์ถูกพรรคพวกแกล้งจับโยนโคลนได้ทั้งนั้น

...ยังไม่ทันจุดบั้งไฟครบตามจำนวนที่เข้าประกวด พญาแถนก็บันดาลให้ฝนโปรยปราย
ให้นักท่องเที่ยวและชาวนาหตุหรรษ์กันเต็มที่ เป็นการปิดงานบุญบั้งไฟโสธร ประจำปี 2538
ได้สวยสดที่สุด (“หตุหรรษ์วันจุดบั้งไฟ.” 2538 : 191-194)

~~~~~

เพื่อน ๆ ครับ มาทำกิจกรรม
หน้าต่อไปกันเถอะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

กลุ่ม.....ชั้น.....
 สมาชิก 1. ....เลขที่.....ประธาน
 2. ....เลขที่.....รองประธาน
 3. ....เลขที่.....กรรมการ
 4. ....เลขที่.....กรรมการ
 5. ....เลขที่.....เลขานุการ

1. ให้นักเรียนเขียนคำ หรือวลี เพื่อเปรียบเทียบทางตรงกับคำที่กำหนดให้อย่างมีเหตุผล เป็นที่ยอมรับได้ อย่างน้อยข้อละ 2 คำตอบ 5 คะแนน (ข้อละ 1 คะแนน)

ตัวอย่าง ประชาชน กับ มดแดง ผึ้ง ปลวก ทราช น้ำ เป็นต้น

1. ในหลวง กับ.....
2. รัฐบาล กับ.....
3. ประเทศชาติ กับ.....
4. เทียงตรง กับ.....
5. ความสามัคคี กับ.....

2. ให้นักเรียนเลือกคำจากข้อ 1 มา 1 คู่ แล้วเปรียบเทียบอย่างละเอียดอีกครั้ง 5 คะแนน (ข้อละ 1 คะแนน)

ตัวอย่าง ประชาชน กับ มดแดง - เป็นสัตว์สังคม อยู่กันเป็นกลุ่ม
 - มีลำดับชั้นของการอยู่ร่วมกัน
 - มีกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกัน
 - ทุกคนมีหน้าที่แตกต่างกันไป

คำคู่ที่เลือก	คำที่นำมาเปรียบเทียบอย่างละเอียด
	1.
	2.
	3.
	4.
	5.

กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. .... ประธาน
  2. .... รองประธาน
  3. .... กรรมการ
  4. .... กรรมการ
  5. .... เลขานุการ

1. ให้นักเรียนเลือกคำการเปรียบเทียบขั้นสุดท้าย จากใบกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบแบบตรง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับตนเองโดยสมมติตนเองว่าเป็นสิ่งนี้แล้วจะรู้สึกหรือจะเป็นอย่างไร อาจใช้คำเชื่อมด้วยก็ได้ 5 ข้อ 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

ตัวอย่าง ถ้าหากว่าฉันเป็นนายกรัฐมนตรี ฉันจะช่วยเหลือทุกคนไม่ให้เดือดร้อน

1. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....

ฉันจะ.....

2. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....

ฉันจะ.....

3. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....

ฉันจะ.....

4. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....

ฉันจะ.....

5. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....

ฉันจะ.....

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. ....ประชาชน
  2. ....รองประธาน
  3. ....กรรมการ
  4. ....กรรมการ
  5. ....เลขานุการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากกิจกรรมที่ 2 และ 3 เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกัน แต่ไม่ตรงกันข้ามมาสร้างกลุ่มคำใหม่ อาจเพิ่มคำเชื่อมด้วยก็ได้ 5 คู่ 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

ตัวอย่าง   ความช่วยเหลือ - ความช่วยเหลือที่ทำให้เดือดร้อน

- 1.....
- .....
- 2.....
- .....
- 3.....
- .....
- 4.....
- .....
- 5.....
- .....

คำที่เลือก.....

.....

กิจกรรมที่ 6 เล่าเหตุการณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเล่าเหตุการณ์ที่ประสบมา พร้อมทั้งชื่อเรื่อง โดยนำคำที่ได้จากการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้งมาใช้ประกอบการเขียน จะเลือกใช้คำก็ได้ 20 คะแนน

เรื่อง .....

Blank lined area for writing the story.

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

แบบทดสอบ
เรื่อง การเขียนบรรยาย

- คำชี้แจง** 1. แบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. กลวิธีการเล่าเรื่องโดยลำดับเหตุการณ์มีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เพื่อให้เกิดความสะดวกและง่ายสำหรับผู้เขียน
  - ข. เพื่อให้การเขียนมีความสมจริงตามลำดับเวลา
  - ค. เพื่อให้ผู้อ่านจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้
  - ง. เพื่อผู้อ่านเข้าใจง่ายไม่สับสน
2. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการเขียนบรรยาย
  - ก. การเล่าเรื่องราวลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง
  - ข. มุ่งให้รายละเอียดด้านนามธรรมมากกว่ารูปธรรม
  - ค. กล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่ออะไร
  - ง. เขียนสาระที่ต้องการถ่ายทอดอย่างถูกต้อง ตรงไปตรงมาชัดเจน
3. หัวข้อเรื่องใดไม่เหมาะสมกับการเขียนแบบบรรยาย
  - ก. ร่วมผจญภัยหนึ่งเดือนไปกับเจ้าชีวิตพิชิตยอดเขาหิมาลัย
  - ข. สูตรและหลักการคำนวณคณิตศาสตร์ตามแนวหลักสูตรใหม่
  - ค. กระจับมิตรเมืองพี่เมืองน้อง ชวนกันไปท่องเที่ยวเมืองลาว
  - ง. ประสบการณ์แปลกใหม่ในค่ายเยาวชนอาสาพัฒนาแหล่งน้ำ
4. ข้อใดใช้สำนวนภาษาต่างจากข้ออื่น
  - ก. เรานั่งแพลอยน้ำมาได้เจ็ดร้อยเมตรก็ถึงการเดินทางที่ระทึกใจ
  - ข. ชาวบ้านที่ออกมาซักผ้าอยู่ทั้งสองฝั่งต่างก็โบกมือทักทายเรา
  - ค. แพลอยผ่านแก่งน้ำอันมีโขดหินกระจายเต็มลำน้ำที่มีกระแสน้ำเชี่ยว
  - ง. ฝุ่นสีแดงที่เกิดจากล้อรถลงบนดินลูกรังฟุ้งคลบจนต้องใช้ผ้าปิดหน้า

5. กลวิธีในการเล่าเรื่องข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. ต้องบรรยายให้ครบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และเพื่ออะไร
- ข. เรียงลำดับเหตุการณ์ตามขั้นตอนว่าอะไรเกิดก่อนอะไรเกิดหลัง
- ค. เรียงลำดับความสำคัญไว้ตอนต้นเรื่องเสมอเพื่อให้ผู้อ่านสนใจ
- ง. แทรกบทพรรณนาเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจน

6. ข้อใดไม่ใช่การใช้ภาษาในการบรรยายอย่างสร้างสรรค์

- ก. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องที่เขียน ไม่อคติ มีแนวคิดเป็นกลาง
- ข. วิเคราะห์เรื่องราวให้ชัดเจน นำเสนอเนื้อหาสาระอย่างหลากหลาย
- ค. หากเรื่องราวนั้นเป็นข้อเท็จจริง ควรมีหลักฐานอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ
- ง. ใช้ภาษาสละสลวย เรียบเรียงเนื้อหาตรงประเด็น มีความชัดเจน

7. การใช้ภาษาในข้อใดไม่แสดงการเปรียบเทียบ

- ก. ชายร่างสันทัก ลำจอนทำให้แลดูเดี่ยว ใหญ่ผายออกแบน หัวไหล่ราวกับลูกมะพร้าว
- ข. เมื่อเจ้าของกำลังตกอยู่ในภวังค์อันสงบมัวสลัวลง เช่นเดียวกับแสงอาทิตย์แผดกล้าที่กำลังเคลื่อนคล้อยลงขณะใกล้จะสายัณห์
- ค. บางวันก็แดดร้อนเปรี้ยงเจียนจะคลั่ง บางวันก็มีดครึม แต่ฝนก็ตกหิม ๗ เหมือนทิวคาลัย
- ง. ห้องนั้นกว้างใหญ่อุดมไปด้วยหน้าต่าง ทำให้ลมโกรกเข้ามาเต็มทีแต่ละหน้าต่างตีตามันถูกไม้ชนิดโปร่งบางอย่างคี่สีเหลืองอ่อน

8. ข้อใดแสดงการเปรียบเทียบที่แตกต่างจากข้ออื่น

- ก. ลุงเพื่อนผิวค่อนข้างดำแต่ผุดผ่องแบบรัศมีผ้าเหลืองจับดวงาม
- ข. เวลาลงศาลาญาติโยมเจียบกริบ แทบได้ยินเสียงแมงมุมชักใย
- ค. ดิฉันรู้สึกตัวคล้ายจะจมหายไปในเบาะรถอันอ่อนนุ่มทุกครั้งที่นั่งรถกับเขา
- ง. ผมเผ้าแม่ดูยุ่งเหยิงมันฟูฟ่องเหมือนกลุ่มไหมสีน้ำตาลแกมแดงที่ถูกรื้อจนยุ่ง

9. "...ฉะนั้นบ้านช่องของเราจึงไม่ค่อยสะอาดเรียบร้อยอย่างแม่บ้านในกรุง แม้กระนั้นก็ยังมีคนว่า

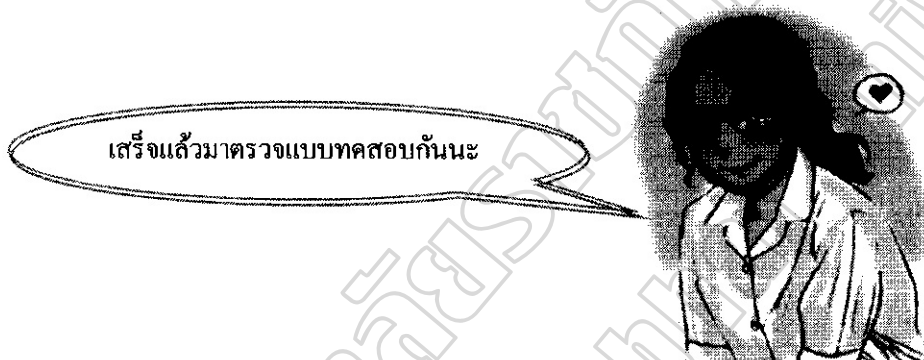
พวกเราทางเหนือว่าหน้าตาสวย ๆ แต่สกปรก อย่าเข้าไปดูในครัวทีเดียว ด้วยขามรามไหดูไม่ได้"

ข้อความข้างต้นนี้ใช้การเปรียบเทียบแบบใด

- ก. เปรียบเทียบกับตนเอง
- ข. เปรียบเทียบแบบเกินจริง
- ค. เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งกัน
- ง. เปรียบเทียบแบบเปรียบเทียบเหมือน

10. ข้อใดเป็นมารยาทที่ควรระมัดระวังในการเขียนบรรยายที่สุด

- ก. ไม่ลอกงานเขียนของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
- ข. ใช้ภาษาให้เหมาะกับกาลเทศะกับเรื่องที่เขียน
- ค. เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่ายสะอาดสวยงาม
- ง. ใช้ภาษาในการเขียนที่สุภาพสะอาด

กิจกรรมที่ 1- 6**อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน****เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบรรยาย****ก่อนเรียน**

1. ข
2. ง
3. ง
4. ข
5. ค
6. ค
7. ก
8. ก
9. ข
10. ค

หลังเรียน

1. ง
2. ข
3. ข
4. ง
5. ค
6. ข
7. ง
8. ก
9. ค
10. ก

บรรณานุกรม

- ปราณี สรุสิทธิ์. (2549). การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- วราปรีช (นามแฝง). (2538. กรกฎาคม). “เหตุการณ์จุดบั้งไฟ.” สารคดี. 31(125) : 191-194.
- เสนีย์ วัฒวรรณ. (2546). ชุดพัฒนาทักษะภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ชุดที่ 3

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ กล่าวอย่างอธิบาย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางอรัญญา โรจน์สุกิจ

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ 32

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เทคนิคซินเนคติกส์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางการเขียน สำหรับชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้มีทั้งหมด 6 ชุด

ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำ

ชุดที่ 2 บรรยายขยายความ

ชุดที่ 3 กล่าวอ้างอธิบาย

ชุดที่ 4 ถ้อยคำพรรณนา

ชุดที่ 5 การเขียนโน้มน้าวใจ

ชุดที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

ชุดกิจกรรมแต่ละชุดจะมีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละขั้นกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกคิดสร้างคำโดยการเปรียบเทียบ ซึ่งมีขั้นกิจกรรม 6 ขั้น ได้แก่ ขั้นบรรยายสถานการณ์ ขั้นเปรียบเทียบทางตรง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเอง ขั้นเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเองครั้งที่ 2 และขั้นตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

ผู้จัดทำหวังว่าชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์นี้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างสรรคำ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

นางอรทัย โรจน์สุกิจ

ครู ชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คู่มือสำหรับนักเรียน ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 3 กล่าวอ้างอธิบาย บทบาทของนักเรียน	ค ง
ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 3 กล่าวอ้างอธิบาย	จ ฉ
ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการเขียนอธิบาย	1
กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์	4
กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง	5
กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง	6
กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง	7
กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2	8
กิจกรรมที่ 6 อธิบายไขความ	9
แบบทดสอบ เรื่องการเขียนอธิบาย	10
เฉลยแบบทดสอบ เรื่องการเขียนอธิบาย	12
บรรณานุกรม	13

คู่มือสำหรับนักเรียน
ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชุดที่ 3
กล่าวอ้างอธิบาย

วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. เพื่อใช้เป็นสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนอธิบาย
2. เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. ให้นักเรียนศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้ในชุดกิจกรรมให้เข้าใจ
3. การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
4. ถ้านักเรียนเกิดความสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา สามารถขอคำแนะนำจากครูผู้สอนได้ตลอดเวลา
5. เมื่อนักเรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ชุดที่ 3 กล่าวอ้างอธิบายจบแล้ว นักเรียนแต่ละคนต้องทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
6. ในการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 3 กล่าวอ้างอธิบาย นักเรียนมีเวลาเรียน 2 ชั่วโมง

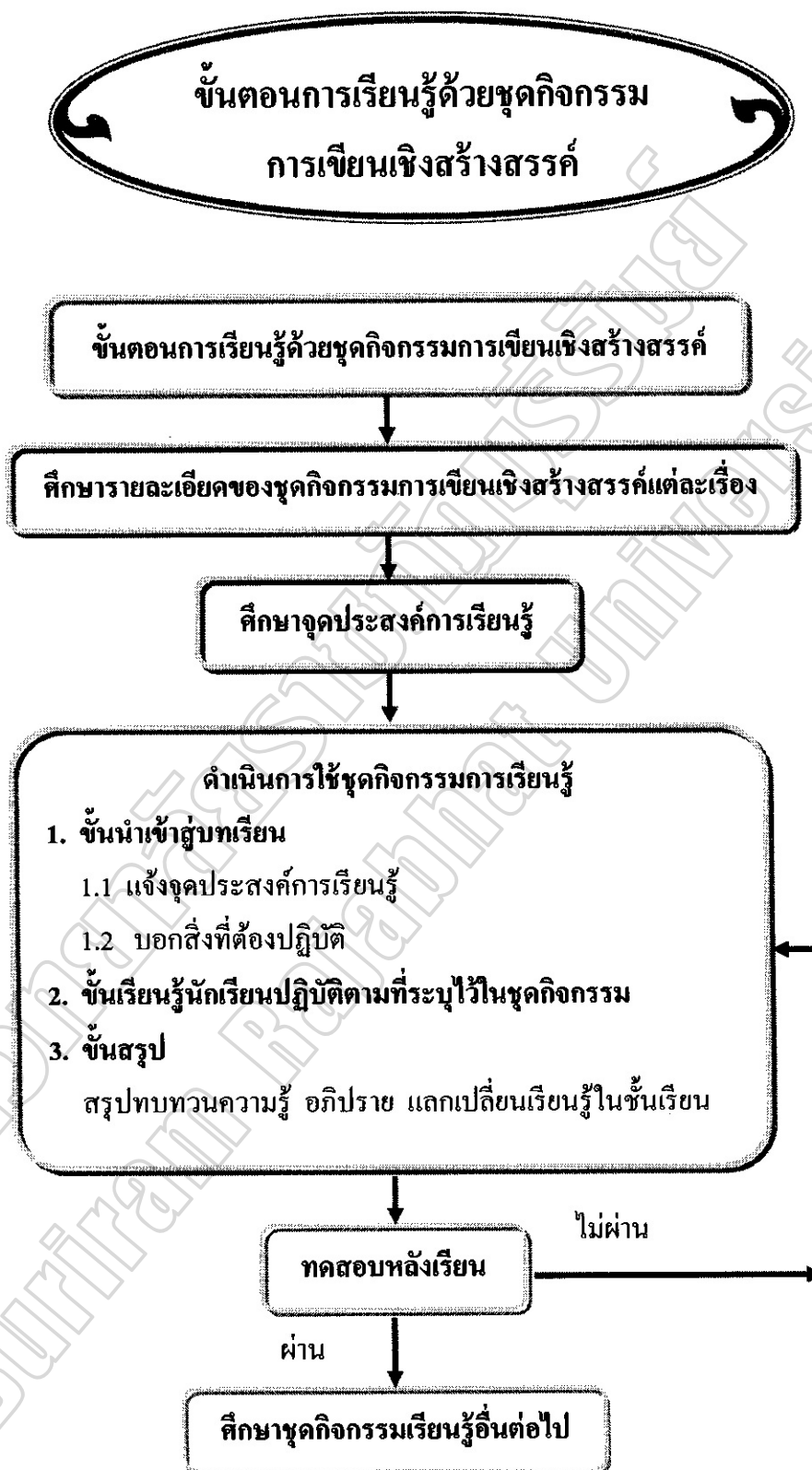
บทบาทของผู้เรียน

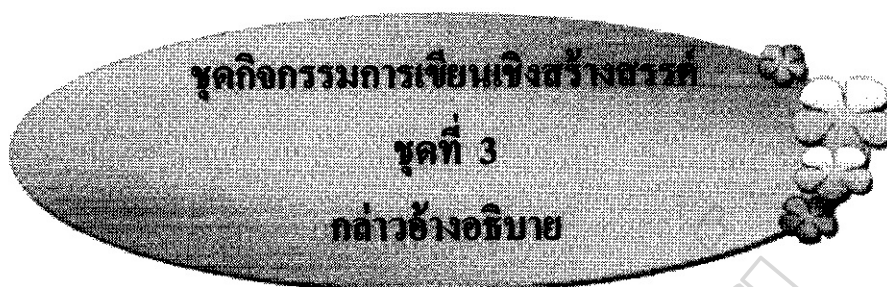
บทบาทของนักเรียน

1. นักเรียนอ่านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์และปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน
2. นักเรียนร่วมกันศึกษาระบบสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ในชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งหมดอย่างละเอียด พร้อมทั้งทำกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม
3. นักเรียนควรมีการวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่และร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม หากเกิดข้อสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา นักเรียนควรขอคำแนะนำจากครูผู้สอน
4. ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนควรปฏิบัติงานให้ทันเวลาที่กำหนดให้
5. ขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนต้องทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
6. นักเรียนควรมีความร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และยอมรับเสียงส่วนใหญ่ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ นะครับ

สาระสำคัญ

การเขียนอธิบาย เป็นการเขียนใจความ ขยายความ หรือชี้แจง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยกลวิธีการใช้ตัวอย่าง อธิบายตามลำดับขั้นตอน เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ซึ่งเหตุผลที่สัมพันธ์กัน หรือการให้นิยาม และต้องมีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนอธิบาย
2. ใช้กลวิธีในการเขียนอธิบาย เขียนอธิบาย โดยใช้การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง ได้
3. ใช้ภาษาในการเขียนอธิบายอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
2. ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงาน
3. ทดสอบหลังเรียน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง การเขียนอธิบาย

ให้นักเรียนศึกษาความรู้แล้วทำกิจกรรมต่อไป

● ความหมายของการอธิบาย

การเขียนอธิบาย คือ การเขียนข้อความ การเขียนขยายความ หรือการเขียนชี้แจงตัวเอง เป็นการเขียนที่มุ่งให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งอย่างถูกต้องชัดเจน โดยผู้เขียนจะให้รายละเอียด ให้เหตุผลของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ชัดเจนน่าเชื่อถือ

● วิธีการเขียนอธิบาย

1. ในการเขียนอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีวิธีการเขียนที่แตกต่างกันออกไป แล้วแต่เรื่องที่เขียนอธิบาย เช่น อาจอธิบายด้วยการให้คำจำกัดความอธิบายลำดับขั้นตอน อธิบายด้วยการยกตัวอย่าง อธิบายด้วยการเปรียบเทียบ หรืออธิบายด้วยการชี้ถึงสาเหตุและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ในบางเรื่องอาจใช้การเขียนหลาย ๆ วิธีรวมกัน
2. ใช้ภาษาเขียนง่าย ๆ ไม่ใช่คำศัพท์ที่ต้องแปลคำโดยไม่จำเป็น เขียนให้กระชับชัดเจน อาจใช้ภาษาพูดมาเขียนคล้ายกับการพูดคุยกันก็จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็วยิ่งขึ้น
3. เขียนอธิบายอย่างตรงไปตรงมาไม่วกวน

● กลวิธีการเขียนอธิบาย

กลวิธีการเขียนอธิบายมีอยู่หลายวิธี แต่ที่นิยมใช้กันบ่อยมี 5 วิธี ดังต่อไปนี้

1. อธิบายโดยใช้ตัวอย่าง วิธีการใช้ตัวอย่างหรือการยกตัวอย่างประกอบ มักใช้อธิบายเรื่องที่เป็นวิธีการ หลักการ หรือข้อความรู้ที่เข้าใจยาก

ตัวอย่าง

เครื่องเงินเครื่องใช้สอยที่เป็นเอกลักษณ์ของเชียงใหม่ แต่เดิมมีหลากหลายรูปแบบ เช่น ขัน โถ ถาด หีบบุหรี เขียนหมาก ตะลุ่ม ตลับ พาน เป็นต้น แต่ปัจจุบันเครื่องใช้ที่ทำจากวัสดุชนิดอื่น เช่น โลหะ พลาสติก ฯลฯ ได้รับความนิยมมากกว่า เครื่องเงินจึงต้องปรับปรุงรูปแบบให้เป็นของประดับบ้านและของที่ระลึก... (“ซองคำถาม.” 2538 : 90)

2. การอธิบายตามลำดับขั้นตอน เป็นวิธีการลำดับความก่อนหลัง มักใช้กับการอธิบายกรรมวิธี หรือข้อปฏิบัติต่าง ๆ

ตัวอย่าง

ใบตองแห้งเพาะถั้วเขียวได้ด้วย ตามตำราว่า ให้เอาใบตองแห้งปูบนพื้นดินแล้วโรยเมล็ดถั้วเขียวที่แช่น้ำไว้ประมาณ 12 ชั่วโมง เคลี่ยให้กระจายทั่วแล้วปิดด้วยใบตองแห้งอีกเป็นรื้ออีกครั้ง รดน้ำให้ชุ่มแล้วปิดด้วยใบตองสดหรือใบตองแห้งอีกทีหนึ่ง เพื่อกันน้ำระเหยคอยพรมน้ำทุกวันราว 5 วัน ก็จะได้ถั้วสวยสะอาดปรุงอาหารรับประทานได้ (“กล้วย...เพื่อนรักของคนไทย.” 2538 “ 113)

3. การอธิบายเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง มักใช้กับเรื่องที่แปลกใหม่ที่ผู้อ่านยังไม่คุ้นเคย โดยผู้เขียนใช้สิ่งที่รู้จักคืออยู่แล้วมาเทียบเคียงกับสิ่งใหม่ แล้วชี้ให้เห็นส่วนที่เหมือน หรือคล้ายคลึงกัน หรือส่วนที่แตกต่างกัน

ตัวอย่าง

“พะยูนมีลำตัวอ้วนกลมเหมือนไส้กรอกหรือซิการ์ คนหลายคนเห็นว่าละม้ายคล้ายคลึงปลาโลมามาก รูปร่างที่กลมช่วยให้มันว่ายน้ำได้ดี พะยูนมีตาและหัวเล็กลำตัวมีขนประปราย ลำคอกลมใหญ่ ปากมีฟันเรียงกันเป็นพืด และมีเขี้ยวคล้ายงาช้างโผล่ออกมาจากขากรรไกรบน แต่เขี้ยวมิได้มีไว้ต่อสู้หรือทำร้ายใคร หางแบนคล้ายปลาแต่วางตัวในแนวระนาบ มิได้ตั้งไว้อย่างหางปลา หางที่แข็งแรงมีส่วนที่ช่วยให้มันสามารถว่ายน้ำได้เร็วพอสมควร...พะยูนหายใจด้วยปอดเหมือนสัตว์บกอื่น ๆ ดังนั้นจึงต้องโผล่จมูกขึ้นมาหายใจที่ผิวน้ำทุก 1-5 นาที” (“พะยูน.” 2545 : 165-168)

4. การอธิบายสาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน การอธิบายด้วยวิธีนี้สามารถทำได้ 2 แนวทางคือ อธิบายจากสาเหตุไปสู่ผลลัพธ์ และอธิบายจากผลลัพธ์ไปสู่เหตุผล

ตัวอย่าง การอธิบายจากสาเหตุไปสู่ผลลัพธ์

“ของที่เรากำลังต้องการแม้เพียงเดียว ก็ต้องเกิดแรงงานของคนเป็นอันมาก เราไปซื้อเสื้อตัวหนึ่งที่ร้าน ดูเหมือนเราให้ค่าเสื้อแก่ช่างตัดเสื้อคนเดียวเท่านั้น แต่แท้ที่จริงเราก็รู้อยู่แล้วเสื้อนั้นทำด้วยฝ้ายที่คนเมืองนั้นเขาปลูก เรือไฟบริษัทนั้นเขาขนผ้าฝ้ายข้ามทะเลไปส่งยังเมืองที่ทำผ้า แล้วเรืออีกบริษัทหนึ่งขนผ้ามาขายต่อ ๆ กัน จนช่างตัดเสื้อซื้อให้เรา ผู้จัดทำจักรเย็บผ้า ธนาคารที่ทำการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ บริษัทประกันสินค้าที่บรรทุกเรือข้ามทะเล ล้วนทำงานเกี่ยวข้องกับเสื้อตัวเดียวที่เราตัดทั้งนั้น” (ฉลุย สุรสิทธิ์. 2522 : 70)

ตัวอย่าง การอธิบายจากผลลัพธ์ไปสู่สาเหตุ

“หากผู้ใดฆ่าพนักงานป่าไม้แล้ว นับว่าง่ายคายเหลือเกิน เพราะพวกเราต้องทำหน้าที่ออกเดินทางตรวจป่า โดยมิได้มีกำลังคุ้มครองแต่ประการใด...ข้าพเจ้าเองเคยดำเนินคดีป่าไม้รายใหญ่ ๆ ของพ่อค้าอิทธิพลมาหลายรายและสามารถเอาชนะคดีเหล่านั้นได้ มีเพื่อนตำรวจบางท่านเตือนว่าให้ระวังอันตราย เขาจะฆ่าเอา ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อเราทำอย่างตรงไปตรงมาก็เพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดินแล้ว เมื่อเราจะต้องตายเพราะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของเรา ก็ให้มันรู้ไป” (ประกาศศรี ศรีห่อไฟ. 2531 : 79)

5. การอธิบายโดยการให้นิยาม การอธิบายด้วยวิธีนี้เป็นการให้ความหมายของคำหรือคำศัพท์นั้นเพื่อให้เข้าใจตรงกัน การนิยามจะต้องสั้นและรัดกุม

ตัวอย่าง

คำว่า “ตุง” เป็นภาษาถิ่นล้านนาทางภาคเหนือหมายถึง “ธง” เป็นสิ่งที่ประชาชนทำขึ้นเพื่อถวายเป็นพุทธบูชาต่อองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าในพิธีกรรมทางพุทธศาสนา รวมถึงงานที่เป็นมงคลและอมงคล โดยตุงแต่ละชนิดมีรูปร่างและรายละเอียดแตกต่างกันออกไปตามความเชื่อและพิธีกรรมของท้องถิ่น (“ตุงข้างเปลือก ดอกไม้ล้านนา...ภูมิปัญญาแห่งงานหัตถศิลป์.” 2546 : 23)

มรรยาทในการเขียนอธิบาย

มรรยาทในการเขียน มีข้อปฏิบัติ ดังนี้

1. เขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ใช้สระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ และวรรคตอนให้ถูกต้องเพราะถ้าเว้นวรรคผิด อาจทำให้ผิดความหมาย
2. การนำข้อความของผู้อื่นมาเขียน ต้องให้เกียรติเจ้าของของข้อความนั้น โดยอ้างอิงแหล่งที่มา
3. ข้อเขียนนั้นต้องไม่ทำความเดือดร้อน รำคาญใจ และเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น
4. ไม่เขียนข้อความพาดพิงให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ไม่ใช่อารมณ์ของตนเองเขียนวิจารณ์ผู้อื่นโดยปราศจากเหตุผล และข้อเท็จจริง
5. เขียนสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม
6. การเขียนอธิบายเป็นวิธีการเขียนชี้แจงความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ต้องเขียนให้เข้าใจได้ชัดเจน หมั่นฝึกอ่านการเขียนอธิบายและฝึกเขียนเพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อไป

กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายสิ่งใดก็ได้เพียง 1 อย่าง พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาวประมาณ 8-10 บรรทัด 20 คะแนน

เรื่อง .....

ชื่อ.....วัน.....เลขที่.....

กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

กลุ่ม..... ชั้น.....
 สมาชิก 1. .... เลขที่..... ประธาน
 2. .... เลขที่..... รองประธาน
 3. .... เลขที่..... กรรมการ
 4. .... เลขที่..... กรรมการ
 5. .... เลขที่..... เลขานุการ

1. ให้นักเรียนนำคำต่อไปนี้มาเปรียบเทียบในลักษณะที่ไม่น่าจะเปรียบเทียบกันได้
 ไม่น่าจะเข้าได้ 5 คะแนน (ข้อละ 1 คะแนน)

ตัวอย่าง ปากกา กับ คอมพิวเตอร์ อวูธ ยาหอม อำนาจ อาชีพ

1. ไก่ชน กับ.....
2. ข้าวเหนียว กับ.....
3. ต้นกล้วย กับ.....
4. ซื่อสัตย์ กับ.....
5. ความสามัคคี กับ.....

2. ให้นักเรียนเลือกคำจากข้อ 1 มา 1 คู่ แล้วเปรียบเทียบอย่างละเอียดอีกครั้ง 5 คะแนน

- ตัวอย่าง ปากกา กับ คอมพิวเตอร์ - เป็นสัตว์สังคม อยู่กันเป็นกลุ่ม
 - มีลำดับชั้นของการอยู่ร่วมกัน
 - มีกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกัน
 - ทุกคนมีหน้าที่แตกต่างกันไป

คำคู่ที่เลือก	คำที่นำมาเปรียบเทียบอย่างละเอียด
	1. ....
	2. ....
	3. ....
	4. ....
	5. ....

กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. ....ประธาน
  2. ....รองประธาน
  3. ....กรรมการ
  4. ....กรรมการ
  5. ....เลขานุการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดจากกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง โดยสมมติตนเองว่าเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน แล้วบอกความรู้สึกในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร

5 คะแนน

ตัวอย่าง

ถ้าหากว่าฉันเป็นคอมพิวเตอร์ที่ไม่มีพลังงาน ฉันจะ.....

ถ้าหากว่าฉันเป็นคอมพิวเตอร์แยกชิ้นส่วน ฉันจะ.....

ถ้าหากว่าฉันเป็นคอมพิวเตอร์สมรรถนะสูง ฉันจะ.....

1. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....

2. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....

3. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....

4. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....

5. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....

กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. ....ประชาชน
  2. ....รองประธาน
  3. ....กรรมการ
  4. ....กรรมการ
  5. ....เลขานุการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำจากกิจกรรมที่ 2 และ 3 เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกัน

แต่ไม่ตรงกันข้าม อาจเพิ่มคำเชื่อมด้วยก็ได้มา 5 คู่ 10 คะแนน ข้อละ 2 คะแนน

ตัวอย่าง อำนาจที่น่ารังเกียจ ปากกาที่ทรงอำนาจ ยาหอมที่ไร้ประโยชน์

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

คู่คำที่เลือก.....

.....

กิจกรรมที่ 6 อธิบายใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกเขียนอธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ประสบมา พร้อมตั้งชื่อเรื่อง โดยนำคำที่ได้จากการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้งในชั้นที่ 4 จะเลือกใช้ก็คำก็ได้ 20 คะแนน

เรื่อง .....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบ
เรื่อง การเขียนอธิบาย

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดควรใช้วิธีการเขียนอธิบายตามลำดับขั้นตอน
  - ก. เขียนอธิบายวิธีประหยัคดอกคอม
  - ข. เขียนอธิบายลักษณะของช้างเผือก
  - ค. เขียนอธิบายวิธีการทำอาหารของอาจารย์ยังศักดิ์
  - ง. เขียนอธิบายความหมายพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ
2. ข้อใดคือสิ่งสำคัญที่สุดในการเขียนอธิบาย
  - ก. การเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
  - ข. การทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องอย่างถูกต้อง
  - ค. การให้เหตุผลประกอบการอธิบาย
  - ง. การขยายข้อความรู้ให้กระจ่าง
3. ข้อความต่อไปนี้ใช้กลวิธีใดในการอธิบาย

กระดาษที่ใช้ห่อหรือใส่อาหาร โดยเฉพาะพวก ก๋วยทอด มันทอด ก๋วยขี้ผึ้งนั้นไม่ควรเป็นกระดาษที่มีตัวหนังสือ ทั้งนี้เพราะหมึกพิมพ์นั้นมีจำพวกโลหะหนัก เช่น ตะกั่ว โครเมียม แคดเมียม เป็นส่วนประกอบ ถ้าหมึกพิมพ์ไปถูกกับอาหารก็ติดอาหารไปเรารับประทานเข้าไป จะสะสมในร่างกายทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ได้

- ก. อธิบายโดยชี้สาเหตุไปสู่ผลลัพธ์
  - ข. อธิบายตามลำดับขั้นตอน
  - ค. อธิบายโดยยกตัวอย่างประกอบ
  - ง. อธิบายโดยการนิยาม
4. การเขียนเรื่อง “เกิดเป็นคนไทยต้องใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง” ควรเขียนอธิบายในลักษณะอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด
    - ก. เขียนอธิบายอธิบายตามลำดับขั้นตอน
    - ข. เขียนอธิบายจากการสังเกตพฤติกรรม
    - ค. เขียนอธิบายโดยชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์
    - ง. เขียนอธิบายโดยยกตัวอย่างประกอบ

5. จุดมุ่งหมายสำคัญของการเขียนอธิบายคือ ข้อใด
- ก. ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจ
ข. การอ่านและการเขียนของผู้อธิบาย
- ค. ทำให้เกิดแนวคิดใหม่
ง. ทำให้รับรู้ข่าวสาร
6. ผู้ใดปฏิบัติถูกต้องในการเขียนอธิบาย
- ก. แก้วใจเขียนอธิบายโดยพาดพิงถึงผู้อื่น
ข. มดเขียนอ้างอิงทุกครั้งเมื่อมีการยกข้อความจากงานเขียนของผู้อื่น
- ค. นายกรัฐมนตรีเขียนอธิบายถึงพฤติกรรมของตำรวจขณะอารมณ์ไม่ดี
ง. สมชายระบุศขของผู้บัญชาการทหารบกไม่ถูกต้องขณะเขียนอธิบายประวัติ
7. ผู้ใดมีมารยาทในการเขียนมากที่สุด
- ก. อ้อยนำข้อความของผู้อื่นมาเขียน โดยไม่อ้างอิง
ข. กานเขียนพาดพิงถึงดาราดังทำให้เขาตกเป็นจำเลยของสังคม
- ค. ปู่เป่เขียนอธิบายข้อความผิดพลาดเล็กน้อย
ง. สดใสใช้ภาษาถูกต้องตามอักขรวิธี
8. การเขียนอธิบายความเหมือนและความแตกต่างนิยมใช้เขียนเรื่องประเภทใด
- ก. เรื่องที่มีรายละเอียดและศัพท์วิชามาก
ข. เรื่องแปลกใหม่ที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคย
- ค. เรื่องที่ต้องอธิบายคำบางคำเพื่อให้เข้าใจตรงกัน
ง. เรื่องที่ต้องใช้เหตุผลประกอบการอธิบาย
9. ข้อความนี้ใช้กลวิธีการเขียนอธิบายแบบใด
- “คำว่า ‘พี่ชาย’ ที่ระบุไว้ไม่ใช่ญาติมิตร ไม่ใช่พี่น้องหรือเพื่อนร่วมทีมของเขา หากแต่เป็นที่เข้าใจกันว่าหมายถึง ‘เป้าหมาย’ ชายเจ้าของเบนซ์คันงามที่เขาและเพื่อนสะกดรอยตาม”
- ก. อธิบายโดยการยกตัวอย่าง
ข. อธิบายตามลำดับขั้นตอน
- ค. อธิบายโดยการชี้สาเหตุไปหาผลลัพธ์
ง. อธิบายโดยการนิยาม
10. ข้อใดมีความหมายเหมือนคำว่า “ไม่ชอบกัน”
- ก. เขาสองคนไม่กินเส้นกัน
ข. เขาสองคนไม่กินเส้นใหญ่กัน
- ค. เขาสองคนไม่กินเส้นหมีเส้นเล็กกัน
ง. เขาสองคนไม่กินเส้นก๋วยเตี๋ยวกัน

กิจกรรมที่ 1- 6
อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนอธิบาย

ก่อนเรียน

1. ก
2. ค
3. ง
4. ก
5. ง
6. ค
7. ก
8. ข
9. ง
10. ก

หลังเรียน

1. ค
2. ก
3. ก
4. ค
5. ก
6. ข
7. ง
8. ข
9. ง
10. ก

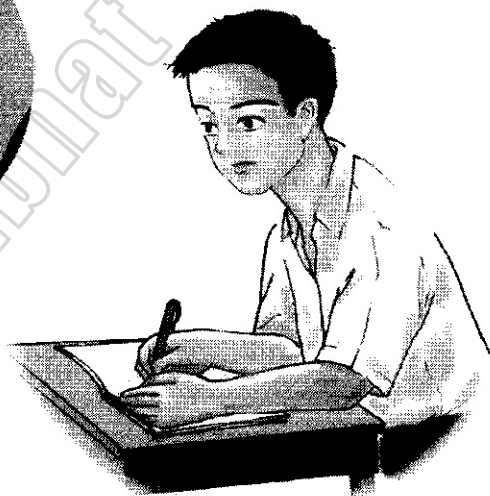
บรรณานุกรม

- กองบรรณาธิการนิตยสารสารคดี. (2538,กรกฎาคม). “ช่องคำถาม.” สารคดี. 31(125) : 90.
- จิราภรณ์ เชื้อไทย. (2546, ตุลาคม). “ตุงข้าวเปลือกไทย ดอกไม้ล้านนา...ภูมิปัญญาแห่งงาน
หัตถศิลป์.” *Advanced Thailand Geographic*. 9(68) : 269.
- ฉลวย สุรสิทธิ์. (2522). *ศิลปะการเขียน*. กรุงเทพฯ. : โอเดียนสโตร์.
- นิรมล มุลจินดา. (2538,กรกฎาคม). “กล้วย...เพื่อรักของคนไทย.” สารคดี. 31(125) : 113.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2549). *การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์*. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- ผกาศรี เข็นบุตร และคณะ. (2552). *ภาษาไทย 4 เล่ม 2*. นนทบุรี : เอ็มพันธ์.
- สุทัศน์ ยกส้าน. (2545, ธันวาคม). “พะยูน.” สารคดี. 18(214) : 165-168.
- เสนีย์ วิลาวรรณ. (2546). *ชุดพัฒนาทักษะภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1*. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.

ชุดที่ 4

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ถ้อยคำพรรณนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางอรทัย โรจน์สุกิจ

ครู ชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ 32

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เทคนิคซินเนคติกส์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางการเขียน สำหรับชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้มีทั้งหมด 6 ชุด

ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำ

ชุดที่ 2 บรรยายขยายความ

ชุดที่ 3 กล่าวอ้างอธิบาย

ชุดที่ 4 ถ้อยคำพรรณนา

ชุดที่ 5 การเขียนโน้มน้าวใจ

ชุดที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

ชุดกิจกรรมแต่ละชุดจะมีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละขั้นกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกคิดสร้างคำโดยการเปรียบเทียบ ซึ่งมีขั้นกิจกรรม 6 ขั้น ได้แก่ ขั้นบรรยายสถานการณ์ ขั้นเปรียบเทียบทางตรง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเอง ขั้นเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเองครั้งที่ 2 และขั้นตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

ผู้จัดทำหวังว่าชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์นี้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างสรรคำเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

นางอรทัย โรจน์สุกิจ

ครู ชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คู่มือสำหรับนักเรียน ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 4 ถ้อยคำพรรณนา บทบาทของนักเรียน	ค ง
ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์	จ
ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 4 ถ้อยคำพรรณนา	ฉ
ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการเขียนพรรณนา	1
กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์	5
กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง	6
กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง	7
กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง	8
กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2	9
กิจกรรมที่ 6 พรรณนาสร้างสรรค์	10
แบบทดสอบ เรื่องการเขียนพรรณนา	11
เฉลยแบบทดสอบ เรื่องการเขียนพรรณนา	13
บรรณานุกรม	14

คู่มือสำหรับนักเรียน
ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชุดที่ 4
ถ้อยคำพรรณนา

วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. เพื่อใช้เป็นสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนพรรณนา
2. เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. ให้นักเรียนศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
2. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ในชุดกิจกรรมให้เข้าใจ
3. การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอน
ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
4. ถ้านักเรียนเกิดความสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา สามารถขอคำแนะนำ
จากครูผู้สอนได้ตลอดเวลา
5. เมื่อนักเรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชุดที่ 4 ถ้อยคำพรรณนาจบแล้ว นักเรียนแต่ละคนต้องทำแบบทดสอบ
ท้ายชุดกิจกรรม
6. ในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 4 ถ้อยคำพรรณนา
นักเรียนมีเวลาเรียน 2 ชั่วโมง

บทบาทของผู้เรียน

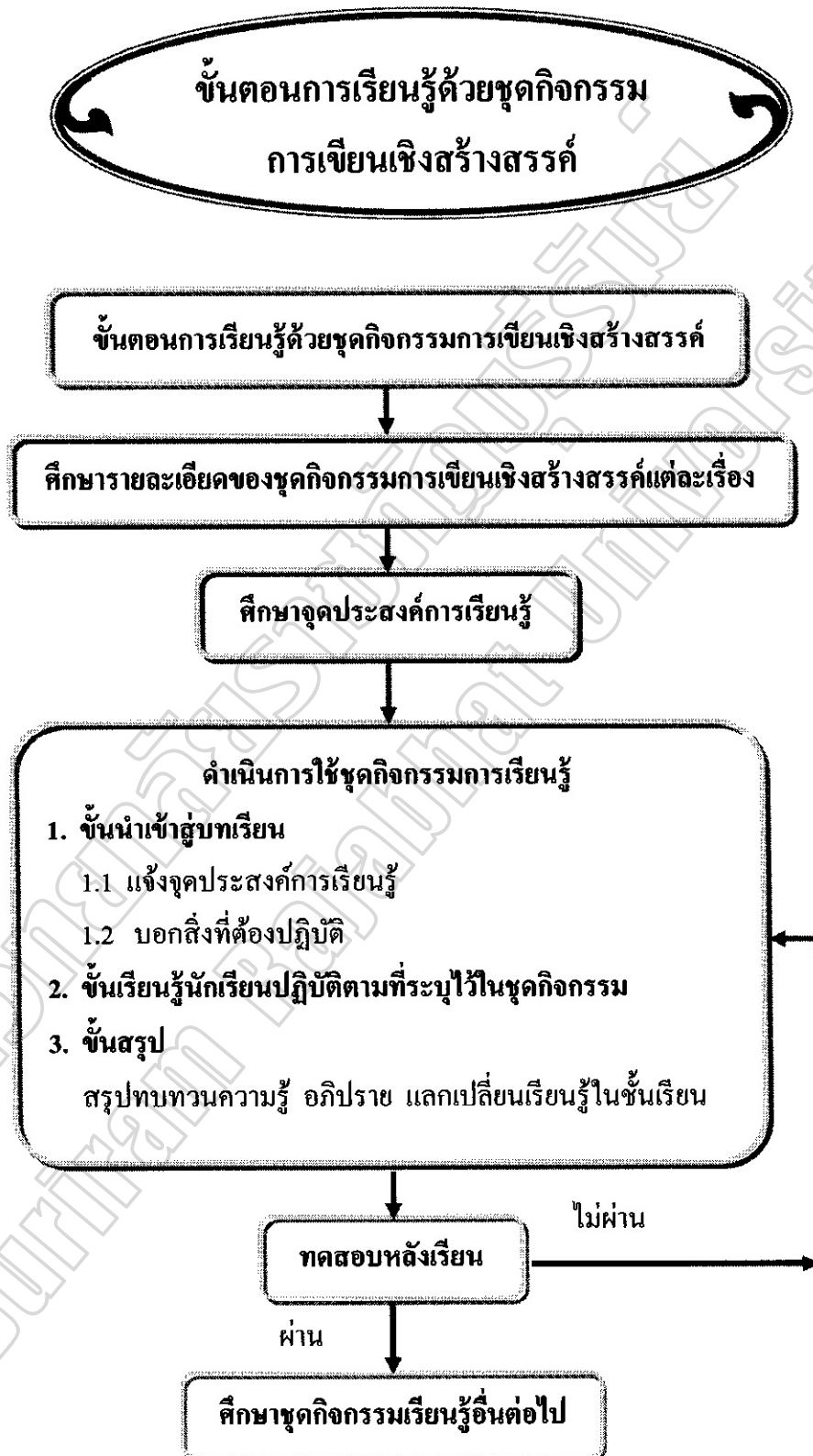
บทบาทของนักเรียน

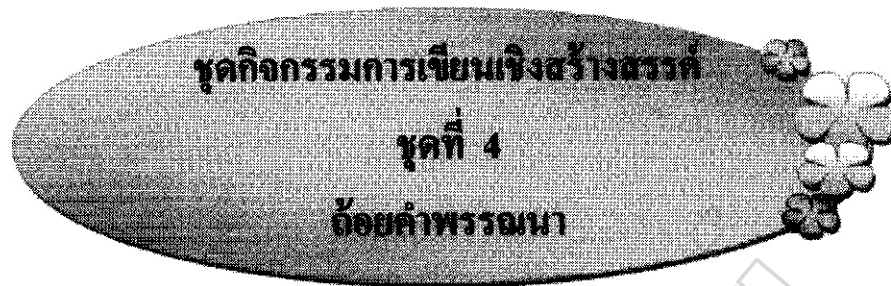
1. นักเรียนอ่านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์และปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน
2. นักเรียนร่วมกันศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ในชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งหมดอย่างละเอียด พร้อมทั้งทำกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม
3. นักเรียนควรมีการวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่และร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม หากเกิดข้อสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา นักเรียนควรขอคำแนะนำจากครูผู้สอน
4. ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนควรปฏิบัติงานให้ทันเวลาที่กำหนดให้
5. ขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนต้องทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
6. นักเรียนควรมีความร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และยอมรับเสียงส่วนใหญ่ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ นะจ๊ะ

สาระสำคัญ

การเขียนพรรณนาเป็นการเลือกใช้สำนวนโวหารในการเขียน เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความประทับใจออกมาเป็นเรื่องราว ด้วยถ้อยคำ สำนวน ที่ก่อให้เกิดความซาบซึ้งด้วยกลวิธีการแยกส่วนประกอบ ซึ่งลักษณะเด่น การใช้ถ้อยคำทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามมีส่วนร่วมไปกับความรู้สึกนั้นด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนพรรณนา
2. ใช้กลวิธีการเขียนพรรณนา เขียนพรรณนาโดยการเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งได้
3. ใช้ภาษาในการเขียนพรรณนาอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
2. ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงาน
3. ทดสอบหลังเรียน

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนพรรณนา

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ แล้วทำกิจกรรมต่างๆต่อไป

ความหมายของการเขียนพรรณนา

การเขียนพรรณนา หมายถึง การใช้สำนวนโวหารเขียนรำพันถึงสิ่งต่างๆ อย่างละเอียดลออ มักเขียนโดยแทรกความรู้สึกของผู้เขียนลงไป เพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเกิดมโนภาพ เกิดความรู้สึกคล้อยตาม และเกิดความซาบซึ้งใจ

วิธีการเขียนพรรณนาอย่างสร้างสรรค์

วิธีการเขียนพรรณนาอย่างสร้างสรรค์ การเขียนพรรณนาผู้เขียนควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. เลือกพรรณนาสิ่งที่น่าสนใจ ทั้งความงาม ความอัปลักษณ์
  2. สังกศัตร์เก็บรายละเอียดของสิ่งที่จะพรรณนา
  3. เลือกสรรถ้อยคำให้ที่มีความไพเราะทั้งเสียงและความหมาย
  4. ใช้สำนวนโวหารเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจน เกิดจินตนาการ
- การพรรณนาความรู้สึกที่เป็นนามธรรม ผู้เขียนจะต้องเลือกใช้คำมาเปรียบเทียบให้ผู้อ่านเข้าใจและเกิดจินตภาพ มีอารมณ์ร่วมผ่านทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ ดังนี้

1. สัมผัสทางตา คือ การมองเห็นรูปลักษณะของบุคคล สิ่งของ บรรยากาศต่างๆ ฯลฯ
2. สัมผัสทางหู คือ การได้ยินเสียงต่างๆ เช่น เสียงพูด เสียงฟ้าร้อง เสียงเพลง ฯลฯ
3. สัมผัสทางจมูก คือ การได้กลิ่นต่างๆ เช่น กลิ่นหอม กลิ่นเหม็น ฯลฯ
4. สัมผัสทางลิ้น คือ การรู้รสต่างๆ เช่น รสหวาน ขม เผ็ด ฯลฯ
5. สัมผัสทางกาย คือ การสัมผัสความนุ่ม ความหยาบ ความแข็งกระด้าง
6. สัมผัสทางใจ คือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้น เช่น รัก โกรธ เกลียด ฯลฯ

การกล่าวถึงสิ่งที่รับรู้จากประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งถ่ายทอดออกมาให้ผู้อ่านนึกเห็นเป็นภาพและรู้สึกได้เช่นเดียวกับคนนั้น ผู้เขียนต้องรับรู้ในสิ่งที่เกิดขึ้นจากประสาทสัมผัสอย่างละเอียดและเลือกสรรถ้อยคำมากกล่าวอย่างเหมาะสม

กลวิธีการเขียนพรรณนา

กลวิธีในการเขียนพรรณนา มีวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. **การแยกส่วนประกอบ** ให้พิจารณาอย่างละเอียดว่ามีส่วนประกอบอะไรบ้าง จะต้องแยกพรรณนาแต่ละส่วนให้แจ่มแจ้ง ชี้ให้เห็นส่วนที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างไร และจะพรรณนาอะไรก่อนหลัง โดยเขียนเป็นย่อหน้าในแต่ละย่อหน้าให้มีความเชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ตัวอย่าง

นุ่นต้นใหญ่สูงตระหง่านเสียดยอดแทงทะลุฟ้าโคกเด่นอยู่ริมปลวก รายรอบโคนต้นเป็นคองหญ้าคา และต้นสับรูก แข่งกันขึ้นแน่นหนา แซมด้วยเถาแสงพรรณที่มีหนามจุ่มอคมกริบเหมือนเล็บแมว ยากที่จะเข้าไปถึงโคนต้นนุ่นได้ง่าย ๆ นางแหงนมองยอดนุ่นสูงลิบลัวซึ่งบัดนี้ แดกใบอ่อนดูเขียวครึ้มคกหนา ลูกนุ่นสุกแห้งเหลือคืดกึ่งอยู่สองสามฝัก เมื่อลมพัดมาแรง ๆ ได้ยินเสียงแกว่งกระทบกันกึกกัก (ไพฑูริย์ รัชฎญา. 2552 : 45-46)

2. **ชี้ลักษณะเด่น** เลือกพรรณนาลักษณะเด่นตามลำดับความสำคัญ หรือลำดับมากน้อยใหญ่เล็ก เช่น ลักษณะบุคคล ควรกล่าวถึงเรือนร่าง ใบหน้า และเครื่องแต่งกายตามลำดับ ถ้าต้องการเน้นเป็นพิเศษก็กล่าวถึงสิ่งนั้นก่อน หรือขยายความส่วนนั้นให้มากกว่าสิ่งอื่น

ตัวอย่าง

แม่น้ำเจ้าพระยา เมื่อแรกเกิดจะมีรูปร่างอย่างไรไม่ทราบ แต่มีเมื่อได้ขึ้นจนทุกวันนี้ ดู “ป่องกลาง” คล้าย ๆ ซอสามสาย คือนับจากปากแม่น้ำโพตั้งต้นลงมาถึงเมืองชัยนาทก็แยกออกเป็นสองสายก่อน เป็นสายขวาหรือสายตะวันตก ซึ่งได้ฉายาใหม่ว่า “แม่น้ำน้อย” หรือ “สายแควน้อย” สายหนึ่ง กับสายซ้ายหรือสายตะวันออก ซึ่งเรียกว่า “แม่น้ำใหญ่” หรือ “แควใหญ่” สายหนึ่งเดินทางกันมาจนถึงเมืองสิงห์บุรี ที่นี่แม่น้ำสายใหญ่ก็แยกเป็นแม่น้ำสองสายอีกเรียกว่า “แม่น้ำลพบุรี” รวมเป็นสามสาย คือ “สายขวา” (แควน้อย) “สายกลาง” (แควใหญ่) กับ “สายซ้าย” (แควลพบุรี) เดินทางกันมาเป็นสายเรื่อยมาจนถึงอยุธยา (สุทธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. 2531 : 70)

3. **พรรณนาลักษณะประกอบ** โดยนึกถึงความสัมพันธ์เหมาะสมกับลักษณะเด่น ว่าควรจะกล่าวส่วนย่อยอะไรบ้าง และอะไรก่อนหลัง เป็นต้นว่าถ้าเป็นดอกไม้จะเลือกพรรณนากลิ่น เกสร สีหรือกลิ่น ตามที่เห็นสมควร

ตัวอย่าง

ผมบนหัวยาวแลดก ขนที่ตัวยาวแลยื่นเหยียด หัวกลม หน้ารูปไข่ ตากลมแลถลน จมูกยาวเป็นขอเหมือนปากเหยี่ยว ปากอ้า แก้มตอบ คางแลขาตะไกรกว้าง ฟันเป็นส้อม แขนและขาสั้น ท้องพบบลู่ย เล็บคมปึกมีแรงมาก (กรมหมื่นพิทยาลงกรณ. 2506 ; อ้างถึงใน ผกาศรี เย็นบุตร และคณะ. 2551 :175)

4. การสร้อยคำ ต้องรู้จักใช้คำที่เหมาะสม มีพลังสื่อความ สร้างภาพพจน์และปลุกอารมณ์ความรู้สึกเด่นกระชับทั้งความหมายและเสียง ให้สอดคล้องกับเนื้อความ

ตัวอย่าง

ท้องฟ้าสีขาวเมื่อนกแกนเน็ตแห่กันมาชุมนุม หัวบริเวณก็กึกก้องด้วยเสียงร้องระงม นกหุบปีกแล้วพุ่งตัวดิ่งลงทะเล ดูประหนึ่งเป็นขีปนาวุธมีชีวิต ที่โค่นกิ้งคังลงกระทบน้ำ ที่นั่นก็มีฟองพรายเขียวปรากฏเป็นทาง...ทะเลก็เดือดพล่านไปด้วยฝูงปลาตัวจ้อยมากมาย รวากับท้องทะเลฝั่งตะวันออกของประเทศแอฟริกาได้ตรงนี้ได้กลายเป็นดัมข่าทะเลหม้อใหญ่ ใครก็พากันมากิน โลมหลายสิบตัวตึงล้อมฝูงปลาซาร์ดีน จนมันเกาะเป็นฝูงแน่น เจ้าปลาที่แตกตื่นก็กระโดดขึ้นฟ้าและกระโจนกลับสู่ห้วงน้ำที่กำลังอลหม่าน (“สองมหาสมุทรแห่งความอุดม ในน้ำมีปลาทะเลแอฟริกาใต้.” 2545 : 124-125)

5. ใช้คำหรือกลุ่มคำที่เป็นภาษาภาพพจน์ ผู้พรรณนาต้องเรียบเรียงลำดับคำหรือด้านความหมายของคำเพื่อให้เป็นสำนวนแปลกใหม่ และมีพลังทำให้มองเห็นภาพและเร้าความรู้สึกสำนวนที่ทำให้เกิดภาษาภาพพจน์ต่าง ๆ เช่น

5.1 อุปมา คือ สำนวนภาษาที่นำเอาสิ่งที่มีความหมายต่างกันมาเปรียบเทียบกันโดยใช้คำเชื่อม ได้แก่ เหมือน กล้าย ปาน ราว ประดุจ ประหนึ่ง กว่า เป็นต้น

ตัวอย่าง

“ฟ้าตอนตีหนึ่งเหมือนก้ามเหยี่ยวสีดำผืนใหญ่แผ่ปกคลุมเวียงมหาสมุทร สุดขอบฟ้าประดับด้วยเพชรดาวพรายระยิบระยับ ใบหน้าของพวกเราแต่ละคนสะท้อนเปลวไฟเป็นสีหมากสุก แก้วแล้วแก้วเล่าที่ผ่านลงกระเพาะ พาเอาความหลัง ความสนุกสนานและประเด็นทานในอดีตมาผสมผสานกับปัจจุบันอย่างกลมกลืน ขึ้นมันด้วยความเมา” (อัศรา บุญทิพย์. 2527 : 80)

5.2 อุปลักษณ์ คือ สำนวนภาษาที่นำเอาสิ่งที่ต่างกันสองสิ่งต่างกันสองสิ่งหรือมากกว่า แต่มีคุณสมบัติบางอย่างร่วมกันมาเปรียบเทียบโดยเปรียบว่าสิ่งนั้นเป็นอีกสิ่งหนึ่งโดยตรง ซึ่งจะใช้คำกริยา เป็น หรือ คือ เป็นต้น เชื่อมข้อความ

ตัวอย่าง

สุวรรณภูมิแผ่นดินทองของไทยที่ทุกคนต้องรักษาไว้ ไม่ให้หวานทองบั้น
ค้ำหวานหักเป็นอันขาด

5.3 บุคลาธิษฐาน หรือบุคคลวัต คือ สำนวนที่สมมติสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ ให้มีความคิด
สติปัญญา อารมณ์หรือกิริยาอาการเหมือนมนุษย์

ตัวอย่าง

หย่อมหญ้าสดชื่นต้นเต็นเป็นที่สุด งงันสันใบไหว โฉนโลกจึงสวยสดงดงาม
หนักหนา จบแฉ่นแฉวันแดนดิน น้ำฟ้าและเดือนพร่างพราวพร้อมด้วยรสสุนทรีย์
อันนำอัศจรรย์ เรือนฉ่นปรารถนาจะแย้มบานดอกเล็ก ๆ สีม่วงใสไว้ประดับแผ่นดินบ้าง
เพื่อตอบแทนบุญคุณพระแม่ธรณี ซึ่งมีเมตตาธรรมอันประเสริฐสุดซึ่ง
(อังคาร กัลยาณพงศ์. 2533 : 183)

5.4 การเลียนเสียงธรรมชาติ คือ สำนวนภาษาที่ใช้คำเพื่อเลียนเสียงต่าง ๆ เช่น
เสียงร้องของสัตว์ เสียงวัตถุกระทบกัน เสียงธรรมชาติต่าง ๆ เป็นต้น

ตัวอย่าง

เจ้าสามสีมันมักมาเดินกลอเคลียเท้าของเจ้าของพืดฟาดไปมา ร้องเหมียว ๆ
เพื่อเรียกร้องความสนใจ บางครั้งมันก็ฝนเล็บกับท่อนไม้แกรก ๆ

กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนพรรณนาเกี่ยวกับธรรมชาติยามเช้า พร้อมทั้งข้อเรื่อง ความยาว
ประมาณ 5-8 บรรทัด 20 คะแนน

เรื่อง .....

Handwriting practice lines for the student's response.

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง

กลุ่ม.....ชั้น.....
 สมาชิก 1. ....เลขที่.....ประธาน
 2. ....เลขที่.....รองประธาน
 3. ....เลขที่.....กรรมการ
 4. ....เลขที่.....กรรมการ
 5. ....เลขที่.....เลขานุการ

1. ให้นักเรียนนำคำต่อไปนี้หรือคิดคำมาเปรียบเทียบกับคำที่กำหนดให้ก็ได้ ในลักษณะที่ไม่น่าจะเปรียบเทียบกันได้ หรือไม่น่าจะเข้าได้ 5 คะแนน (ข้อละ 1 คะแนน)

คำที่กำหนดให้ ผู้หญิง ดอกไม้ ดวงอาทิตย์ เทียนไข เสื้อผ้า แมลงปอ แม่น้ำ
 ยากล่อมประสาท กระจกทึบ เครื่องบิน

1. .... กับ.....
2. .... กับ.....
3. .... กับ.....
4. .... กับ.....
5. .... กับ.....

1. ให้นักเรียนเลือกคำจากข้อ 1 มา 1 คู่ แล้วเปรียบเทียบอย่างละเอียดอีกครั้งอย่าง 5 คะแนน

- ตัวอย่าง   ผู้หญิง กับ ดอกไม้   - สวยงาม
 - บอบบาง
 - อันตราย

คำคู่ที่เลือก	คำที่นำมาเปรียบเทียบอย่างละเอียด
	1. ....
	2. ....
	3. ....
	4. ....
	5. ....

กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. .... ประธาน
  2. .... รองประธาน
  3. .... กรรมการ
  4. .... กรรมการ
  5. .... เลขานุการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดจากกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง โดยสมมติตนเองว่าเป็นสิ่งนั้น อยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วบอกความรู้สึกในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร 5 คะแนน

ตัวอย่าง

ถ้าหากว่าฉันเป็นดอกไม้ที่บ้านรับแสงอาทิตย์ยามเช้า ฉันจะรู้สึกอบอุ่น

1. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
2. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
3. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
4. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
5. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....

กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. .... ประธาน
  2. .... รองประธาน
  3. .... กรรมการ
  4. .... กรรมการ
  5. .... เลขานุการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำจากกิจกรรมที่ 2 และ 3 เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกัน แต่ไม่ตรงกันข้าม อาจเพิ่มคำเชื่อมด้วยก็ได้มา 5 คู่ 10 คะแนน (คู่ละ 2 คะแนน)

ตัวอย่าง   ความโดดเดี่ยวที่วุ่นวาย
                   ความแห้งแล้งอันเยือกเย็น
                   ความสวยงามที่อันตรายน

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

คู่คำที่เลือก.....

.....

แบบทดสอบ
เรื่อง การเขียนพรรณนา

- คำชี้แจง** 1. แบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดใช้วิธีพรรณนาแตกต่างจากข้ออื่น
  - ก. ท่านชำเลืองมองด้วยสายตาที่คมเจียว แบบที่เปรียบกันว่า ตาคูอย่างเสื่อ
  - ข. ภายนอกของผลทับทิมแจ่มกระจ่าง ค่อนข้างหนา ไม่เรียบคล้ายหนังสัตว์เก่า ๆ
  - ค. กางเกงของเขาเก่าปอน คูเกือบไม่รู้ว่่าครั้งหนึ่งเคยเป็นสีอะไรมาก่อน
  - ง. นุ่นต้นใหญ่สูงตระหง่านเสียดยอดแทงทะลุฟ้าโคดเด่นอยู่ริมปลวก
2. ข้อใดเลือกใช้คำเปรียบเทียบได้ถูกต้องเหมาะสมที่สุด
  - ก. พอได้ยินเรื่องราวก็โกรธเป็นไฟไหม้ฟางเลยทีเดียว
  - ข. ตาของหล่อนแวววามราวกับหมู่ดาวบนท้องฟ้า
  - ค. ผู้ชายหากมารักก็ไร้ค่าเหมือนหญ้าเจ้าชู้
  - ง. ถึงเขาร่างเล็กแต่ก็ใจเด็ดเหมือนเพชร
3. การพรรณนาข้อใดต่างจากข้ออื่น
  - ก. สายตาอันคมกริบคูงสายตาเหยี่ยวที่กำลังจ้องหาเหยื่อ
  - ข. เสียงข่าวโศกตืดตัวดั่งป๊อกแป๊ก ๆ เพียงครู่เดียวก็กระจายเต็มพื้นที่
  - ค. กระแสน้ำเปรียบเหมือนเจ้าชีวิตที่ลิจิตความเป็นไปของคนในอาณาจักรนี้
  - ง. เสียงปลาโลมากรีร้องขณะว่ายเข้าหาเหยื่อเหมือนเสียงร้องของคนเล่นรถไฟเหาะ
4. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการเขียนพรรณนา
  - ก. ใช้สำนวนภาษาที่ตรงไปตรงมามีเหตุผล
  - ข. การใช้สำนวนภาษาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ
  - ค. การใช้สำนวนภาษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ
  - ง. การใช้สำนวนภาษาเพื่อให้เกิดความคล้อยตามเชื่อถือตาม

5. ข้อใดเป็นแสดงถึงการเขียนพรรณนาอย่างสร้างสรรค์
- อ้อยสังเกตุสิ่งที่ต้องการพรรณนาอย่างคร่าว ๆ เพื่อความรวดเร็วในการเขียน
  - โอมเลือกสรรคำที่แปลก ๆ เพื่อเปรียบเทียบสิ่งที่ต้องการพรรณนา
  - แก้วเลือกคำศัพท์ที่ยากเพื่อแสดงถึงภูมิปัญญาของตนเอง
  - ส้มเลือกสรรถ้อยคำที่มีความไพเราะทั้งเสียงและความหมาย
6. “ปลาซาร์ดีนเป็นของขวิญหน่งเหมันตฤดูของน่านน้ำฝั่งตะวันออกของแอฟริกาใต้”
ข้อความนี้ใช้กลวิธีการพรรณนาตามข้อใด
- การแยกส่วนประกอบ
  - ภาพพจน์อุปถัมภ์
  - ภาพพจน์อุปมา
  - การชี้ลักษณะเด่น
7. “น้ำพุพุ่งเข้าไหลมาฉาดฉาดน กระเซ็นซ่ากระทบหินดังจ๊อก ๆ” ใช้กลวิธีตามข้อใด
- บุคลลสมมติ
  - ภาพพจน์อุปถัมภ์
  - ภาพพจน์อุปมา
  - การเลียนเสียงธรรมชาติ
8. ข้อใดเปรียบเทียบต่างจากข้ออื่น
- ผมของเธอคำเหมือนความมืดแห่งราตรี
  - เพลงไพเราะเรากับเพลงจากสวรรค์
  - อูฐเป็นเรือของทะเลทราย
  - เธอร้องให้ปานจะขาดใจ
9. การเปรียบเทียบในข้อใดขัดแย้งกันอย่างเด่นชัด
- ต้นอ้อหยอกล้อสายลมอย่างสนุกสนาน
  - เครื่องบินครงกระหึ่มมาแต่ไกล
  - ชีวิตที่เต็มไปด้วยความว่างเปล่า
  - เงียบราวกับป่าช้า
10. ข้อใดใช้กลวิธีการเขียนต่างจากพวก
- เสียงเปียโนไล่เรียงขึ้นลงอย่างแจ่มใสชวนให้นึกถึงละอองน้ำที่โปรยปรายลงมา
  - พระเอกของรายการคังกระหึ่มก้องห้องประชุม สะกดคนฟังให้เคลิบเคลิ้ม
  - ทำนองเพลงตอนท้ายเบาหวิวুবหายจนคนฟังต้องกลั้นหายใจตามไปด้วย
  - นักร้องประสานเสียงเปล่งเสียงพร้อมเพรียงกันเป็นสามระดับตามทำนองที่ฝึกฝนมา

กิจกรรมที่ 1- 6
อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนพรรณนา

ก่อนเรียน

1. ค
2. ข
3. ก
4. ค
5. ข
6. ก
7. ง
8. ค
9. ก
10. ค

หลังเรียน

1. ก
2. ก
3. ข
4. ข
5. ง
6. ข
7. ง
8. ค
9. ค
10. ง

บรรณานุกรม

เคนเนดี วอร์น. (2545). “สองมหาสมุทรแห่งความอุดม ในน้ำมีปลาที่ทะเลแอฟริกาใต้.”

National Geographic ฉบับภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์
พับลิชชิ่ง.

ปราณี สรุสิทธิ์. (2549). **การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์.** กรุงเทพฯ : แสงดาว.

ผกาศรี เข็นบุตร และคณะ. (2551). **ภาษาไทย 4 เล่ม 1.** กรุงเทพฯ : เอมพันธ์.

ไพฑูริย์ ธีญา. (2552). **กองทราย.** พิมพ์ครั้งที่ 36. กรุงเทพฯ : นาค.

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2534). **การเขียน.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

เสนีย์ วิลาวรรณ. (2546). **ชุดพัฒนาทักษะภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1.** กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.

อัครา บุญทิพย์. (2527). **หมวดเพื่อนยิ้ม.** กรุงเทพฯ : พี. วาทิน พับลิเคชัน.

อังคาร กัลยาณพงศ์. (2533). **หยาดน้ำค้างคือน้ำตาของเวลา.** กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น.

ชุดที่ 5

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนโน้มน้าวใจ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางอรัทัย โรจน์สุกิจ

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ 32

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์นี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของเทคนิคซินเนคติกส์ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางการเขียน ด้วยการเปรียบเทียบในลักษณะต่าง ๆ ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้มีทั้งหมด 6 ชุด

ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำ

ชุดที่ 2 บรรยายขยายความ

ชุดที่ 3 กล่าวอธิบาย

ชุดที่ 4 ถ้อยคำพรรณนา

ชุดที่ 5 การเขียนโน้มน้าวใจ

ชุดที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

ชุดกิจกรรมแต่ละชุดจะมีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละขั้นกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกคิดสร้างคำโดยการเปรียบเทียบ ซึ่งมีขั้นกิจกรรม 6 ขั้น ได้แก่ ขั้นบรรยายสถานการณ์ ขั้นเปรียบเทียบทางตรง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเอง ขั้นเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเองครั้งที่ 2 และขั้นตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

ผู้จัดทำหวังว่าชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์นี้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างสรรคำ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

นางอรทัย โรจน์สุกิจ

ครู ชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คู่มือสำหรับนักเรียน ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 5 การเขียน โน้มน้าวใจ	ค
บทบาทของนักเรียน	ง
ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์	จ
ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 5 การเขียน โน้มน้าวใจ	ฉ
แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องการเขียน โน้มน้าวใจ	1
ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการเขียน โน้มน้าวใจ	4
ใบความรู้ที่ 2 ตัวอย่างการใช้ภาษาเพื่อการเชิญชวน	7
กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์	8
กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง	9
กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง	10
กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง	11
กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2	12
กิจกรรมที่ 6 เขียนเชิญชวน	13
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่องการเขียน โน้มน้าวใจ	14
เฉลยแบบทดสอบ เรื่องการเขียน โน้มน้าวใจ	15
บรรณานุกรม	16

คู่มือสำหรับนักเรียน
ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชุดที่ 5
การเขียนโน้มน้าวใจ

วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. เพื่อใช้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ
2. เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. ให้นักเรียนศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และและทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้ในชุดกิจกรรมให้เข้าใจ
3. การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอน
ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
4. ถ้านักเรียนเกิดความสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา สามารถขอคำแนะนำ
จากครูผู้สอนได้ตลอดเวลา
5. เมื่อนักเรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชุดที่ 5 การเขียนโน้มน้าวใจจบแล้ว นักเรียนแต่ละคนต้องทำแบบทดสอบหลังเรียน
6. ในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 5 การเขียนโน้มน้าวใจ
นักเรียนมีเวลาเรียน 2 ชั่วโมง

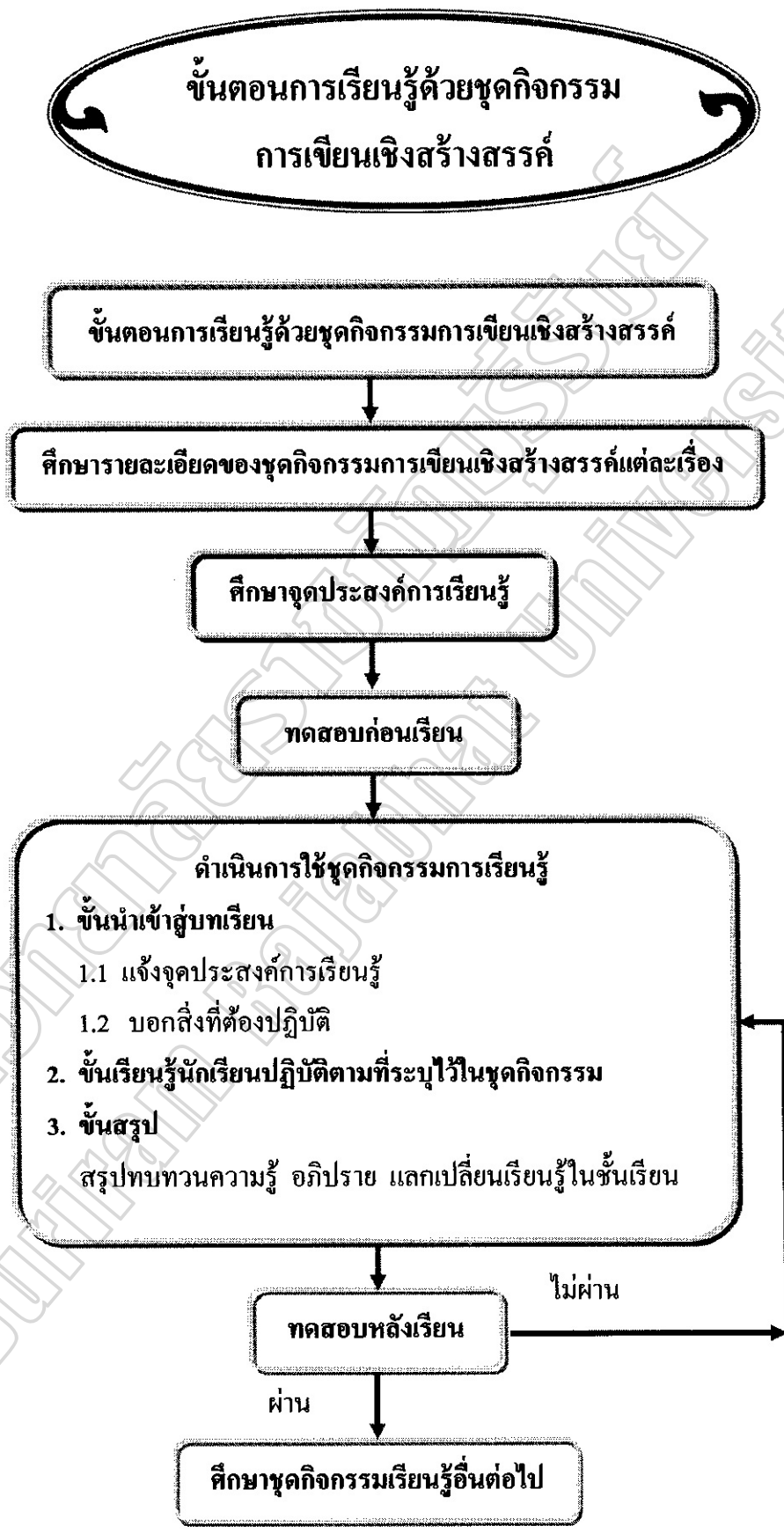
บทบาทของผู้เรียน

บทบาทของนักเรียน

1. นักเรียนอ่านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์และปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน
2. นักเรียนร่วมกันศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งหมดอย่างละเอียด พร้อมทั้งทำกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม
3. นักเรียนควรมีการวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่และร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม หากเกิดข้อสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา นักเรียนควรขอคำแนะนำจากครูผู้สอน
4. ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนควรปฏิบัติงานให้ทันเวลาที่กำหนดให้
5. ขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนต้องทำแบบทดสอบหลังเรียน
6. นักเรียนควรมีความร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และยอมรับเสียงส่วนใหญ่ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ นะจ๊ะ

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชุดที่ 5
การเขียนโน้มน้าวใจ

สาระสำคัญ

การเขียนโน้มน้าวใจเป็นการเขียนที่ต้องให้ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงความคิด ทศนคติ ความเชื่อ หรือพฤติกรรมให้คล้อยตามความคิดของผู้เขียน ซึ่งปรากฏในรูปแบบต่างๆ ที่ปรากฏ ในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนโฆษณา การเขียนเชิญชวน เขียนการปลุกใจ เป็นต้น ผู้เขียนจะต้องรู้จัก วิธีในการเขียน การเลือกใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ
2. เลือกใช้ภาษาในการเขียนโน้มน้าวใจ โดยใช้การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งได้
3. ใช้ภาษาในการเขียนโน้มน้าวใจอย่างสร้างสรรค์และมีมารยาทในการเขียน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
2. ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงาน
3. ทดสอบหลังเรียน

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ แล้วทำกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไป

การเขียนโน้มน้าวใจ

การเขียนโน้มน้าวใจ คือ การพยายามเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ทศนคติ การกระทำ ของบุคคลอื่นด้วยกลวิธีที่เหมาะสมให้มีผลกระทบใจจนเกิดจินตนาการ ยอมรับและเปลี่ยนตามที่ ผู้โน้มน้าวใจต้องการ

วัตถุประสงค์ของการโน้มน้าวใจ

วัตถุประสงค์ของการโน้มน้าวใจโดยทั่วไปมี 4 ประการ คือ

1. เพื่อชักนำหรือโน้มน้าวให้เกิดความเชื่อถือศรัทธา เช่น ชักนำให้ทำประกันชีวิต การโฆษณาคุณภาพสินค้า การโน้มน้าวให้ศรัทธาในศาสนา
2. การกระตุ้นหรือเร้าใจให้เห็นความสำคัญของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การพูดให้เห็น
3. เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความเห็นคล้อยตามและนำไปปฏิบัติ เช่น โน้มน้าวใจในการวางแผนครอบครัว การโน้มน้าวใจให้รู้จักใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอดส์ การเชิญชวนให้เลิกสูบบุหรี่ เป็นต้น
4. เพื่อปลุกใจให้เกิดความสำนึกและปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ปลุกใจให้รักชาติ ปลุกใจให้ซื้อสินค้าไทย ปลุกใจให้ร่วมพลังสามัคคี เป็นต้น

กลวิธีในการโน้มน้าวใจ

กลวิธีในการโน้มน้าวใจมีดังนี้

1. แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของบุคคลที่โน้มน้าวใจ คือ มีความรู้จริง มีคุณธรรม และมีความปรารถนาดีต่อผู้อื่น
2. แสดงให้เห็น โดยใช้เหตุผลที่เชื่อถือและมีคุณค่าควรแก่การยอมรับ
3. แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกและอารมณ์ร่วม
4. แสดงทางเลือกรทั้งด้านดีและด้านเสีย มีคุณและโทษอย่างไร
5. สร้างความสุขให้แก่ผู้รับสารด้วยการสอดแทรกอารมณ์ขัน
6. เร้าให้เกิดอารมณ์อย่างแรงกล้า ไม่ว่าจะดีใจ เสียใจ คับแค้น เป็นต้น อารมณ์เหล่านี้

มักทำให้มนุษย์ไม่ใช่เหตุผลอย่างถึถ้วน อาจทำให้คล้อยตามผู้โน้มน้าวเสนอแนะได้ง่าย

การเขียนเชิญชวน

การเขียนเชิญชวนเป็นการโน้มน้าวใจเพื่อให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยใช้เหตุผลโน้มน้าวชี้ให้เห็นทั้งข้อดีและข้อเสียเพื่อให้ผู้รับสารคล้อยตาม

ขั้นตอนการเขียนคำเชิญชวน

การเขียนคำเชิญชวนมีขั้นตอน ในการปฏิบัติดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อวางแนวการเขียนที่ชัดเจนว่าจะเชิญชวนเรื่องใด และตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนกำหนดไว้
2. การวางโครงเรื่อง โครงเรื่องของการเขียนเชิญชวนโดยทั่วไป ประกอบด้วยบทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป ดังนี้
  - 2.1 บทนำ เป็นการเกริ่นนำให้ผู้อ่านทราบว่าเป็นการเชิญชวนเรื่องใด ผู้เขียนควรเปิดเรื่องให้น่าอ่าน น่าสนใจ กระตุ้นความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามอ่านต่อจนจบ
  - 2.2 เนื้อเรื่อง ผู้เขียนต้องใช้กลวิธีโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านปฏิบัติตามคำเชิญชวน โดยชี้ให้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ ถ้าดับเรื่องราวไม่วกวน สับสน ทุกย่อหน้าต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน
  - 2.3 บทลงท้าย ผู้เขียนควรปิดเรื่องให้น่าอ่าน หรือนั่นย้ำการเชิญชวนด้วยการบอกประโยชน์ของเรื่องที่เชิญชวนอีกครั้ง
3. การใช้ภาษาในการเชิญชวน ภาษาที่ใช้ต้องหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่มีลักษณะข่มขู่ คุกคาม หรือบีบบังคับ ควรใช้ถ้อยคำเชิงเสนอแนะ ขอร้อง หรืออ่อนน้อม และที่สำคัญควรเลือกใช้ให้เหมาะสม และไม่ยืดยาวเกินไปใช้ถ้อยคำสั้น ๆ ประโยคกระชับชัดเจน

หลักการเขียนคำเชิญชวน

การเขียนคำเชิญชวนที่ดีมีหลักการดังนี้

1. ใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย กะทัดรัด และมีพลัง คำเชิญชวนที่ดีควรมีความชัดเจนและก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์ จนสามารถทำให้ผู้อ่านคล้อยตามเรื่องที่เชิญชวนได้
2. เขียนด้วยความจริงใจ ผู้เขียนควรชี้ให้เห็นทั้งผลดีและผลเสียเมื่อไม่ได้ปฏิบัติตาม
3. แสดงเหตุผลประกอบให้หนักแน่น น่าเชื่อถือ เพื่อให้ข้อมูลของเรื่องมีน้ำหนักจนผู้อ่านเชื่อตามเรื่องที่เขียน

4. มีความคิดสร้างสรรค์ งานเขียนเชิงพรรณนาที่ดีต้องมีประโยชน์ต่อส่วนรวมและมีคุณค่าในทางสร้างสรรค์ ความคิดที่เฉียบคมลึกซึ้งเป็นปัจจัยสำคัญในการเขียน และมีคุณค่ามากขึ้นเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานการศึกษาประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งผู้เขียนต้องหมั่นศึกษาและรู้จักสังเกตวิธีการเขียนของผู้อื่น เพื่อช่วยสร้างสมความรู้และความคิดอันเป็นต้นทุนในการเขียนได้เป็นอย่างดี

5. มีมารยาท มารยาทในการเขียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง การเขียนเชิงพรรณนาเป็นการเขียนให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตาม ผู้เขียนจึงควรใช้คำสุภาพเพื่อเป็นการให้เกียรติผู้อ่าน

ใบความรู้ที่ 2

ตัวอย่าง การใช้ภาษาเพื่อเชิญชวน

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ ตัวอย่างการใช้ภาษาเพื่อเชิญชวน แล้วทำกิจกรรมต่างๆต่อไป

ตัวอย่าง

มาป้องกันอุบัติเหตุกันดีกว่า

ในประเทศไทย อุบัติเหตุจราจรเป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตของคนวัยหนุ่มสาว ซึ่งถือเป็นการสูญเสียกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นเราจึงควรหันมาร่วมมือร่วมใจ ป้องกันเพื่อลดการสูญเสียด้วยการปฏิบัติ ดังนี้

- ไม่ควรจับพวงมาลัยหรือเดินบนถนนขณะมีอาการมึนเมา หรือง่วงซึม
- เดินข้ามถนนบริเวณทางข้าม
- ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด
- สวมหมวกนิรภัยหรือคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้งเมื่อจับพวงมาลัย
- ไม่จับพวงมาลัยด้วยความเร็วสูงเกิดกฎหมายกำหนด

เพียงเท่านี้อุบัติเหตุก็จะลดลง หรืออาจไม่เกิดขึ้นอีกเลย หากเราร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจัง

กิจกรรมที่ 1 บวรายสถานการณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเชิญชวนให้เพื่อน ๆ ช่วยกันรักษาความสะอาด หรือประหยัด
พลังงานในโรงเรียน พร้อมทั้งชื่อเรื่อง ความยาวประมาณ 8-10 บรรทัด 20 คะแนน

เรื่อง .....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. .... ประธาน
  2. .... รองประธาน
  3. .... กรรมการ
  4. .... กรรมการ
  5. .... เลขานุการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดจากกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง โดยสมมติตนเองว่าเป็นสิ่งนั้น อยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วบอกความรู้สึกในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

ตัวอย่าง

ถ้าหากว่าฉันเป็นต้นไม้ที่กำลังถูกตัด ฉันจะรู้สึกเจ็บปวด

1. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
2. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
3. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
4. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
5. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....

กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. ....ประชาชน
  2. ....รองประธาน
  3. ....กรรมการ
  4. ....กรรมการ
  5. ....เลขานุการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำจากกิจกรรมที่ 2 และ 3 เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกัน
แต่ไม่ตรงกันข้าม อาจเพิ่มคำเชื่อมด้วยก็ได้มา 5 คู่ 10 คะแนน (คู่ละ 2 คะแนน)

ตัวอย่าง สงครามที่แสนสงบ
ความรักที่ต้องทำลาย

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

คู่คำที่เลือก.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเชิญชวนให้เพื่อน ๆ ช่วยกันรักษาความสะอาด หรือประหยัดพลังงาน
ในโรงเรียน พร้อมทั้งชื่อเรื่อง โดยนำคำที่ได้จากการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้งในชั้นที่ 4 จะเลือกใช้
กี่คำก็ได้ 20 คะแนน

เรื่อง .....

Lined writing area consisting of 20 horizontal lines for the student to write their invitation and story.

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบ
เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ

- คำชี้แจง** 1. แบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดเป็นการโน้มน้าวใจ
  - ก. ประชาชนต้องดำรงชีวิตอย่างประหยัด ไม่ว่าเศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร
  - ข. สื่อมวลชนต้องเร่งเร้าให้ผู้คนดำรงชีวิตอยู่อย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย
  - ค. หากทุกฝ่ายร่วมมืออย่างเต็มความสามารถ ประเทศของเราก็คงพ้นวิกฤตการณ์
  - ง. ข้าราชการจะต้องทำงานด้วยความซื่อสัตย์ ประหยัดเงินทุกบาททุกสตางค์ของรัฐ
2. ข้อใดใช้กลวิธีโน้มน้าวใจให้เห็นทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเสีย
  - ก. ป่าไม้บำรุงชาติ ป่าพินาศชาติวอดวาย
  - ข. รักษาดีต้องพัฒนา รักป่าต้องอนุรักษ์
  - ค. สมดุลธรรมชาติสิ้นไป หากวันใดไทยสิ้นป่า
  - ง. ฝนตกทั่วฟ้าเพราะป่าช่วยไว้ไว้สิ้นอุทกภัยเมืองไทยรมเย็น
3. “การแสวงหาความรู้ใส่ตัวนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกคนเพราะว่าต่อไปชีวิตที่ขาดความรู้ความสามารถจะไม่อาจเลี้ยงตัวให้รอดได้” ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร
  - ก. ยืนยันว่าคนที่มีความรู้สามารถเลี้ยงตนเองได้
  - ข. แสดงให้เห็นความล้มเหลวของความรู้
  - ค. แสดงให้เห็นความสำคัญของความรู้
  - ง. โน้มน้าวให้แสวงหาความรู้
4. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการเขียนโน้มน้าวใจ
  - ก. เพื่อให้เกิดความศรัทธา
  - ข. เพื่อให้เห็นคล้อยตามและนำไปปฏิบัติ
  - ค. เพื่อให้เห็นความสำคัญของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
  - ง. เพื่อเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

5. ข้อใดเป็นไม่ใช่หลักการเขียนคำเชิญชวน
- ใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย กระชับรัด และ มีพลัง มีความชัดเจน สะท้อนอารมณ์ ทำให้ผู้อ่านคล้อยตามได้
  - เขียนด้วยความจริงใจชี้ให้เห็นทั้งผลดีและผลเสียหากไม่ได้ปฏิบัติตาม
  - มีความคิดที่เฉียบคมลึกซึ้ง เป็นประโยชน์และเกิดผลต่อผู้เขียน
  - มีมารยาทควรใช้คำสุภาพในการเขียนเพื่อเป็นการให้เกียรติผู้อ่าน
6. การใช้ภาษาในการเขียนเชิญชวนข้อใดควรหลีกเลี่ยง
- เลือกใช้ถ้อยคำในเชิงเสนอแนะ
  - เลือกใช้ถ้อยคำที่เป็นการขอร้องหรือวิงวอน
  - เลือกใช้ถ้อยคำชี้ให้เห็นเหตุและผลชัดเจนสื่อความได้ตามจุดมุ่งหมาย
  - เลือกใช้ถ้อยคำที่เข้มงวด เคร่งครัด เต็มไปด้วยความชัดเจนเพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมาย
7. “การอ่านหนังสือมิได้ให้ประโยชน์เฉพาะด้านความรู้เท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำหรับแสวงหาความรู้ด้วย” ข้อความนี้ใช้กลวิธีการเขียนเชิญชวนตามข้อใด
- แสดงให้เห็นถึงความมีคุณธรรม และมีความปรารถนาดีต่อผู้อื่น
  - แสดงให้เห็นโดยใช้เหตุผลที่เชื่อถือและมีคุณค่าควรแก่การยอมรับ
  - แสดงทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเสีย มีคุณและโทษอย่างไร
  - แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกและอารมณ์ร่วม
8. ข้อใดใช้คำได้เหมาะสมในการเชิญชวนให้ประหยัดพลังงาน
- พวกเราทุกคนควรช่วยกันประหยัดพลังงาน เพราะถ้าไม่ประหยัดแล้วในที่สุดเราก็ไม่มีพลังงานใช้ กิจกรรมแทบทุกอย่างในบ้านเมืองก็จะชะงักงันไปหมดความเดือดร้อนก็จะเกิดขึ้นในสังคม
  - พวกเราทุกคนต้องกันประหยัดพลังงาน หากไม่ประหยัดเราก็จะไม่มีพลังงานไว้ใช้ กิจกรรมทุกอย่างก็จะชะงักงัน จะทำให้เกิดความเดือดร้อนขึ้นในสังคม
  - หากพวกเราไม่รู้จักรประหยัดพลังงานแล้วในที่สุดก็ไม่มีพลังงานใช้ กิจกรรมแทบทุกอย่างของบ้านเมืองก็จะชะงักงัน เกิดความเดือดร้อนในสังคมแล้วจะโทษใคร
  - หากพวกเราไม่ประหยัดพลังงานในวันนี้ แล้ววันหน้าจะมีพลังงานได้อย่างไร กิจกรรมแทบทุกอย่างจะหยุดชะงักเกิดความเดือดร้อนจะเกิดขึ้นแล้วใครจะรับผิดชอบ

9. การเขียนคำเชิญชวนให้คิดและมีคุณค่าขึ้นอยู่กับสิ่งใดเป็นสำคัญ

- ก. การเลือกใช้ภาษาได้ดีชัดเจน ชี้ให้เห็นประโยชน์
- ข. พื้นฐานการศึกษา ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม
- ค. สร้างความสุขให้ผู้อ่านด้วยการแทรกอารมณ์ขัน
- ง. ใช้ภาษากระทบใจผู้อ่านให้เลือกปฏิบัติตาม

10. การเน้นย้ำด้วยการบอกประโยชน์ของเรื่องที่เชิญชวนอีกครั้ง ควรอยู่ส่วนใดของขั้นตอน

การเขียนคำเชิญชวน

- ก. กำหนดจุดมุ่งหมาย
- ข. บทนำ
- ค. เนื้อเรื่อง
- ง. บทลงท้าย

กิจกรรมที่ 1- 6
อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ

ก่อนเรียน

1. ง
2. ข
3. ก
4. ง
5. ง
6. ก
7. ค
8. ข
9. ง
10. ข

หลังเรียน

1. ค
2. ก
3. ง
4. ง
5. ค
6. ง
7. ข
8. ก
9. ข
10. ง

บรรณานุกรม

เพ็ญศรี จันทร์ดวง และสุวคนธ์ จงตระกูล. (2551). ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2.

กรุงเทพฯ : บอส์การพิมพ์ จำกัด.

เสนีย์ วัฒวรรณ. (2547). การเขียน 2 ช่วงชั้นที่ 4. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

เสนีย์ วัฒวรรณ. (2546). ชุดพัฒนาทักษะภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1. กรุงเทพฯ :

วัฒนาพานิช.

ชุดที่ 6

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเรียงความ เรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางอรรทัย ไรจน์สุกิก

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ 32

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เทคนิคซินเนคติกส์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางการเขียน สำหรับชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้มีทั้งหมด 6 ชุด

ชุดที่ 1 การเลือกใช้คำ

ชุดที่ 2 บรรยายขยายความ

ชุดที่ 3 กล่าวอ้างอธิบาย

ชุดที่ 4 ถ้อยคำพรรณนา

ชุดที่ 5 การเขียน โนม์น้ำใจ

ชุดที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

ชุดกิจกรรมแต่ละชุดจะมีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละขั้นกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกคิดสร้างคำโดยการเปรียบเทียบ ซึ่งมีขั้นกิจกรรม 6 ขั้น ได้แก่ ขั้นบรรยายสถานการณ์ ขั้นเปรียบเทียบทางตรง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเอง ขั้นเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง ขั้นเปรียบเทียบกับตนเองครั้งที่ 2 และขั้นตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง

ผู้จัดทำหวังว่าชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์นี้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างสรรคำ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

นางอรทัย โรจน์สุกิจ

ครู ชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คู่มือสำหรับนักเรียน ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 6 การเขียนเรียงความ เรื่องเกี่ยวกับ โลกส่วนตัว	ค
บทบาทของนักเรียน	ง
ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์	จ
ชุดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ชุดที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับ โลกส่วนตัว	ฉ
ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับ โลกส่วนตัว	1
ใบความรู้ที่ 2 ตัวอย่างเรียงความเรื่องเกี่ยวกับ โลกส่วนตัว	4
ใบความรู้ที่ 3 ตัวอย่างเรียงความเรื่องเกี่ยวกับ โลกส่วนตัว	5
ใบความรู้ที่ 4 ตัวอย่างเรียงความเรื่องเกี่ยวกับ โลกส่วนตัว	6
กิจกรรมที่ 1 บรรยายสถานการณ์	8
กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง	9
กิจกรรมที่ 3 เปรียบเทียบกับตนเอง	10
กิจกรรมที่ 4 เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง	11
กิจกรรมที่ 5 เปรียบเทียบทางตรงครั้งที่ 2	12
กิจกรรมที่ 6 โลกส่วนตัว	13
แบบทดสอบ เรื่องการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับ โลกส่วนตัว	14
เฉลยแบบทดสอบ เรื่องการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับ โลกส่วนตัว	16
บรรณานุกรม	17

คู่มือสำหรับนักเรียน
ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชุดที่ 6
การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. เพื่อใช้เป็นสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว
2. เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. ให้นักเรียนศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้ในชุดกิจกรรมให้เข้าใจ
3. การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
4. ถ้านักเรียนเกิดความสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา สามารถขอคำแนะนำจากครูผู้สอนได้ตลอดเวลา
5. เมื่อนักเรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัวจบแล้ว นักเรียนแต่ละคนต้องทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
6. ในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัวนักเรียนมีเวลาเรียน 2 ชั่วโมง

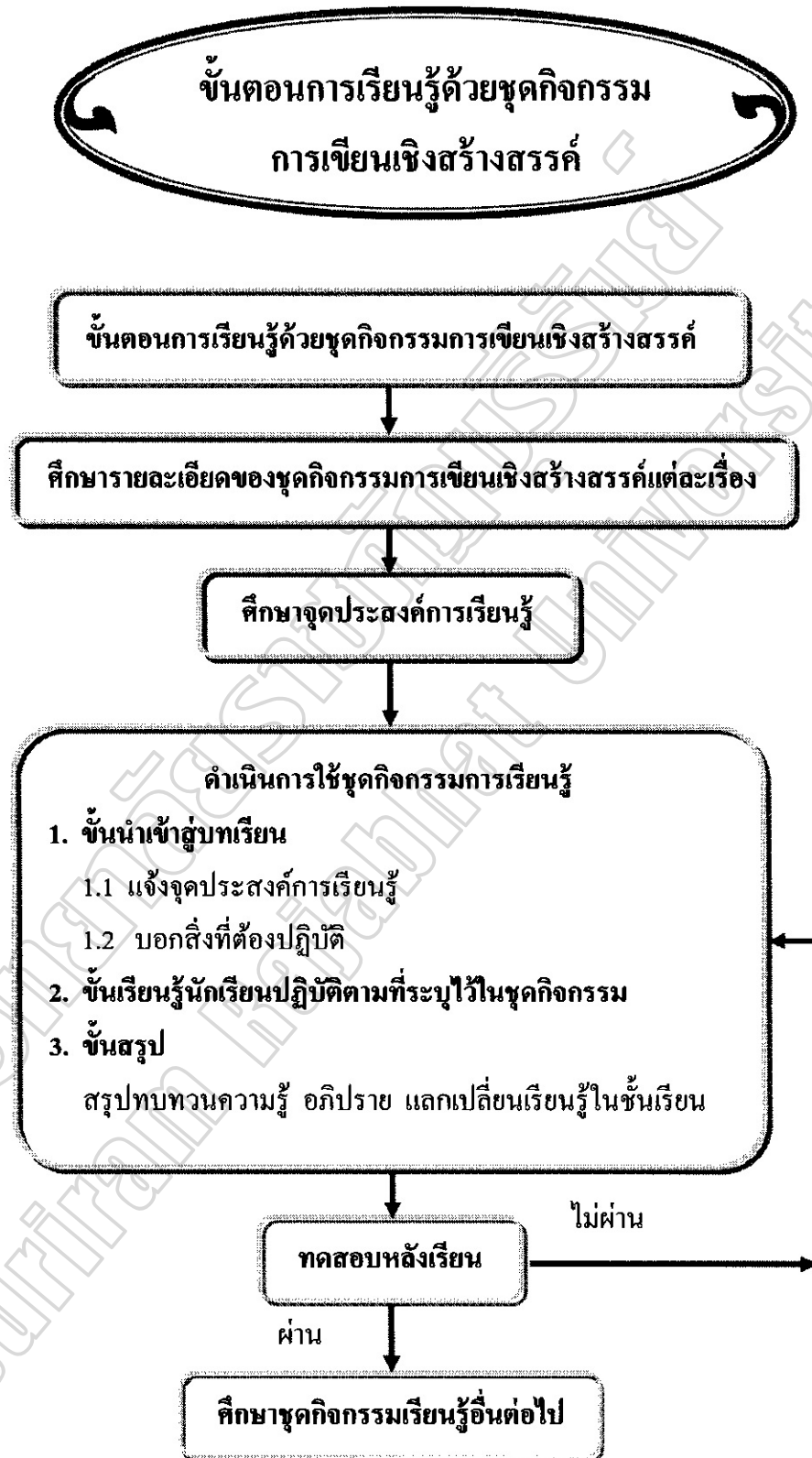
บทบาทของผู้เรียน

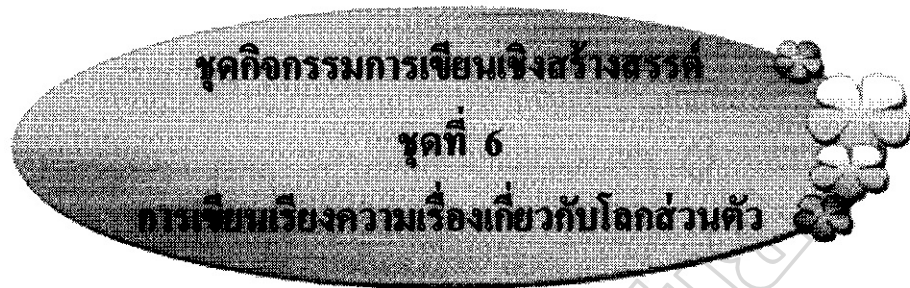
บทบาทของนักเรียน

1. นักเรียนอ่านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์และปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน
2. นักเรียนร่วมกันศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ในชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งหมดอย่างละเอียด พร้อมทั้งทำกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม
3. นักเรียนควรมีการวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่และร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม หากเกิดข้อสงสัย ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา นักเรียนควรขอคำแนะนำจากครูผู้สอน
4. ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนควรปฏิบัติงานให้ทันเวลาที่กำหนดให้
5. ขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนต้องทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
6. นักเรียนควรมีความร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และยอมรับเสียงส่วนใหญ่ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ นะจ๊ะ

สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัวเป็นการเรียบเรียงความคิดทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่ผู้เขียนสนใจ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเล่าเรื่อง แสดงความรู้สึกรักใคร่ โดยอาศัยข้อเท็จจริง ความคิด ประกอบจินตนาการของผู้เรียนให้ผู้อ่านได้ทราบและเข้าใจตามเจตนาที่ผู้เขียนต้องการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนเรียงความเกี่ยวกับเรื่องโลกส่วนตัวได้
2. เขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว โดยใช้การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งได้
3. ใช้ภาษาในการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัวอย่างสร้างสรรค์และมีมารยาทในการเขียน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
2. ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงาน
3. ทดสอบหลังเรียน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ แล้วทำกิจกรรมต่างๆต่อไป

เรียงความเป็นการเขียนเรียบเรียงความคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่ผู้เขียนสนใจและมีความรู้เรื่องนั้นที่สุด โดยอาศัยข้อเท็จจริง ความคิด ประกอบจินตนาการของผู้เขียน ให้ผู้อ่านได้ทราบและเข้าใจตามที่ผู้เขียน

การมีชีวิตของคนเรานั้น ในบางครั้งต้องอยู่ร่วมกับคนอื่น ทำงานร่วมกับคนอื่น บางครั้งต้องศึกษาความรู้ แต่มีบางครั้งที่เราอาจอยู่เพียงลำพัง เมื่อพิจารณาดูให้คิดแล้ว เวลาเราทำงานร่วมกับคนอื่นเราก็อยู่ในโลกอีกโลกหนึ่งที่เรียกว่าเป็นโลกของการทำงาน ซึ่งแตกต่างกับการอยู่คนเดียวอยู่ในโลกส่วนตัวของเราเอง เรามีโอกาสที่จะคิดย้อนระลึกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผ่านมา ก็อาจได้รับข้อคิดอันหลากหลายจากเรื่องราวเหล่านั้น หากเราฉบับทักไว้อาจเป็นสิ่งที่ประ โยชน์หรือมีคุณค่าโดยประมาธมิได้ในวันข้างหน้า

วิธีขั้นพื้นฐานในการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

วิธีการที่จะกล่าวต่อไปนี้จะให้นักเรียนระลึกไว้ด้วยว่า เป็นวิธีการทั่วไป สามารถพลิกแพลงให้เข้ากับความคิดหรือความพอใจของแต่ละบุคคล สิ่งที่สำคัญก็คือทุกคนควรมีวิธีคิดของตน โดยเฉพาะ แต่ก็มิใช่ไม่มียึดหลักวิชาการเลยทีเดียว

ขั้นที่หนึ่ง หาเวลาว่าง ใช้ความคิดคำนึงถึงเรื่องราวที่ผ่านไปในอดีต และเวลาว่างส่วนตัวอาจเป็นเมื่อเสร็จจากงานประจำวัน หรือเวลาก่อนนอน หรือตอนเช้าตรู่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวกของแต่ละคน ข้อสำคัญอย่าให้รู้สึกว่าจะต้องทำโดยถูกบังคับ ให้ทำด้วยความรู้สึกพอใจหรือสะดวกที่จะกระทำโดยไม่เคร่งเครียด เร่งรัด หรือรู้สึกว่าจะไม่ทำแล้วจะเป็นความผิด เกิดความเสียหาย

ขั้นที่สอง สถานที่ที่เราจะใช้ความคิดนั้น ควรเป็นมุมสงบในบ้าน บรรยากาศเอื้ออำนวยด้วย เช่น ใต้ร่มไม้ หรือในห้องทำงานที่ไม่มีเสียงรบกวน

ขั้นที่สาม เตรียมอุปกรณ์เครื่องเขียนกระดาษไว้ใกล้ตัวพร้อมที่จะเขียนสิ่งที่นึกได้ทันทีที่เกิดความคิดขึ้นมา กระดาษที่ใช้เขียนควรเป็นเล่มเพื่อป้องกันการกระจัดกระจายสูญหาย

ขั้นที่สี่ การรวบรวมความคิดได้เป็นเรื่องเป็นราวแล้ว แม้จะเป็นความคิดเพียงช่วงสั้น ๆ ไม่ต่อเนื่องกันก็ควรเขียนหรือบันทึกไว้ และเก็บรักษาให้ดีเพราะความคิดนั้นมีค่าเสมอไม่ควรลบทิ้งหรือปล่อยให้สูญหาย

ขั้นที่ห้า ลองเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวโดยพิจารณาว่าข้อคิดใดของเราสำคัญที่สุด โดยเฉพาะเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เราได้ผ่านพบมา ไม่ว่าจะป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับบุคคล สถานที่หรือกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม หลังการเขียนไว้แล้วไม่ว่าจะมากน้อยเพียงใด เมื่อถึงเวลาจำเป็นต้องไปทำกิจอื่นก็ควรจะหยุดพัก แล้วกลับมาอ่านคร่าว ๆ ลงมือเขียนใหม่ตามกรรมวิธีที่กล่าวมา

ขั้นที่หก เมื่อเขียนได้เป็นเรื่องเป็นราว และมีความยาวที่เหมาะสมแล้ว อ่านทบทวนดูว่าส่วนใดที่ต้องการตัดออก เติมส่วนใหม่ที่คิดว่าเหมาะสมลงไป อาจได้ข้อเขียนที่สมบูรณ์เรื่องหนึ่ง และหากต้องการนำข้อเขียนนั้นไปสื่อสารกับผู้อื่น ก็อาจเขียนส่วนสรุปเพื่อขมวดความสำคัญหรือความน่าสนใจของข้อเขียนนั้นลงไป และเพิ่มความน่าที่เร้าใจชวนอ่านไว้ด้วย

การตั้งชื่อเรื่อง

การตั้งชื่อเรื่องในการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัวมีแนวในการปฏิบัติดังนี้

1. การตั้งชื่อเรื่องอาจตั้งไว้ก่อน หรือคิดระหว่างที่เขียนหรือคิดหลังจากที่เขียนจบแล้วก็ได้

2. ชื่อเรื่องควรมีความกระชับน่าสนใจสื่อความตรงกับเรื่องที่เขียน

3. ชื่อเรื่องอาจมีชื่อหลักและชื่อรองก็ได้ เช่น ถ้าจะเกี่ยวกับบุคคลที่เรารู้จักคุ้นเคยและมีความประทับใจ เราใช้ชื่อว่า *สุพิน สายหมอก : ผู้ไม่เคยปฏิเสธใคร* ถ้าเราตั้งชื่อเรื่องเช่นนี้ในตัวเรื่องจะกล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคลผู้นี้ที่ยินดีทำตามคำขอร้องของผู้อื่น หรือถ้าจะเขียนถึงเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมบางอย่างที่เราเองควรมีส่วนร่วม หรือเคยพบเห็นมาและเกิดความรู้สึกเสียดายว่ากิจกรรมเช่นนั้นกำลังสูญสิ้นไป เราอาจตั้งชื่อเรื่องว่า *การลงแขก : ประเพณีที่กำลังเลือนหาย* ในตัวเรื่องจะต้องเขียนให้ผู้อ่านเห็นภาพของกิจกรรมของคนไทยในชนบทที่ร่วมแรงร่วมใจกันทำงานใหญ่ ที่อาศัยกำลังคนจำนวนมากช่วยทำให้สำเร็จลงอย่างรวดเร็ว แต่กิจกรรมลักษณะนี้กำลังถูกวิถีชีวิตแบบใหม่ที่ใช้เงินตราเข้ามาแทรกแซงหรือแทนที่

ในการเขียนชื่อหลักและชื่อรองอาจมีเครื่องหมาย : หรือ...คั่นไว้ หรือเขียนชื่อหลักไว้บรรทัดบน และเขียนชื่อรองไว้ข้างล่างให้ตรงกัน ถ้าพิมพ์มักนิยมใช้ตัวอักษรให้ต่างออกไปเพื่อเป็นที่สังเกตได้

การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความเกี่ยวกับเรื่องโลกล้วนตัว

1. การใช้คำ ควรเลือกใช้คำให้ถูกต้อง เหมาะสม ตรงตามความหมายที่ต้องการสื่อ เพราะคำในภาษาไทยมีความหมายคล้ายคลึงกัน และมีความลึกซึ้งแตกต่างกันมากมาย เช่น คำว่า เคือง-โกรธ-แค้น หรือ รัก-ชอบ-ชื่นชม จะเห็นได้ว่าแต่ละคำมีความหมายคล้ายกันแต่นำไปใช้ไม่เหมือนกัน การใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารต่าง ๆ ก็เช่นเดียวกันต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม รวมถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ และการเขียนสะกดให้ถูกต้อง

2. การเขียนเรียงประโยค ในงานเขียนควรใช้ประโยคตามหลักการเรียงลำดับคำในภาษาไทย คือ ประธาน กริยา กรรม และควรเขียนให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์อ่านแล้วเข้าใจทันที

3. การเรียงลำดับความ ก่อนเขียนควรวางโครงเรื่องให้เหมาะสม อาจเขียนเรียงความสำคัญ เวลาที่เกิดขึ้นก่อน-หลัง หรือตามความสำคัญของเหตุการณ์ ทั้งนี้ควรวางแผนไว้ล่วงหน้าก่อนลงมือเขียน เพื่อจะทำให้งานเขียนไม่สับสนวุ่นวาย

4. ความสมเหตุสมผลของเรื่อง ควรเขียนเรื่องให้มีเหตุผล ผู้อ่านแล้วเกิดความน่าเชื่อถือ

5. สารประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง เรื่องที่เขียนควรมีสาระประโยชน์บ้าง เพื่อให้คุณค่าของเรื่องมีมากขึ้น

6. ความประทับใจของผู้อ่านที่จะได้รับ ผู้เขียนควรคำนึงถึงสิ่งที่ตนต้องการให้ผู้อ่านได้ประทับใจ ควรกำหนดไว้ล่วงหน้า และพิถีพิถันเป็นพิเศษ

7. การเปิดและการปิดเรื่อง การเปิดเรื่องหรือคำนำ และการปิดเรื่องหรือสรุป ซึ่งมีหลักการเขียนเหมือนกับการเขียนเรียงความทั่วไป จำเป็นต้องเป็นเรื่องที่น่าสนใจ อยากติดตามอ่าน และปิดเรื่องได้อย่างประทับใจ ซึ่งทำให้ผู้อ่านรู้สึกที่อ่านจบแล้วจริง ๆ

บทประพันธ์เกี่ยวกับโลกล้วนตัว

เพื่อน ๆ ไปดูตัวอย่างการเขียน
เรียงความหน้าต่อไป กันเถอะจ๊ะ

ใบความรู้ที่ 2

ตัวอย่างเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

จริงหรือ... “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”

เมื่อบ่ายตอนบ่ายวันนี้ อาจารย์วิชาภาษาอังกฤษ นำสุภาษิตบทหนึ่งมาสอนนักเรียนในชั้น สุภาษิตบทนั้นคือ “Spare the rod; spoil the child” อาจารย์ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าสุภาษิตบทนี้ตรงกับสุภาษิตไทยว่าอะไร หลายคนช่วยกันคิด และที่สุดก็ได้คำตอบว่า สุภาษิตไทยที่ตรงกันพอดีกับสุภาษิตอังกฤษบทนี้ คือ “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”

ฉันคิดว่า คงไม่มีเด็กไทยคนไหนชอบสุภาษิตบทนี้หรอก ฉันเองแม้ว่าวันนี้เรียนอยู่ชั้นมัธยมปีที่ 4 แล้ว ก็ยังไม่เห็นด้วยสุภาษิตบทนี้ทั้งหมด เห็นด้วยเพียงท่อนเดียวคือ ท่อน “รักวัวให้ผูก” เท่านั้นแหละ เพราะเมื่อวานนี้เอง วัวของคนข้างบ้านที่ปล่อยเลี้ยงไว้กลางทุ่ง ถูกนักเลงตีจูงเอาไป และป่านนี้คงจะแปรสภาพเป็นอาหารอันโอชะไปแล้วด้วย

ก็จะให้ฉันเห็นด้วยอย่างไรเล่า เพราะนี่ถึงเรื่องการถูกตีขึ้นมาทีไรฉันยังจำเหตุการณ์นั้นได้ไม่ลืม

ตอนเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่บ้านมีต้นมะขมอยู่ต้นหนึ่งสูงใหญ่แผ่กิ่งก้านสาขาใบเขียวครึ้ม แต่แปลกไม่เคยออกลูกกับเขาสักที ขยายสาย ซึ่งบัดนี้ก็กลับบ้านเก่าไปแล้ว เคยสั่งฉันว่าให้ไปหาไม้ท่อนใหญ่ ๆ มาตีต้นมะขมหลาย ๆ ที มันจะได้ออกลูก ที่จริงฉันก็ไม่เห็นด้วยหรอกที่ทำตามคำสั่ง และก็ไม่ใช่เคารพยำเกรงแก่ในฐานะที่เป็นผู้ใหญ่หรอก แต่มันรู้สึกสนุกขึ้นมาเลยไปฉวยไม้พลองลูกเสือ เอามาฟาดโครม ๆ ไปทั่วลำต้นมะขม ปากก็ร้องตามที่ยายสายบอกว่า “ออกลูกเสียดี ๆ” ฉันตีเอา ๆ เสียเต็มแรง แต่ก็เหมือนต้นมะขมไม่รู้สึกระคายคายอะไร จังใช้ปลายนไม้พลองกระทิงแทน ได้ผล ! เปลือกต้นมะขมฉีกขาดไปหลายแห่ง ยายสายร้องบอกว่าพอแล้ว ๆ ก็พอดีน้ำฝนถูกยายสายนั้นแหละกลับมาจากไหนก็ไม่ทราบ เห็นฉันกระทิงต้นมะขมอยู่ปริ้มมากว่าไม่พลองจากมือ แล้วเงื่อทำท่าจะฟาดลงไปที่หลังของฉัน ดีว่ายายสายมาร้องห้ามไว้แต่น้ำฝนก็ไม่คลายโทสะ หันซ้ายหันขวามองหาไม้เรียวเหมาะ ๆ ก็ไม่พบ จึงเอื้อมมือเหนี่ยวกิ่งมะขม ปลิดกิ่งมะขมออกมาลืบก้านเห็นจะได้ รูดใบทิ้งจนเกลี้ยง รวบกิ่งมะขมเข้าด้วยกันเป็นกำ แล้วฟาดลงที่น่องและขาของฉันอย่างไม่นับ ถูกฟาดลงไปที่หนึ่งเจ็บจี๊ดเข้าไปถึงหัวใจตัวสั่นร่าเลยทีเดียว สักพักหนึ่งน้ำฝนคงจะคลายโทสะ จึงหยุดตี แล้วพึมพำออกมาว่า “จำไว้นะทีหลังอย่างทำอย่างนี้อีก” น่าคิดว่าไม่ยุติธรรมเลย น้ำฝนต่างหากที่เป็นคนผิด

ใบความรู้ที่ 3

ตัวอย่างเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

งานของพี่บุษบา

เมื่อตอนต้นปีนี้ ฉันมีโอกาสเข้าไปคลุกคลีกับภาษามอญ เพราะพี่บุษบาเป็นพี่สาวคนเดียวของฉันทำรายงานทางวิชาการเกี่ยวกับภาษามอญในวรรณกรรมไทย เพื่อส่งอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยที่พี่กำลังเรียนอยู่ พี่บุษบาได้พยายามรวบรวมเอกสารภาษามอญไว้เป็นจำนวนมากจากห้องสมุดหลายแห่ง หลายครั้งที่พี่บุษบาได้ขอให้ฉันช่วยไปถ่ายสำเนาเอกสารบ้าง ช่วยเก็บเข้าแฟ้มบ้าง ช่วยคัดลอกให้บ้าง งานคิดลอกนี้ฉันทำให้พี่บุษบาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง เพราะเมื่อพี่อ่านที่ฉันลอกไว้ก็ส่ายหน้าบอกว่าคัดตก ๆ หล่น ๆ มากเหลือเกิน แต่พี่บุษบาก็ชอบใจที่ฉันช่วยทำงานให้ ดูเหมือนว่าทำหน้าที่สำคัญที่สุดของฉัน คือนั่งเป็นเอนในห้องสมุด ซึ่งมักเป็นที่มืดอับ ๆ ทึบ ๆ และน่ากลัวอยู่ พี่บุษบาบอกเสมอว่าได้ฉันมานั่งเป็นเพื่อนเช่นนี้อุ่นใจ ทำงานได้มาก เพราะไม่ต้องพะวงถึงอันตรายใด ๆ มากนัก นอกจากบางวันพี่บุษบาต้องกลับบ้านค่ำ ก็ได้ฉันเป็นเพื่อนเดินทาง

วันหนึ่งฉันอดรันทนไม่ได้ก็ถามพี่บุษบาว่า ภาษามอญที่พี่นั่งแกร้วคันคว้าวอยู่นานหลายวันเช่นนี้ สำคัญอะไรนักหนา พี่บุษบาก็กำลังอารมณ์ดี จึงเล่าให้ฟังย่อ ๆ ว่า

เอกสารภาษามอญจำนวนมากในห้องสมุดนี้อยู่ในสภาพถูกทอดทิ้งให้ฝุ่นจับ เมื่อเปิดพลิกดู บางทีตัวสามง่ามก็วิ่งออกมาขี้เย็บแต่เอกสารเหล่านี้มีเรื่องราวต่าง ๆ น่ารู้ น่าศึกษามาก คนมอญในอดีตเป็นผู้เขียนไว้ ในปัจจุบันคงไม่มีใครสามารถสร้างผลงานเช่นนี้ขึ้นมาได้อีก และถ้าปล่อยทิ้งไม่ศึกษาและรักษาไว้ให้ดี ๆ ก็รอวันสูญสลายไปจากโลก น่าเสียดายความรู้และภูมิปัญญาของคนมอญที่สร้างขึ้นไว้ ซึ่งอาจเป็นเวลาเกือบตลอดชีวิตของท่านเหล่านั้น ชนชาติมอญมีวัฒนธรรมและภาษาของตนเอง ตั้งถิ่นฐานอยู่ในสุวรรณภูมิมานานแล้ว ตั้งแต่ต้นหรือก่อนพุทธกาล ตัวอักษรมอญมีที่มาจากตัวอักษรของชนชาติอินเดีย และได้พัฒนาให้มีรูปลักษณ์และคุณสมบัติ สามารถบันทึกเรื่องราวของชนชาติและวัฒนธรรมมอญไว้ได้อย่างสมบูรณ์ แต่ด้วยความที่เป็นอนิจจังของสรรพสิ่ง ชนชาติมอญต้องต่อสู้กับชนชาติอื่นที่เก่งกล้าสามารถมากกว่า ในเชิงรบพุ่งจึงสูญเสียดินแดนและความเป็นชาติ ภูมิปัญญา ภาษา และวรรณกรรม จึงถูกทอดทิ้ง ถูกทำลาย ที่หลงเหลืออยู่บ้างในขณะนี้เป็นส่วนน้อยนัก

ฉันได้ฟังพี่บุษบาเล่าแล้ว ฉันรู้สึกซึมไป แต่ที่แน่ ๆ ก็คือ ฉันเห็นด้วยอย่างเต็มประจักษ์ว่า พี่บุษบาคิดถูกแล้วที่ได้ลงทุนลงแรงคร่ำเคร่งเพียรพยายาม ค้นคว้าและรักษาภาษาและวัฒนธรรมมอญอันมีค่านี้ให้คงอยู่ต่อไป ส่วนจะสำเร็จหรือไม่ฉันเองก็ยังไม่แน่ใจนัก แต่ฉันก็เต็มใจที่จะอยู่เคียงข้างพี่บุษบา คอยเอาใจช่วยและลงมือช่วยเช่นนี้ตลอดไป

ใบความรู้ที่ 4

ตัวอย่างเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

นึกถึงแม่

“เกี่ยวเถอะนะแม่เกี่ยวชะ...ชะ เกี่ยวเถอะนะแม่เกี่ยว อย่ามัวชะเง้อแลเหลียวเคี้ยวเคี้ยว จะเกี่ยวก็อยเอย” เสียงเพลงรำวงที่คึกคักแสดงความสนุกสนานของการเกี่ยวข้าวนั้น อาจทำให้ผู้ฟัง รู้สึกว่าชีวิตชวานานนั้นมีแต่ความสนุกสนาน แต่หากใครได้เกี่ยวข้าวจริงๆ แล้ว นั่นแหละจึงได้รู้รส ของ “ความสุข” ที่ว่านั้น

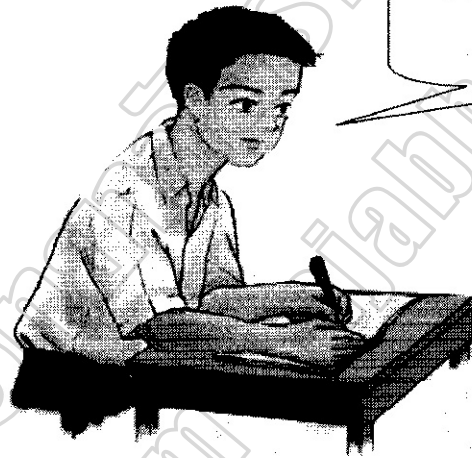
แม่ผมทำนาที่เป็นมรดกของปู่ประมาณ 5 ไร่กว่า จ้างเขาไถ คราดทำเทือกเพราะที่บ้าน ผมไม่มีวัวหรือควายที่จะไถนา ทั้งนาก็ไม่มีมาก การเลี้ยงวัวควายเพื่อใช้ทำนา จึงเป็นภาระที่แม่ บอกว่าไม่คุ้มกับงานที่จะทำ การถอนกล้า หาบกล้า ดำนา เกี่ยวข้าว หาบข้าวเข้าลาน นวดข้าว ฝัดข้าว เป็นงานของแม่ส่วนมาก พ่อผมเป็นลูกจ้างรถไฟจึงต้องไปทำงานแต่เช้า ตอนเย็นหรือวัน อาทิตย์ ก็จะช่วยแม่บ้างนาน ๆ ครั้ง นอกจากนี้พ่อก็มีหน้าที่ไปไปหาปลาเป็นอาหารให้ ครอบครัว ต้องไปเฝ้าเครื่องมือที่ใช้หาปลาทั้งคืน ผมมีพี่น้อง 9 คน กำลังกินกำลังนอนกันทั้งนั้น เงินลูกจ้างรถไฟนั้นไม่พอใช้ พ่อจึงต้องหาปลาเป็นอาหารหลักของบ้าน แม่บอกว่าต้องทำนา แม่จะเหน็ดเหนื่อยสักเท่าไร เราก็ไม่ต้องซื้อข้าวกิน มีข้าวอยู่ในยุ้งก็สบายใจแล้ว ผมเป็นลูกคนโต พ่อแม่ส่งให้เรียนหนังสือ จะช่วยแม่ได้ก็ตอนเย็นและเสาร์อาทิตย์ แต่ไม่บ่อยนัก เพราะผมมีหน้าที่ ดูแลน้อง ๆ และดำข้าวสำหรับไว้หุงกินด้วย

งานทำนาที่ผมไปช่วยแม่ทำตั้งแต่เริ่มทำงานได้ ซึ่งจำไม่ได้ตั้งแต่อายุเท่าไร ล้วนเป็น งานง่าย ๆ เช่น หาบกล้า หาบข้าวเข้าลาน ฝัดข้าว ขนข้าวเข้ายุ้ง ซึ่งใช้แรงงานมากกว่าฝีมือ ผมเคยแสดงฝีมือดำนาอยู่บ้าง แต่แม่ถอนและดำใหม่ทุกครั้ง แม่บอกว่าห่างไป ทั้งไ้ ๆ และ ไม่ได้เรื่อง

งานสำคัญในความรู้สึกของผมที่ไม่ยอมให้ทำ คือ งานเกี่ยวกับข้าว แม่บอกอันตราย กลัวเคียวจะบาดมือ ผมจึงเริ่มหัดเกี่ยวข้าวบ้าง เกี่ยวฟางบ้าง โดยให้แม่สอนวิธีเกี่ยวที่ถูกต้องให้ มือซ้ายกำหญ้า มือขวากำเคียว เวลาเกี่ยวให้มือซ้ายทับเคียว แล้วจึงเกี่ยวเข้ามา ผมลองทำดู ก็พอทำได้แต่ช้ามากวันต่อ ๆ มาก็ค่อยเร็วขึ้น ๆ จนแม่สังเกตเห็นว่าจับเคียวได้ถนัดขึ้น มีความ มั่นใจแล้วจึงให้ลงมือเกี่ยวข้าวจริงๆ บ้าง แม่คอยมองดูอยู่ทุกฝีก้าว พ่อผมเกี่ยวข้าวได้บ้าง พอติดกับที่ผมต้องจากบ้านมาเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนนี้ ซึ่งเป็น โรงเรียนประจำจังหวัด

มีอยู่คราวหนึ่งกำลังกลับบ้านตรงกับฤดูเกี่ยวข้าวพอดี อารมณ์ที่อยากจะแสดงฝีมือ การเกี่ยวข้าวที่แม่สอนไว้ ก็คิดว่าเกี่ยวออกทุ่งนา ไปช่วยแม่เกี่ยวข้าววันนั้นพ่อก็ไปด้วย ก้ม ๆ เงย ๆ เกี่ยวไปได้พักเดียว แดดร้อนขึ้น ๆ

ผมเริ่มรู้สึกปวดบั้นเอว ก้ม ๆ เงย ๆ ฝืนไปอีกจิตใจเดียว ก็สักรากลับว่ามีคิมมาบับบั้นเอว จนแทบหลุด แต่พ่อกับแม่ก็เกี่ยวไปเรื่อย ๆ ผมจึงพยายามกักพันทน ไม่อยากให้ถูกตำหนิว่า ไม่มีน้ำอดน้ำทน คุณเอ๊ย คำที่พูดว่า “เอวแทบหลุด” หรือ “สายตัวแทบขาด” ไม่ได้เป็นอุปมา เสียแล้ว แต่เป็นความจริงแท้ทีเดียว สักครู่หนึ่งพ่อก็ร้องบอกว่า “เจ็บหลังจริงโวย พักก่อนเถอะ” เสียงนี้ราวกับเสียงทิพย์สำหรับผม เสียงแม่พูดเบา ๆ ตามแบบที่แม่พูดมาแต่ไหนแต่ไรว่า “ไปเถอะ ฉันท้ออีกนิดหนึ่ง” นิดหนึ่งของแม่นะหรือ เท่ากับผมและพ่อทำพักไปเกี่ยวไปถึง 3 รอบ เห็นจะได้ละกระมัง

พวกเราไปมาทำกิจกรรมกันเถอะ
เพื่อน ๆ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาว
ประมาณ 8-10 บรรทัด 20 คะแนน

เรื่อง .....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

กลุ่ม..... ชั้น.....
 สมาชิก 1. .... เลขที่..... ประธาน
 2. .... เลขที่..... รองประธาน
 3. .... เลขที่..... กรรมการ
 4. .... เลขที่..... กรรมการ
 5. .... เลขที่..... เลขานุการ

1. ให้นักเรียนนำคำต่อไปนี้หรือคิดคำมาเปรียบเทียบกับคำที่กำหนดให้ก็ได้ ในลักษณะที่ไม่น่าจะเปรียบเทียบกันได้ หรือไม่น่าจะเข้าได้ 5 คะแนน (ข้อละ 1 คะแนน)

คำที่กำหนดให้ กระจก แวนชขาย เครื่องประดับ กล้องถ่ายรูป ดอกกุหลาบ

1. .... กับ.....
2. .... กับ.....
3. .... กับ.....
4. .... กับ.....
5. .... กับ.....

2. ให้นักเรียนเลือกคำจากข้อ 1 มา 1 คู่ แล้วเปรียบเทียบอย่างละเอียดอีกครั้งอย่าง 5 คะแนน

คำคู่ที่เลือก	คำที่นำมาเปรียบเทียบอย่างละเอียด
	1. -----
	2. -----
	3. -----
	4. -----
	5. -----

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. .... ประธาน
  2. .... รองประธาน
  3. .... กรรมการ
  4. .... กรรมการ
  5. .... เลขานุการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดจากกิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบทางตรง โดยสมมติตนเองว่าเป็นสิ่งนั้น อยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วบอกความรู้สึกในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
.....
2. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
.....
3. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
.....
4. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
.....
5. ถ้าหากว่าฉันเป็น.....ฉันจะ.....
.....

กลุ่ม.....

- สมาชิก
1. .... ประธาน
  2. .... รองประธาน
  3. .... กรรมการ
  4. .... กรรมการ
  5. .... เลขานุการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำจากกิจกรรมที่ 2 และ 3 เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกัน แต่ไม่ตรงกันข้าม อาจเพิ่มคำเชื่อมด้วยก็ได้มา 5 คู่ 10 คะแนน (คู่ละ 2 คะแนน)

ตัวอย่าง   แวนชายที่เดือนราง
                     กระจกที่ไม่สะท้อนเงา

- 1.....
- .....
- 2.....
- .....
- 3.....
- .....
- 4.....
- .....
- 5.....
- .....

คู่คำที่เลือก.....
.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับเรื่อง โลกส่วนตัว พร้อมทั้งชื่อเรื่อง โดยนำคำ
ที่ได้จากการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้งในขั้นที่ 4 จะเลือกใช้คำก็ได้ 20 คะแนน

เรื่อง .....

A series of horizontal dotted lines for writing the story.

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบ

เรื่อง การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

- คำชี้แจง** 1. แบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
 2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

- ข้อใดเป็นขั้นแรกของการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว
  - หาสถานที่เงียบ ๆ
  - เตรียมอุปกรณ์
  - สร้างความรู้สึกให้พอใจที่จะทำ
  - รวบรวมความคิดที่จะเขียน
- “ประสบการณ์” ให้ประโยชน์อย่างไรในการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว
  - ทำให้ได้วิธีการเขียน
  - ทำให้ได้รายละเอียดในการเขียน
  - ทำให้สาระเรียงความสนุกสนาน
  - ทำให้เรียบเรียงเนื้อความสะสลาย
- ข้อใดคือหลักสำคัญในการตั้งชื่อเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว
  - ตั้งชื่อก่อนลงมือเขียน
  - ไม่ควรใช้ชื่อความเป็นคำพูดแทนชื่อ
  - ชื่อควรกะทัดรัดน่าสนใจ อาจมีชื่อ ชื่อรองด้วยก็ได้
  - ตั้งชื่อหลักเพียงชื่อเดียวเพื่อไม่ให้อ่านเกิดความสับสน
- ข้อใดไม่ใช่สิ่งสำคัญในการเขียนเรียงความ
  - ความสมเหตุสมผล
  - บทตลกขบขันแทรก
  - การลำดับความ
  - สำนวนภาษาและสภาวะ
- การจดบันทึกมีประโยชน์เบื้องต้นอย่างไร
  - ช่วยให้ได้รวบรวมความคิดต่าง ๆ
  - ช่วยพัฒนาสติปัญญา
  - ช่วยเตือนความทรงจำ
  - ช่วยให้ได้ฝึกคิดฝึกเขียน
- การเขียนชื่อหลัก ชื่อรองจะมีเครื่องหมายใดกำกับอยู่
  - : หรือ ...
  - : หรือ " "
  - ; หรือ " "
  - .... หรือ ?

กิจกรรมที่ 1-6
อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว

ก่อนเรียน

1. ข
2. ค
3. ค
4. ง
5. ก
6. ข
7. ก
8. ข
9. ก
10. ง

หลังเรียน

1. ค
2. ข
3. ค
4. ข
5. ก
6. ก
7. ง
8. ง
9. ก
10. ก

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **วรรณคดีวิงษ์**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- นาวิณี หล้าประเสริฐ. (2553). **หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โดย

นางอรทัย โรจน์สุกิจ

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา บุรีรัมย์ 32

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ใช้เวลา 60 นาที
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบภายในเวลาที่กำหนด
3. แบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดได้เพียง 1 คำตอบ
4. เมื่อนักเรียนเลือกคำตอบที่ต้องการแล้วให้เขียนเครื่องหมายกากบาท X ในช่อง ก ข ค หรือ ง เพียงช่องเดียว และพิจารณาข้อความคำถามกับข้อความคำตอบในกระดาษคำตอบให้ตรงกัน

ตัวอย่าง

ข้อ	1	2	3	4
1	X			

5. ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ใช้ปากการะบายทึบในช่องที่ไม่ต้องการ แล้วเลือกกากบาท X ในช่องคำตอบใหม่
6. ห้ามขีด เขียน หรือกรอกข้อความอื่นใด นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในกระดาษคำตอบและระวังอย่าให้กระดาษคำตอบยับ มีรอยพับ หรือหักงอ
7. ห้ามขีด เขียนข้อความใด ๆ ลงในแบบทดสอบ
8. พยายามใช้ความคิดและพิจารณาคำตอบจากตัวเลือกให้ดี ไม่ควรเดาเพราะการเดาไม่ทำให้คะแนนดีขึ้น

1. ข้อความในข้อใดเติมลงในช่องว่าง ของข้อความต่อไปนี้ได้เหมาะสม

“เขาเป็นคนฉลาด บอกเขาเพียงสั้น ๆ เขาก็ทำตามได้ไม่ต้อง.....”

  - ก. แจงสั้นๆ
  - ข. ปากเปียกปากแฉะ
  - ค. จ้าจ้ำจี้
  - ง. ชักแม่น้ำทั้งห้า
2. คำในข้อใดมีความหมายตรงตามตัวอักษรเท่านั้น
  - ก. มือขวา เอียงซ้าย คอแข็ง
  - ข. ผักบัว ทางด่วน ไม้หอม
  - ค. ทอดสะพาน ลายคราม น้ำเย็น
  - ง. หลังบ้าน พ่อบ้าน ลูกน้อง
3. ข้อใดเลือกใช้คำเปรียบเทียบได้ชัดเจนที่สุด
  - ก. เด็ก ๆ พวกนี้ก็กึกก้องจะจับปูใส่กระดิ่ง
  - ข. เขามีตาเป็นสับประรดเขียวชะว้ เพราะฉะนั้นจะพูดจะทำอะไรต้องระมัดระวังไว้บ้าง
  - ค. คนสมัยใหม่ไม่ค่อยเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม แต่ฉันเชื่อเรื่องนี้ว่ากรรมติดตัวเราเหมือนงจกรกับดอกบัว
  - ง. อย่าไปเอาอย่างงานศพครอบครัวนั้นเลย ทำแต่พอสมฐานะดีกว่า เดี่ยวจะได้ชื่อว่ารอนตายตาไม่หลับ
4. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการเขียนบรรยาย
  - ก. การเล่าเรื่องราวลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง
  - ข. มุ่งให้รายละเอียดด้านนามธรรมมากกว่ารูปธรรม
  - ค. กล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหนเมื่อไหร่อย่างไร เพื่ออะไร
  - ง. เขียนสาระที่ต้องการถ่ายทอดอย่างถูกต้อง ตรงไปตรงมาชัดเจน
5. ข้อใดใช้สำนวนภาษาต่างจากข้ออื่น
  - ก. เรานั่งแพลอยน้ำมาได้เจ็ดร้อยเมตร ก็ถึงการเดินทางที่ระทึกใจ
  - ข. ชาวบ้านที่ออกมาซักผ้าอยู่ทั้งสองฝั่ง ต่างก็โบกมือทักทายเรา
  - ค. แพลอยผ่านแก่งน้ำอันมีโขดหินกระจายเต็มลำน้ำที่มีกระแสน้ำเชี่ยว
  - ง. ฝุ่นสีแดงที่เกิดจากล้อรถลงบนดิน ลูกวิ่งฟุ้งตกลงจนต้องใช้ผ้าปิดหน้า
6. กลวิธีในการเล่าเรื่องข้อใดไม่ถูกต้อง
  - ก. ต้องบรรยายให้ครบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และเพื่ออะไร
  - ข. เรียงลำดับเหตุการณ์ตามขั้นตอนว่าอะไรเกิดก่อนอะไรเกิดหลัง
  - ค. เรียงลำดับความสำคัญไว้ตอนต้นเรื่องเสมอเพื่อให้ผู้อ่านสนใจ
  - ง. แทรกบทพรรณนาเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจน

7. ข้อใดมีความหมายเหมือนคำว่า
“ไม่ชอบกัน”
- ก. เขาสองคนไม่กินเส้นกัน
ข. เขาสองคนไม่กินเส้นใหญ่กัน
ค. เขาสองคนไม่กินเส้นหมี่เส้นเล็กกัน
ง. เขาสองคนไม่กินเส้นก๋วยเตี๋ยวกัน
8. “...ฉะนั้นบ้านช่องของเราจึงไม่ค่อย
สะอาดเรียบร้อยอย่างแม่บ้านชาวกรุง
แม้กระนั้น ก็ยังมีคนว่าพวกเราทางเหนือว่า
หน้าตาสวย ๆ แต่สกปรกอย่าเข้าไปดู
ในครัวทีเดียว ถ้วยชามรามใหญ่ไม่ได้”
ข้อความข้างต้นนี้ใช้การเปรียบเทียบแบบใด
- ก. เปรียบเทียบแบบเปรียบเทียบ
ข. เปรียบเทียบแบบเกินจริง
ค. เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง
ง. เปรียบเทียบกับตนเอง
9. ข้อใดเป็นมารยาทที่ควรระมัดระวัง
ในการเขียนบรรยายที่สุด
- ก. ใช้ภาษาในการเขียนที่สุภาพสละสลวย
ข. ไม่ลอกงานเขียนของผู้อื่นมาเป็นของ
ตนเอง
ค. ใช้ภาษาให้เหมาะกับกาลเทศะกับเรื่อง
ที่เขียน
ง. เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่ายสะอาด
สวยงาม
10. ข้อใดคือสิ่งสำคัญที่สุดในการเขียน
อธิบาย
- ก. การเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องเพื่อให้
ผู้อ่านเข้าใจง่าย
ข. การทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องอย่างถูกต้อง
- ค. การขยายข้อความรู้ให้กระจ่าง
ง. การให้เหตุผลประกอบการอธิบาย
11. จุดมุ่งหมายสำคัญของการเขียนอธิบาย
คือ ข้อใด
- ก. ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจ
ข. การอ่านและการเขียนของผู้อธิบาย
ค. ทำให้เกิดแนวคิดใหม่
ง. ทำให้รับรู้ข่าวสาร
12. ข้อความนี้ใช้กลวิธีการเขียนอธิบายแบบ
ใด “คำว่า “พี่ชาย” ที่ระบุไว้ไม่ใช่
ญาติมิตรไม่ใช่พี่น้องหรือเพื่อนร่วมทีม
ของเขาหากแต่ เป็นที่เข้าใจกันว่า
หมายถึง “เป้าหมาย” ชายเจ้าของเบนซ์
คันงามที่เขาและเพื่อนสะกดรอยตาม”
- ก. อธิบายโดยการยกตัวอย่าง
ข. อธิบายตามลำดับขั้นตอน
ค. อธิบายโดยการชี้สาเหตุไปหา ผลลัพธ์
ง. อธิบายโดยการนิยาม
13. การเขียนอธิบายความเหมือนและความ
แตกต่างนิยมใช้เขียนเรื่องประเภทใด
- ก. เรื่องที่มีรายละเอียดและศัพท์วิชามาก
ข. เรื่องแปลกใหม่ที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคย
ค. เรื่องที่ต้องอธิบายคำบางคำเพื่อให้เข้าใจ
ตรงกัน
ง. เรื่องที่ต้องใช้เหตุผลประกอบการอธิบาย
14. ข้อใดไม่มีการเปรียบเทียบแบบขัดแย้ง
- ก. เกิดแล้วก่อล่อแล้วเร็นเย็นแล้วร้อน
ข. เสียงคลื่นกระซิบปราศจากเสียง
ค. ความรู้เจ้ามีแน่แค่หางอึ่ง
ง. จักรวาลวุ่นวายไร้สำเนียง

15. ผู้ใดมีมารยาทในการเขียนมากที่สุด
- อ้อยนำข้อความของผู้อื่นมาเขียนโดยไม่อ้างอิง
  - งานเขียนพาดพิงถึงคาราค้างทำให้เขาตกเป็นจำเลยของสังคม
  - ปูเป้เขียนอธิบายข้อความผิดพลาดเล็กน้อย
  - สดีใส่ใช้ภาษาถูกต้องตามอักขรวิธี
16. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการเขียนพรรณนา
- การใช้สำนวนภาษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ
  - การใช้สำนวนภาษาเพื่อให้เกิดความคล้อยตามเชื่อถือตาม
  - การใช้สำนวนภาษาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ
  - การใช้สำนวนภาษาที่ตรงไปตรงมามีเหตุผล
17. “ปลาซาร์ดีนเป็นของขวิญแห่งเหมันตฤดูของน่านน้ำฝั่งตะวันออกของแอฟริกาใต้” ข้อความนี้ใช้กลวิธีการพรรณนาตามข้อใด
- การแยกส่วนประกอบ
  - ภาพพจน์อุปลักษณ์
  - ภาพพจน์อุปมา
  - การชี้ลักษณะเด่น
18. ข้อใดใช้วิธีพรรณนาแตกต่างจากข้ออื่น
- ท่านชำเลืองมองด้วยสายตาคมเขี้ยวแบบที่เปรียบกันว่า ดาคูอย่างเสื่อ
  - ภายนอกของผลทับทิมแจ่มกระจ่างก่อนข้างหนาไม่เรียบคล้ายหนังสัตว์เก่า ๆ
  - กางเกงของเขาเก่าปอน คุณเกือบไม่รู้ว่าครั้งหนึ่งเคยเป็นสีอะไรมาก่อน
  - นุ่นต้นใหญ่สูงตระหง่านเสียดยอดแทงทะลุฟ้าโคกเด่นอยู่ริมปลวก
19. การเปรียบเทียบในข้อใดขัดแย้งกันอย่างเด่นชัด
- ชีวิตที่เต็มไปด้วยความว่างเปล่า
  - เครื่องบินครางกระหึ่มมาแต่ไกล
  - ต้นอ้อหยอกล้อสายลมอย่างสนุกสนาน
  - เงียบราวกับป่าช้า
20. ข้อใดเลือกใช้คำเปรียบเทียบได้ถูกต้องเหมาะสมที่สุด
- ผู้ชายหากมารักก็ไร้ค่าเหมือนหญ้าเจ้าชู้
  - ตาของหล่อนแวววามราวกับหมู่ดาวบนท้องฟ้า
  - พอได้ยินเรื่องราวก็โกรธเป็นไฟไหม้ฟางเลยทีเดียว
  - ถึงเขาร่างเล็กแต่ก็ใจเด็ดเหมือนเพชร

21. ข้อใดเป็นแสดงถึงการเขียนพรรณนาอย่างสร้างสรรค์
- อ้อยสังเกตุสิ่งที่ต้องการพรรณนาอย่างคร่ำ ๆ เพื่อความรวดเร็วในการเขียน
  - สัมผัสสรรถ้อยคำที่มีความไพเราะทั้งเสียงและความหมาย
  - แก้วเลือกคำศัพท์ที่ยากเพื่อแสดงถึงภูมิปัญญาของตนเอง
  - โอมเลือกสรรคำที่แปลก ๆ เพื่อเปรียบสิ่งที่ต้องการพรรณนา
22. ข้อใดเป็นการ โน้มน้ำใจ
- สื่อมวลชนต้องเร่งรื้อให้ผู้คนดำรงชีวิต
  - ประชาชนต้องดำรงชีวิตอย่างประหยัดไม่ว่าเศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร
  - ข้าราชการจะต้องทำงานด้วยความซื่อสัตย์ ประหยัดเงินทุกบาททุกสตางค์ของรัฐ
  - หากทุกฝ่ายร่วมมืออย่างเต็มความสามารถ ประเทศของเราก็คงพ้นวิกฤตการณ์
23. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการเขียนโน้มน้ำใจ
- เพื่อให้เกิดความศรัทธา
  - เพื่อให้เห็นความสำคัญของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
  - เพื่อให้เห็นคล้อยตามและนำไปปฏิบัติ
  - เพื่อเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
24. “การแสวงหาความรู้ใส่ตัวนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกคนเพราะว่าต่อไปชีวิตที่ขาดความรู้ความสามารถจะไม่อาจเลี้ยงตัวให้รอดได้” ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร
- โน้มน้ำใจให้แสวงหาความรู้
  - แสดงให้เห็นความสำคัญของความรู้
  - แสดงให้เห็นความล้มเหลวของความรู้
  - ยืนยันว่าคนที่มีความรู้สามารถเลี้ยงตนเองได้
25. “การอ่านหนังสือมิได้ให้ประโยชน์เฉพาะด้านความรู้เท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำหรับแสวงหาความรู้ด้วย” ข้อความนี้ใช้กลวิธีการเขียนเชิญชวนตามข้อใด
- แสดงให้เห็นถึงความมีคุณธรรมและมีความปรารถนาดีต่อผู้อื่น
  - แสดงให้เห็น โดยใช้เหตุผลที่เชื่อถือและมีคุณค่าควรแก่การยอมรับ
  - แสดงทางเลือทั้งด้านดีและด้านเสียมีคุณและโทษอย่างไร
  - แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกละอาวมณ์ร่วม

26. ข้อใดเป็นกลวิธีโน้มน้าวใจให้เห็น
ทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเสีย
- รักษาดีต้องพัฒนา รักป่าต้องอนุรักษ์
  - ป่าไม้บำรุงชาติ ป่าพินาศชาติวอดวาย
  - สมดุลธรรมชาติสิ้นไปหากวันใดไทย
สิ้นป่า
  - ฝนตกทั่วฟ้าเพราะป่าช่วยไว้ไว้สิ้น
อุทกภัยเมืองไทยรุ่มเย็น
27. ข้อใดเป็นขั้นแรกของการเขียนเรียงความ
เรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว
- เตรียมอุปกรณ์
  - หาสถานที่เงียบ ๆ
  - สร้างความรู้สึกลึกให้พอใจที่จะทำ
  - รวบรวมความคิดที่จะเขียน
28. “ประสบการณ์” ให้ประโยชน์อย่างไร
ในการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลก
ส่วนตัว
- ทำให้ได้วิธีการเขียน
  - ทำให้สาระเรียงความสนุกสนาน
  - ทำให้ได้รายละเอียดในการเขียน
  - ทำให้เรียบเรียงเนื้อความสละสลวย
29. สิ่งใดเป็นประโยชน์สำคัญในการเขียน
เรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว
- การทำกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ
  - การบันทึกเหตุการณ์ที่ผ่านมา
  - การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
  - การได้อยู่คนเดียวในโลกส่วนตัว
30. ข้อความนี้เป็นควรเป็นเนื้อหาในเรียงความ
เรื่องใด
- “หัวใจคิดดินสวมกางเกงยีนส์เก่า ๆ
ใส่เสื้อตัวร้อยเก่าเก่า กอดกระเป๋าใบเดียว
ติดกาย กราบลา แม่พ่อหลังจากเรียนจบ
ม.ปลาย ลาทุ่งดอกกุหลาบไปอาศัยชายคา
บ้านปู่ เขาแรงเป็นทุน แลกกับเงินเดือน
ต่ำ ๆ”
- สาวทุ่งดอกกุหลาบ
  - สาวโรงงาน
  - สาวอีสานรอรัก
  - สาวน้อยผู้ยากไร้

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1 ก	11 ก	21 ข
2 ข	12 ง	22 ง
3 ข	13 ข	23 ง
4 ข	14 ค	24 ก
5 ง	15 ง	25 ข
6 ค	16 ค	26 ข
7 ก	17 ข	27 ค
8 ค	18 ก	28 ค
9 ข	19 ก	29 ง
10 ก	20 ค	30 ก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้เทคนิคจินเนคติกส์
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามที่กำหนด

เกณฑ์การให้คะแนน

- คะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด
 คะแนน 4 หมายถึง มาก
 คะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง
 คะแนน 2 หมายถึง น้อย
 คะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1.	นักเรียนสนุกสนานกับการเรียนด้วยชุดกิจกรรม					
2.	ชุดกิจกรรมมีความน่าสนใจ อ่านเข้าใจได้ง่าย					
3.	นักเรียนชอบภาพประกอบในชุดกิจกรรม					
4.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีเรียนรู้นี้ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น					
5.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น					
6.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนอีกวิธีหนึ่ง					
7.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษามากขึ้น					
8.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนมากขึ้น					

ข้อที่	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
9.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้					
10.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนกล้าคิดในสิ่งแปลกใหม่					
11.	การใช้กระบวนการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ได้					
12.	นักเรียนชอบเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนี้					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ภาคผนวก ฉ

แบบประเมินและผลการประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบประเมินและผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินและผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบ

แบบประเมินและผลการประเมินคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจ

**แบบประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 6 ด้าน
2. โปรดอ่านชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับผลการประเมินตามความคิดเห็นของท่าน
3. ระดับผลการประเมินมี 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. จุดประสงค์การเรียนรู้					
1.1 มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในชุดกิจกรรม					
1.2 มีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ					
2. เนื้อหา					
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.2 มีความยากง่ายพอเหมาะ					
3.3 มีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน					
3.4 มีประโยชน์ต่อนักเรียน					
3. การนำเสนอ					
3.1 มีความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษา					
3.2 มีความน่าสนใจ					
4. กิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 มีความเหมาะสมในด้านเวลา					
4.2 มีการกระตุ้นและเร้าความสนใจของนักเรียน					
5. การวัดและประเมินผล					
5.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน					
5.3 สามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหา					
6. รูปเล่ม					
6.1 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยผู้เรียน					
6.1 มีความน่าสนใจ					

ข้อเสนอแนะ .....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

**ผลการประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ระดับความเหมาะสม	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คะแนน เฉลี่ย	แปล ความหมาย
1. จุดประสงค์การเรียนรู้					
1.1 มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในชุดกิจกรรม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
1.2 มีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
2. เนื้อหา					
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3.2 มีความยากง่ายพอเหมาะ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3.3 มีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3.4 มีประโยชน์ต่อนักเรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3. การนำเสนอ					
3.1 มีความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษา	5	4	5	4.67	มากที่สุด
3.2 มีความน่าสนใจ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 มีความเหมาะสมในด้านเวลา	5	5	4	4.67	มากที่สุด
4.2 มีการกระตุ้นและเร้าความสนใจของนักเรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล					
5.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
5.2 มีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
5.3 สามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหา	5	5	5	5.00	มากที่สุด
6. รูปเล่ม					
6.1 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยผู้เรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
6.1 มีความน่าสนใจ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
รวม	75	74	74	74.33	
ค่าเฉลี่ย	5.00	4.93	4.93	4.95	มากที่สุด

**แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 7 ด้าน
2. โปรดอ่านแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับผลการประเมินตามความคิดเห็นของท่าน
3. ระดับผลการประเมินมี 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สาระสำคัญ					
1.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย					
1.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
1.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
1.4 สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน					
2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
2.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
3. จุดประสงค์การเรียนรู้					
3.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย					
3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
3.3 สามารถวัดและประเมินได้					
4. สาระการเรียนรู้					
4.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
4.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.4 สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน					
4.5 เหมาะสมกับเวลา					
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
5.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด					
5.3 เหมาะสมกับเวลาเรียน					
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้					
6. สื่อและแหล่งเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
6.2 ได้รับความสนใจของผู้เรียน					
6.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ					

แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
6.4 ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
7.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
7.3 วัดและประเมินผลในสิ่งที่ระบุไว้ได้					
7.4 เครื่องมือที่ใช้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะ .....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ผลประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ระดับความเหมาะสม	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คะแนน เฉลี่ย	แปล ความหมาย
1. สาระสำคัญ					
1.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	มากที่สุด
1.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
1.4 สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
2.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้					
3.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3.3 สามารถวัดและประเมินได้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4. สาระการเรียนรู้					
4.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4.4 สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4.5 เหมาะสมกับเวลา	5	4	5	4.67	มากที่สุด
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	มากที่สุด

ผลประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ระดับความเหมาะสม	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
5.3 เหมาะสมกับเวลาเรียน	5	5	4	4.67	มากที่สุด
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
6. สื่อและแหล่งเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
6.2 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4	5	5	4.67	มากที่สุด
6.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
6.4 ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	มากที่สุด
7.3 วัดและประเมินผลในสิ่งที่ระบุไว้ได้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
7.4 เครื่องมือที่ใช้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
รวม	129	128	129	128.67	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.96	4.92	4.96	4.95	

ข้อเสนอแนะ .....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายชื่อ (IOC) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 18 จุดประสงค์การเรียนรู้ และมีข้อสอบจำนวน 40 ข้อ
2. โปรดอ่านแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายชื่อ (IOC) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับผล การประเมินตามความคิดเห็นของท่าน
3. ระดับความสอดคล้องมี 3 ระดับ ดังนี้
  - ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องกรเลือกใช้คำและสามารถสามารถเลือกใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย	1. ข้อความในข้อใดเติมลงในช่องว่างของข้อความต่อไปนี้ได้เหมาะสม “เขาเป็นคนฉลาด บอกเขาเพียงสั้น ๆ เขาก็ทำตามได้ไม่ต้อง.....” ก. แจงสี่เบี้ย* ข. ปากเปียกปากและ ค. จ้าจี้จ้ำไช ง. ชักแม่น้ำทั้งห้า				
	2. คำในข้อใดมีความหมายตรงตามตัวอักษรเท่านั้น ก. มือขวา เอียงซ้าย คอแข็ง ข. ผักบัว ทางด่วน ไม้หอม* ค. ทอดสะพาน ลายคราม น้ำเย็น ง. หลังบ้าน พ่อบ้าน ลูกน้อง				
	3. ข้อใดใช้คำที่มีความหมายแจ่มชัด ก. เขาขับรถชนควายตาย ข. คนที่อยู่ข้างบนเป็นคนสาว ค. เขตทหารข้ามเข้า ง. เขาสูงเกินกว่าที่ใครจะปีนถึง*				
2. เลือกใช้คำเขียนข้อความ โดยใช้หลักการเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งได้ถูกต้องเหมาะสม	4. ข้อใดมีความหมายในเชิงเปรียบเทียบตรงกับคำที่ขีดเส้นใต้ในข้อความต่อไปนี้ “คุณรู้ไหมว่างานชิ้นนี้ผมลงทุนไปมาก คุณจะทำงานแบบลวก ๆ อย่างนี้ไม่ได้” ก. หมายน้ำบ่อหน้า ข. เหยียบจี้ไก่ไม่ฝ่อ ค. ผักชีโรยหน้า ง. สุกเอาเผากิน*				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	5. ข้อใดเลือกใช้คำเปรียบเทียบ ได้ชัดเจนที่สุด ก. เด็ก ๆ พวกนี้ก็คักกัซังกะจับปูใส่กระดิ่ง ข. เขามีตาเป็นสับประรดเขียวนะ เพราะฉะนั้นจะพูดจะทำอะไรต้องระมัดระวังไว้บ้าง* ค. คนสมัยใหม่ไม่ค่อยเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม แต่ฉันเชื่อเรื่องนี้ว่ากรรมติดตัวเราเหมือนกงจักรกับดอกบัว ง. อย่าไปเอาอย่างงานศพครอบครัวนั้นเลย ทำแต่พอสมฐานะดีกว่า เดี่ยวจะได้ชื่อว่าอนตายน่าไม่หลับ				
3. มีมารยาทในการเขียน	6. ข้อเป็นมารยาทในการเขียน ก. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ข. ความรู้ดีในสิ่งที่เขียน* ค. เขียนถึงเรื่องราวส่วนตัวของผู้อื่น ง. นำงานเขียนของผู้อื่นมาเป็นของ				
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนบรรยาย	7. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการเขียนบรรยาย ก. การเล่าเรื่องราวลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ข. มุ่งให้รายละเอียดด้านนามธรรมมากกว่ารูปธรรม*				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	ก. กล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่ออะไร ง. เขียนสาระที่ต้องการถ่ายทอดอย่าง ถูกต้อง ตรงไปตรงมาชัดเจน				
	8. ข้อใดใช้จำนวนภาษาต่างจากข้ออื่น ก. เรานั่งแพลอยน้ำมาได้เจ็ดร้อยเมตร ก็ถึงการเดินทางที่ระทึกใจ ข. ชาวบ้านที่ออกมาซักผ้าอยู่ทั้งสองฝั่ง ต่างก็โบกมือทักทายเรา ค. แพลอยผ่านแก่งน้ำอันมีโขดหิน กระจายเต็มลำน้ำที่มีกระแสน้ำเชี่ยว ง. ฟุนตีแดงที่เกิดจากล๊อบคลงบนดิน ลูกรังฟุ้งตลบจนต้องใช้ผ้าปิดหน้า*				
	9. กลวิธีในการเล่าเรื่องข้อใดไม่ถูกต้อง ก. ต้องบรรยายให้ครบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และเพื่ออะไร ข. เรียงลำดับเหตุการณ์ตามขั้นตอน ว่าอะไรเกิดก่อนอะไรเกิดหลัง ค. เรียงลำดับความสำคัญไว้ตอนต้น เรื่องเสมอเพื่อให้ผู้อ่านสนใจ* ง. แทรกบทพรรณนาเพื่อให้ผู้อ่านเห็น ภาพชัดเจน				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
5. ใช้กลวิธีในการเขียนบรรยายเขียนบรรยาย โดยใช้การเปรียบเทียบทางตรงการเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้งได้	10. ข้อใดแสดงการเปรียบเทียบที่แตกต่างจากข้ออื่น ก. ลุงเพื่อนผิวค่อนข้างดำแต่หูค่องแบบรัศมีฟ้าเหลืองจับดงาม* ข. เวลาลงศาลาญาติโยมเจียบกริบแทบได้ยินเสียงแมงมุมชักใย ค. คิฉินรู้สึกตัวคล้ายจะจมหายไป ในเบาะรถอันอ่อนนุ่มทุกครั้งที่นั่งรถกับเขา ง. ผมเผ้าแม่ดูยุ่งเหยิงมันฟูฟ่องเหมือนกลุ่มไหมสีน้ำตาลแกมแดงที่ถูกร้อยจนยุ่ง				
	11. ข้อใดมีความหมายเหมือนคำว่า “ไม่ชอบกัน” ก. เขาสองคนไม่กินเส้นกัน* ข. เขาสองคนไม่กินเส้นใหญ่กัน ค. เขาสองคนไม่กินเส้นหมีเส้นเล็กกัน ง. เขาสองคนไม่กินเส้นก๋วยเตี๋ยวกัน				
	12. “...ฉะนั้นบ้านช่องของเราจึงไม่ค่อยสะอาดเรียบร้อยอย่างแม่บ้านชาวกรุงแม้กระนั้นก็ยังมีคนว่าพวกเราทางเหนือว่าหน้าตาสวย ๆ แต่สกปรกอย่าเข้าไปดูในครัวทีเดียว ถ้วยชามรามไหดูไม่ได้” ข้อความข้างต้นนี้ใช้การเปรียบเทียบแบบใด ก. เปรียบเทียบแบบเปรียบเทียบเหมือน				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	ข. เปรียบเทียบแบบเกินจริง ค. เปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง* ง. เปรียบเทียบกับตนเอง				
6. ใช้ภาษาในการเขียนบรรยายอย่างสร้างสรรค์และมีมารยาทในการเขียน	13. ข้อใดเป็นมารยาทที่ควรระมัดระวังในการเขียนบรรยายที่สุด ก. ใช้ภาษาในการเขียนที่สุภาพสละสลวย ข. ไม่ลอกงานเขียนของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง* ค. ใช้ภาษาให้เหมาะกับกาลเทศะกับเรื่องที่เขียน ง. ใช้ลายมือที่อ่านง่ายสะอาดสวยงาม				
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนอธิบาย	14. ข้อใดคือสิ่งสำคัญที่สุดในการเขียนอธิบาย ก. การเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย* ข. การทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องอย่างถูกต้อง ค. การขยายข้อความรู้ให้กระจ่าง ง. การให้เหตุผลประกอบการอธิบาย				
	15. จุดมุ่งหมายสำคัญของการเขียนอธิบายคือ ข้อใด ก. ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจ* ข. การอ่านและการเขียนของผู้อธิบาย ค. ทำให้เกิดแนวคิดใหม่ ง. ทำให้รับรู้ข่าวสาร				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	<p>16. ข้อความนี้ใช้กลวิธีการเขียนอธิบายแบบใด “คำว่า “พี่ชาย” ที่ระบุไว้ไม่ใช่ญาติมิตร ไม่ใช่พี่น้องหรือเพื่อนร่วมทีมของเขาหากแต่ เป็นที่เข้าใจกันว่าหมายถึง “เป้าหมาย” ชายเจ้าของเบนซ์คันงามที่เขาและเพื่อนสะกดรอยตาม”</p> <p>ก. โดยการยกตัวอย่าง</p> <p>ข. ตามลำดับขั้นตอน</p> <p>ค. โดยการชี้สาเหตุไปหาผลลัพธ์</p> <p>ง. โดยการนิยาม*</p>				
8. ใช้กลวิธีการเขียนอธิบาย เขียนอธิบายโดยใช้การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง	<p>17. ข้อความต่อไปนี้ใช้คำตรงกับ ความหมายว่า “ไม่ชอบกัน” คือข้อใด</p> <p>ก. ขมื่นกับปูน*</p> <p>ข. ขนมนพอสมน้ำยา</p> <p>ค. เป็นปีเป็นขลุ่ย</p> <p>ง. นายว่าจี่ข้าพลอย</p>				
	<p>18. การเขียนอธิบายความเหมือนและความแตกต่างนิยมใช้เขียนเรื่องประเภทใด</p> <p>ก. เรื่องที่มีรายละเอียดและศัพท์วิชา มาก</p> <p>ข. เรื่องแปลกใหม่ที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคย*</p> <p>ค. เรื่องที่ต้องอธิบายคำบางคำเพื่อให้เข้าใจตรงกัน</p>				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	<p>ง. เรื่องที่ต้องใช้เหตุผลประกอบการอธิบาย</p> <p>19. ข้อใดไม่มีการเปรียบเทียบแบบชัดเจน</p> <p>ก. เกิดแล้วก่อนแล้วเริ่มเย็นแล้วร้อน</p> <p>ข. เสียงคลื่นกระทบปราศจากเสียง</p> <p>ค. ความรู้เจ้ามีแน่แท้ทางอ้อม*</p> <p>ง. จักรวาลวุ่นวายไร้สำเนียง</p>				
9. ใช้ภาษาในการเขียนอธิบายอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน	<p>20. ผู้ใดมีมารยาทในการเขียนมากที่สุด</p> <p>ก. อ้อยนำข้อความของผู้อื่นมาเขียนโดยไม่อ้างอิง</p> <p>ข. งานเขียนพาดพิงถึงคาราคังทำให้เขาดกเป็นจำเลยของสังคม</p> <p>ค. ปูเป้เขียนอธิบายข้อความผิดพลาดเล็กน้อย</p> <p>ง. สดใสใช้ภาษาถูกต้องตามอักขรวิธี*</p>				
10. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียนพรรณนา	<p>21. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการเขียนพรรณนา</p> <p>ก. การใช้สำนวนภาษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ</p> <p>ข. การใช้สำนวนภาษาเพื่อให้เกิดความคล้อยตามเชื่อตาม</p> <p>ค. การใช้สำนวนภาษาเพื่อให้เกิดจินตภาพ*</p> <p>ง. การใช้สำนวนภาษาที่ตรงไปตรงมามีเหตุผล</p>				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	22. “ปลาชาร์คินเป็นของขวัญแห่ง หมันตฤคของน่านน้ำฝั่งตะวันออก ของแอฟริกาใต้” ข้อความนี้ใช้กลวิธี การพรรณนาตามข้อใด ก. การแยกส่วนประกอบ ข. ภาพพจน์อุปลักษณ์* ค. ภาพพจน์อุปมา ง. การชี้ลักษณะเด่น				
	23. ข้อใดใช้วิธีพรรณนาแตกต่างจากข้ออื่น ก. ท่านชำเลืองมองด้วยสายตาที่คม เจียว แบบที่เปรียบกันว่า ตาคูอย่าง เสือ* ข. ภายนอกของผลทับทิมแข็ง กระด้างค่อนข้างหนา ไม่เรียบ คล้ายหนังสัตว์เก่า ๆ ค. กางเกงของเขาเก่าปอน ดูเกือบ ไม่รู้ว่่าครั้งหนึ่งเคยเป็นสีอะไร มาก่อน ง. นุ่นต้นใหญ่สูงตระหง่านเสียดยอด แทงทะลุฟ้าโคดเด่นอยู่ริมปลวก				
11. ใช้กลวิธีการ เขียนพรรณนา เขียน พรรณนาโดยการ เขียนเปรียบเทียบ ทางตรง การ เปรียบเทียบกับ	24. ข้อใดเปรียบเทียบต่างจากข้ออื่น ก. ผมของเธอดำเหมือนความมืดแห่ง ราตรี ข. เพลงไพเราะเรากับเพลงจากสวรรค์ ค. อูฐเป็นเรือของทะเลทราย* ง. เธอร้องให้ปานจะขาดใจ				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
ตนเองและการ เปรียบเทียบแบบคำคู่ ขัดแย้ง	25. การเปรียบเทียบในข้อใดขัดแย้งกัน อย่างเด่นชัด ก. ชีวิตที่เต็มไปด้วยความว่างเปล่า* ข. เครื่องบินครางกระหึ่มมาแต่ไกล ค. ดันฮ้อยอกล้อสายลมอย่าง สนุกสนาน ง. เจียบราวกับป่าช้า				
	26. ข้อใดเลือกใช้คำเปรียบเทียบได้ ถูกต้องเหมาะสมที่สุด ก. ผู้ชายหากมารักก็ไร้ค่าเหมือน หญ้าเจ้าชู้ ข. ตาของหล่อนแวววามราวกับหมู่ ดาวบนท้องฟ้า ค. พอได้ยินเรื่องราวก็โกรธเป็นไฟ ไหม้ฟางเลยทีเดียวน* ง. ถึงเขาร่างเล็กแต่ก็ใจเด็ดเหมือนเพชร				
12. ใช้ภาษาในการ เขียนอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการ เขียน	27. ข้อใดเป็นแสดงถึงการเขียนพรรณนา อย่างสร้างสรรค์ ก. อ้อยสังเกตุสิ่งที่ต้องการพรรณนา อย่างคร่าว ๆ เพื่อความรวดเร็ว ในการเขียน ข. สัมเลือกสรรถ้อยคำที่มีความ ไพเราะทั้งเสียงและความหมาย* ค. แก้วเลือกคำศัพท์ที่ยากเพื่อแสดง ถึงภูมิปัญญาของตนเอง				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	ง. โอมเลือกสรรคำที่แปลก ๆ เพื่อเปรียบสิ่งที่ต้องการพรรณนา				
13. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเขียน โนม่น้าวใจ	<p>28. ข้อใดเป็นการ โนม่น้าวใจ</p> <p>ก. สื่อมวลชนต้องเร่งเร้าให้ผู้คนดำรงชีวิตอยู่อย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย</p> <p>ข. ประชาชนต้องดำรงชีวิตอย่างประหยัด ไม่ว่าเศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร</p> <p>ค. ข้าราชการจะต้องทำงานด้วยความซื่อสัตย์ ประหยัดเงินทุกบาททุกสตางค์ของรัฐ</p> <p>ง. หากทุกฝ่ายร่วมมืออย่างเต็มความสามารถ ประเทศของเราก็คงพ้นวิกฤตการณ์*</p>				
	<p>29. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการเขียน โนม่น้าวใจ</p> <p>ก. เพื่อให้เกิดความศรัทธา</p> <p>ข. เพื่อให้เห็นความสำคัญของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง</p> <p>ค. เพื่อให้เห็นคล้อยตามและนำไปปฏิบัติ</p> <p>ง. เพื่อเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง*</p>				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	<p>30. “การแสวงหาความรู้ใส่ตัวนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกคนเพราะว่าต่อไปชีวิตที่ขาดความรู้ความสามารถจะไม่อาจเลี้ยงตัวให้รอดได้”</p> <p>ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร</p> <p>ก. โน้มน้าวให้แสวงหาความรู้*</p> <p>ข. แสดงให้เห็นความสำคัญของความรู้</p> <p>ค. แสดงให้เห็นความล้มเหลวของความรู้</p> <p>ง. ยืนยันว่าคนที่มีความรู้สามารถเลี้ยงตนเองได้</p>				
<p>14. เลือกใช้ภาษาในการเขียนโน้มน้าวใจโดยการเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบคำคู่ขัดแย้งได้</p>	<p>31. ข้อใดใช้กลวิธีโน้มน้าวใจให้เห็นทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเสีย</p> <p>ก. รักชาติต้องพัฒนา รักป่าต้องอนุรักษ์</p> <p>ข. ป่าไม้บำรุงชาติ ป่าพินาศชาติวอดวาย*</p> <p>ค. สมดุลธรรมชาติสิ้นไป หากวันใดไทยสิ้นป่า</p> <p>ง. ฝนตกทั่วฟ้าเพราะป่าช่วยไว้ไว้สิ้นอุทกภัยเมืองไทยรุ่มเย็น</p>				
	<p>32. การใช้ภาษาในการเขียนเชิญชวนข้อใดควรหลีกเลี่ยง</p> <p>ก. เลือกใช้ถ้อยคำในเชิงเสนอแนะ</p>				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	ข. เลือกใช้ถ้อยคำที่เป็นการขอร้องหรือวิงวอน ค. เลือกใช้ถ้อยคำที่ชี้ให้เห็นเหตุและผลชัดเจนสื่อความได้ตามจุดมุ่งหมาย ง. เลือกใช้ถ้อยคำที่เข้มงวด เกร็งครัดเด็ดขาดชัดเจนเพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมาย*				
	33. “การอ่านหนังสือมิได้ให้ประโยชน์เฉพาะด้านความรู้เท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำหรับแสวงหาความรู้ด้วย” ข้อความนี้ใช้กลวิธีการเขียนเชิญชวนตามข้อใด ก. แสดงให้เห็นถึงควมมีคุณธรรมและมีความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ข. แสดงให้เห็นโดยใช้เหตุผลที่เชื่อถือและมีคุณค่าควรแก่การยอมรับ* ค. แสดงทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเลียมี่คุณและโทษอย่างไร ง. แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกร่วมอารมณ์ร่วม				
15. ใช้ภาษาในการเขียนโน้มน้าวอย่างใจอย่างสร้างสรรค์และมีมารยาทในการเขียน	34. การเขียนคำเชิญชวนให้ดีและมีคุณค่าขึ้นอยู่กับสิ่งใดเป็นสำคัญ ก. การเลือกใช้ภาษาได้ชัดเจนชี้ให้เห็นประโยชน์				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	ข. พื้นฐานการศึกษา ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อม* ค. สร้างความสุขให้ผู้อ่านด้วยการ แทรกอารมณ์ขัน ง. ใช้ภาษากระชับใจผู้อ่านให้เลือก ปฏิบัติตาม				
16. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวเรื่องการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว	35. ข้อใดเป็นขั้นแรกของการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว ก. เตรียมอุปกรณ์ ข. หาสถานที่เงียบ ๆ ค. สร้างความรู้สึกให้พอใจที่จะทำ* ง. รวบรวมความคิดที่จะเขียน				
	36. สิ่งใดเป็นประโยชน์สำคัญในการเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว ก. การทำกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ ข. การบันทึกเหตุการณ์ที่ผ่านมา ค. การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ง. การได้อยู่คนเดียวในโลกส่วนตัว*				
17. เขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัว โดยใช้การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบคำคู่	37. ข้อความนี้ควรเป็นเรียงความเรื่องใด “หัวใจติดดินสวมกางเกงยีนส์เก่า ๆ ใส่เสื้อตัวร้อยเก่า ๆ กอดกระเป๋ ไบเดียวติดกาย กราบลาแม่พ่อหลังจาก เรียนจบ ม.ปลาย ลาทุ่งดอกคูนไสว ไปอาศัยชายคาป่าปูน เอาแรงเป็นทุน แลกกับเงินเดือนต่ำ ๆ”				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
ขัดแย้งได้	ก. สาวทุ่งดอกกุหลาบ* ข. สาวโรงงาน ค. สาวอีสานรอรัก ง. สาวน้อยผู้ยากไร้ 38. ข้อใดใช้สำนวนภาษาในการเขียนแตกต่างจากข้ออื่น ก. ท้าวราวป่าสังคเจียบจนน่ากลัว เขาไม่กล้าแม้จะขยับตัวไต่ยง ที่บินหวู่หรืออยู่ข้างหูก่อน ที่จะเกาะกัดและกินเนื้อของเขา จนอิม* ข. เสียงเพลงสรรเสริญพระบารมี ดังขึ้น พร้อมกับเสียงที่ทุกคนเปล่ง ออกมาว่า “ทรงพระเจริญ” ก็ดังก้องไปทั่วบริเวณ ค. มองไปทางไหนเห็นแต่สีเหลือง อร่ามสะพรั่งไปทั่วบริเวณ อาจมี สีอื่นบ้างจากร่มกันกางกันแดด คูเป็นสีกระดาษกระดาษต่างแซมปนอยู่ ง. เสียงเห่เรือก้องกังวานตามผืนน้ำ ท่วมกลางแสงอาทิตย์ยามเย็น ก็สาดแสงสีเหลืองทองจับเป็น ประกายบริเวณหมู่ยอดเจดีย์				

แบบประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	39. ข้อใดไม่ใช่สำคัญในการเขียนเรียงความ ก. มีบทตกขบขันแทรก* ข. ความสมเหตุสมผล ค. การลำดับความ ง. จำนวนภาษาและสาระ				
18. ใช้ภาษาเขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับโลกส่วนตัวอย่างสร้างสรรค์และมีมารยาทในการเขียน	40. ข้อความนี้ให้คุณค่าอะไรแก่ผู้อ่าน “ต้นไม้เล็กๆ ยังให้ออกซิเจนแก่โลก ดอกไม้เล็กๆ ยังให้ความเพลิดเพลินแก่มนุษย์ ผีเสื้อ และนกกาบินไปมา ยังให้ความสบายตาแก่ผู้พบเห็น เราเกิดมาชาติหนึ่งจะไม่ให้อะไรแก่แผ่นดินที่เราเกิดมาบ้างหรือ” ก. ให้เห็นคุณค่าของทรัพยากรของโลก ข. ให้เห็นประโยชน์ของสรรพสิ่งในโลก ค. ให้ร่วมกันอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ง. ให้ทำตนให้มีประโยชน์ต่อส่วนรวม*				

ข้อเสนอแนะ .....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความสอดคล้อง (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
25	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

**แบบประเมินคุณภาพแบบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อ
การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินคุณภาพแบบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ จำนวน 12 ข้อ
2. โปรดอ่านแบบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ โดยละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับผลการประเมินตามความคิดเห็นของท่าน
3. ระดับผลการประเมินมี 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1.	นักเรียนสนุกสนานกับการเรียนด้วยชุดกิจกรรม					
2.	ชุดกิจกรรมมีความน่าสนใจ อ่านเข้าใจได้ง่าย					
3.	นักเรียนชอบภาพประกอบในชุดกิจกรรม					
4.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีเรียนรู้นี้ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น					
5.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น					
6.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียน					
7.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคซินเนคติกส์นี้ มีขั้นตอนที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนมากขึ้น					
9.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้					
10.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะการเขียน ทักษะการคิด					
11.	การใช้กระบวนการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ได้					
12.	นักเรียนชอบเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนี้					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

**ผลการประเมินคุณภาพแบบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้เทคนิคชินเนคติกส์**

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ระดับความเหมาะสม	
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คะแนน เฉลี่ย	แปล ความหมาย
1.	นักเรียนสนุกสนานกับการเรียนด้วยชุดกิจกรรม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
2.	ชุดกิจกรรมมีความน่าสนใจ อ่านเข้าใจได้ง่าย	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3.	นักเรียนชอบภาพประกอบในชุดกิจกรรม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีเรียนรู้นี้ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น	5	5	5	5.00	มากที่สุด
5.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น	5	5	5	5.00	มากที่สุด
6.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
7.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคชินเนคติกส์นี้ มีขั้นตอนที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	มากที่สุด
8.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนมากขึ้น	5	5	5	5.00	มากที่สุด
9.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้	5	5	5	5.00	มากที่สุด

ผลการประเมินคุณภาพความพึงพอใจ (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ระดับความเหมาะสม	
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คะแนน เฉลี่ย	แปล ความหมาย
10.	การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะการเขียน ทักษะการคิด	5	5	5	5.00	มากที่สุด
11.	การใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ได้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
12.	นักเรียนชอบเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนี้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	รวม	60	60	60	60.00	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	5.00	5.00	5.00	5.00	

ภาคผนวก ช

**ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (B)
1	0.54	0.52	16	0.62	0.34
2	0.42	0.38	17	0.70	0.33
3	0.50	0.44	18	0.64	0.38
4	0.52	0.40	19	0.52	0.40
5	0.54	0.36	20	0.70	0.33
6	0.50	0.44	21	0.70	0.33
7	0.54	0.36	22	0.72	0.45
8	0.40	0.42	23	0.56	0.31
9	0.48	0.41	24	0.60	0.39
10	0.52	0.48	25	0.52	0.48
11	0.46	0.37	26	0.56	0.39
12	0.56	0.39	27	0.54	0.36
13	0.66	0.50	28	0.54	0.36
14	0.50	0.44	29	0.46	0.37
15	0.66	0.50	30	0.58	0.43

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

นักเรียนคนที่	X_i	X_i^2	$X_i - C$	$(X_i - C)^2$
1	8	64	-16	256
2	14	196	-10	100
3	14	196	-10	100
4	7	49	-17	289
5	27	729	3	9
6	20	400	-4	16
7	19	361	-5	25
8	26	676	2	4
9	18	324	-6	36
10	18	324	-6	36
11	26	676	2	4
12	8	64	-16	256
13	26	676	2	4
14	6	36	-18	324
15	23	529	-1	1
16	16	256	-8	64
17	13	169	-11	121
18	22	484	-2	4
19	18	324	-6	36
20	9	81	-15	225
21	20	400	-4	16
22	14	196	-10	100
23	17	289	-7	49
24	17	289	-7	49
25	14	196	-10	100
26	21	441	-3	9

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ (ต่อ)

นักเรียนคนที่	X_i	X_i^2	$X_i - C$	$(X_i - C)^2$
27	8	64	-16	256
28	12	144	-12	144
29	7	49	-17	289
30	13	169	-11	121
31	13	169	-11	121
32	3	9	-21	441
33	2	4	-22	484
34	13	169	-11	121
35	29	841	5	25
36	13	169	-11	121
37	28	784	4	16
38	29	841	5	25
39	21	441	-3	9
40	21	441	-3	9
41	14	196	-10	100
42	12	144	-12	144
43	17	289	-7	49
44	27	729	3	9
45	30	900	6	36
46	27	729	3	9
47	18	324	-6	36
48	21	441	-3	9
49	9	81	-15	225
50	10	100	-14	196
รวม (Σ)	838	16652	-362	5228

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

ใช้สูตรของโลเวท (Lovett) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์
จากผลการทดสอบครั้งเดียว

$$\text{สูตร } r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - C)^2}$$

จุดตัด (C = 24)

$$\text{จะได้ } r_{cc} = 1 - \frac{(30 \times 838) - 16,652}{(30-1) \times 5,228}$$

$$r_{cc} = 1 - \frac{25,140 - 16,652}{151,612}$$

$$r_{cc} = 1 - \frac{8,488}{151,612}$$

$$r_{cc} = 1 - 0.0560$$

$$r_{cc} = 0.9440$$

ดังนั้นค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9440

ภาคผนวก ซ

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (1 : 100)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (1 : 100)

ลำดับที่	คะแนนชุดกิจกรรม	ลำดับที่	คะแนนทดสอบหลังเรียน
1	487	1	26
2	483	2	26
3	485	3	24
4	479	4	24
5	469	5	26
6	489	6	25
7	492	7	26
8	481	8	26
9	488	9	28
10	463	10	25
11	484	11	28
12	488	12	26
13	488	13	27
14	486	14	25
15	489	15	26
16	480	16	28
17	486	17	26
18	485	18	28
19	488	19	25
20	483	20	28
21	477	21	29
22	480	22	24
23	487	23	25
24	487	24	25
25	485	25	28
26	483	26	27

ประสิทธิภาพของชุดชุดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ 1 : 100 (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนนชุดกิจกรรม	ลำดับที่	คะแนนทดสอบหลังเรียน
27	481	27	25
28	468	28	26
29	478	29	25
30	486	30	26
31	478	31	24
32	474	32	27
33	482	33	25
34	487	34	24
35	487	35	28
36	480	36	27
37	485	37	28
38	490	38	27
39	488	39	27
40	473	40	24
41	473	41	27
42	481	42	28
43	479	43	29
44	484	44	28
45	487	45	24
16	484	16	26
47	494	47	27
48	487	48	25
49	478	49	26
50	477	50	29
รวม	24133	รวม	1313
ร้อยละ	89.38	ร้อยละ	87.53

$$E_1 / E_2 = 89.38 / 87.53$$

ภาคผนวก ฅ

ประสิทธิภาพกระบวนการของคะแนนระหว่างการเรียน

ประสิทธิภาพผลลัพธ์ของคะแนนสอบหลังการเรียน

คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนนจากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

ประสิทธิภาพกระบวนการของคะแนนระหว่างการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เลขที่	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	รวม
1	80	81	81	80	83	82	487
2	78	76	83	82	81	83	483
3	80	79	79	81	84	82	485
4	78	78	80	81	82	80	479
5	79	79	76	79	80	76	469
6	80	80	82	82	82	83	489
7	85	83	79	83	82	80	492
8	82	80	75	82	83	79	481
9	80	82	82	81	81	82	488
10	76	75	79	78	76	79	463
11	76	80	83	82	82	81	484
12	82	81	83	83	79	80	488
13	82	82	81	80	82	81	488
14	82	80	81	80	82	81	486
15	83	79	80	82	83	82	489
16	81	79	82	80	80	82	484
17	80	81	83	82	82	81	489
18	81	81	81	80	83	83	489
19	82	81	80	82	83	80	488
20	81	83	83	82	82	81	492
21	79	81	80	76	80	81	477
22	80	82	82	78	78	85	485
23	80	81	82	83	80	85	491
24	80	81	80	80	83	83	487

ประสิทธิภาพของกระบวนการของคะแนนระหว่างเรียน (ต่อ)

เลขที่	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	รวม
25	79	80	81	81	82	82	485
26	80	80	81	80	80	82	483
27	79	83	78	80	81	80	481
28	80	76	78	73	80	81	468
29	79	78	82	80	78	83	480
30	80	80	82	84	81	79	486
31	81	79	80	81	78	79	478
32	80	80	78	79	78	81	476
33	80	82	79	82	80	79	482
34	82	81	79	83	83	79	487
35	80	80	82	81	82	82	487
36	81	80	83	82	80	84	490
37	81	82	83	80	83	83	492
38	81	82	81	81	83	82	490
39	81	82	81	80	81	83	488
40	79	76	82	82	78	78	475
41	78	80	77	80	79	79	473
42	80	80	80	82	79	80	481
43	78	80	79	80	80	82	479
44	80	80	80	81	81	82	484
45	82	81	82	79	81	82	487
46	80	82	80	81	80	82	485
47	82	81	83	82	82	84	494
48	80	80	83	83	81	81	488
49	80	81	82	80	81	82	486

ประสิทธิภาพของกระบวนการของคะแนนระหว่างเรียน (ต่อ)

เลขที่	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	รวม
50	80	80	82	80	80	83	485
รวม	4010	4011	4035	4036	4045	4066	24203
เฉลี่ย	80.20	80.22	80.70	80.72	80.90	81.32	484.06
S.D.	1.60	1.78	1.92	1.87	1.74	1.80	6.46
ร้อยละ	89.11	89.13	89.67	89.69	89.89	90.36	89.64

ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_p) เท่ากับ 89.64

ประสิทธิภาพผลดีของคะแนนสอบหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เลขที่	คะแนน	ร้อยละ
1	26	86.67
2	26	86.67
3	24	80.00
4	24	80.00
5	26	86.67
6	25	83.33
7	26	86.67
8	26	86.67
9	28	93.33
10	25	83.33
11	28	93.33
12	26	86.67
13	27	90.00
14	25	83.33
15	26	86.67
16	28	93.33
17	26	86.67
18	28	93.33
19	25	83.33
20	28	93.33
21	25	83.33
22	24	80.00
23	25	83.33
24	25	83.33

ประสิทธิภาพผลัดฟ้าของคะแนนหลังเรียน (ต่อ)

เลขที่	คะแนน	ร้อยละ
25	26	86.67
26	27	90.00
28	26	86.67
29	25	83.33
30	26	86.67
31	24	80.00
32	27	90.00
33	25	83.33
34	24	80.00
35	28	93.33
36	27	90.00
37	28	93.33
38	27	90.00
39	27	90.00
40	24	80.00
41	27	90.00
42	28	93.33
43	27	90.00
44	28	93.33
45	24	80.00
46	26	86.67
47	27	90.00
48	25	83.33
49	26	86.67

ประสิทธิภาพผลดีพรีของคะแนนหลังเรียน (ต่อ)

เลขที่	คะแนน	ร้อยละ
50	27	90.00
รวม	1303	4343.33
$\bar{X}$	26.06	86.87
S.D.	1.32	-
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		86.87

ประสิทธิภาพของผลดีพรี (E_2) เท่ากับ 86.87

คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม
การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจินเนคติกส์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เลขที่	คะแนนเต็ม 30 คะแนน		D	D ²
	คะแนนสอบก่อนเรียน	คะแนนสอบหลังเรียน		
1	10	26	16	256
2	11	26	15	225
3	5	24	19	361
4	8	24	16	256
5	6	26	20	400
6	8	25	17	289
7	9	26	17	289
8	15	26	11	121
9	14	28	14	169
10	18	25	7	49
11	12	28	16	256
12	10	26	16	256
13	8	27	19	361
14	7	25	18	324
15	9	26	17	289
16	8	28	20	400
17	10	26	16	256
18	14	28	14	196
19	12	25	13	169
20	14	28	14	196
21	16	25	9	81
22	8	24	16	256
23	9	25	16	256

คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน (ต่อ)

เลขที่	คะแนนเต็ม 30 คะแนน		D	D ²
	คะแนนสอบก่อนเรียน	คะแนนสอบหลังเรียน		
24	11	25	14	169
25	15	26	11	121
26	10	27	17	289
27	8	25	17	289
28	7	26	19	361
29	6	25	19	361
30	8	26	18	324
31	9	24	15	225
32	8	27	19	361
33	5	25	20	400
34	6	24	18	324
35	15	28	13	169
36	12	27	15	225
37	10	28	18	324
38	14	27	13	169
39	5	27	22	484
40	7	24	17	289
41	8	27	19	361
42	12	28	16	256
43	18	27	9	81
44	15	28	13	169
45	13	24	11	121
46	14	26	12	144
47	12	27	15	225
48	10	25	15	225
49	12	26	14	169

คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน (ต่อ)

เลขที่	คะแนนเต็ม 30 คะแนน		D	D ²
	คะแนนสอบก่อนเรียน	คะแนนสอบหลังเรียน		
50	18	27	9	81
รวม	529	1303	774	12508
$\bar{X}$	10.58	26.06	-	-
S.D.	3.55	1.32	-	-

$$\text{สูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

จากตารางจะได้ $\sum D = 774$, $\sum D^2 = 12508$, $\sum D^2 = 599076$, $n = 50$

$$\text{แทนค่าในสูตร } t = \frac{774}{\sqrt{\frac{50(12508) - 599076}{50-1}}}$$

$$t = \frac{774}{\sqrt{\frac{625400 - 599076}{49}}}$$

$$t = \frac{774}{\sqrt{\frac{26324}{49}}}$$

$$t = \frac{774}{\sqrt{537.2245}}$$

$$t = \frac{774}{23.1781}$$

$$t = 33.39$$

คะแนนจากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนด้วย
ชุดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจินเนคติกส์

เลขที่	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12	เฉลี่ย
1	5	4	5	4	5	4	5	3	4	5	3	4	4.25
2	5	4	4	4	5	5	4	4	4	4	5	4	4.33
3	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
4	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
5	5	4	5	4	5	4	5	3	4	5	3	4	4.25
6	5	4	4	4	5	5	4	4	4	4	5	4	4.33
7	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
8	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
9	3	4	4	4	5	5	5	3	3	3	4	4	3.92
10	4	5	5	5	4	4	4	5	5	3	3	3	4.17
11	4	5	4	5	3	4	5	4	5	4	3	4	4.17
12	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
13	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
14	3	4	4	4	5	5	5	3	3	3	4	4	3.92
15	4	5	5	5	4	4	4	5	5	3	3	3	4.17
16	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
17	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
18	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
19	3	4	4	4	5	5	5	3	3	3	4	4	3.92
20	4	5	5	5	4	4	4	5	5	3	3	3	4.17
21	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
22	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
23	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
24	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
25	3	4	4	4	5	5	5	3	3	3	4	4	3.92
26	4	5	5	5	4	4	4	5	5	3	3	3	4.17

คะแนนจากการสอบถามความพึงพอใจ (ต่อ)

เลขที่	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12	เฉลี่ย
27	5	4	5	4	5	4	5	3	4	5	3	4	4.25
28	5	4	4	4	5	5	4	4	4	4	5	4	4.33
29	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
30	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
31	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
32	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
33	3	4	4	4	5	5	5	3	3	3	4	4	3.92
34	4	5	5	5	4	4	4	5	5	3	3	3	4.17
35	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
36	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
37	3	4	4	4	5	5	5	3	3	3	4	4	3.92
38	4	5	5	5	4	4	4	5	5	3	3	3	4.17
39	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
40	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
41	3	4	4	4	5	5	5	3	3	3	4	4	3.92
42	4	5	5	5	4	4	4	5	5	3	3	3	4.17
43	5	4	5	4	5	4	5	3	4	5	3	4	4.25
44	5	4	4	4	5	5	4	4	4	4	5	4	4.33
45	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
46	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
47	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4.42
48	3	4	3	4	5	5	3	3	4	4	4	3	3.75
49	3	4	4	4	5	5	5	3	3	3	4	4	3.92
50	4	5	5	5	4	4	4	5	5	3	3	3	4.17
เฉลี่ย	3.74	4.18	3.98	4.42	4.80	4.74	4.00	3.66	4.02	4.00	4.06	3.58	4.10
S.D.	0.72	0.39	0.71	0.50	0.45	0.44	0.73	0.75	0.59	0.81	0.77	0.50	0.26